

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-03

Diarienummer N163-0303/25

Handläggare

Simon Flodén

Telefon: 0313660024

E-post: simon.floden@socialnordost.goteborg.se

Årsrapportering 2024 - socialförvaltningarnas gemensamma verksamheter

Förslag till beslut

Socialnämnden Nordost antecknar årsrapportering från socialförvaltningarnas gemensamma verksamheter.

Sammanfattning

Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst har sammanställt årsrapporter för gemensamma verksamheter som finns inom de fyra förvaltningarna. Syftet är att ge nämnderna samlad och gemensam information och årsuppföljning av verksamheter som finns i socialförvaltningarna, även de som inte ingår i den egna nämndens ansvar. Det finns både verksamheter som riktar sig till invånarna i Göteborgs Stad och verksamheter som stödjer socialförvaltningarnas interna arbete och kompetens. Årsrapportering för flertalet av dessa verksamheter finns i bilagor till ärendet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2025-03-18.

Bilagor

1. Årsrapport 2024 Enheten för kvalitet
2. Årsrapport 2024 Integrerad digitalisering
3. Årsrapport 2024 Samlad placerings- och inköpsfunktion
4. Årsrapport 2024 Stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling
5. Årsrapport 2024 Boendeverksamheten
6. Årsrapport 2024 Stadenövergripande verksamheter och uppdrag inom socialförvaltningen Centrum

Ärendet

Ärendet avser årsrapportering från gemensamma verksamheter som finns i socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. Nämnden har att ta ställning till att anteckna mottagandet av rapporterna till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst har sammanställt årsrapporter för gemensamma verksamheter som finns inom de fyra förvaltningarna. Syftet är att ge nämnderna samlad och gemensam information och årsuppföljning av verksamheter som finns i socialförvaltningarna, även de som inte ingår i den egna nämndens ansvar. Det finns verksamheter som riktar sig till invånarna i Göteborgs Stad och verksamheter som stödjer socialförvaltningarnas interna arbete och kompetens.

2024 sammanställde socialförvaltningen Centrum årsrapporter för stadenövergripande verksamheter och uppdrag och i år utökas rapporteringen till fler gemensamma verksamheter samt gemensam rapportering till samtliga fyra socialnämnder.

Årsrapportering för flertalet av verksamheterna finns i bilagor till ärendet. Verksamheterna beskrivs kortfattat nedan.

Gemensamma verksamheter utifrån särskilt ansvar och överenskommelser

Kommunfullmäktige har genom reglemente fördelat särskilt ansvar till några av socialnämnderna för att bedriva verksamheter och tillhandahålla insatser till samtliga stadsområden. Några exempel är familjerätt, socialjour, särskild avhopparverksamhet, mottagande av nyanlända och boendeverksamhet.

Det finns också verksamheter som har i uppdrag att utifrån överenskommelser tillhandahålla serviceinsatser, konsultativt stöd och utbildningar till samtliga stadsområden.

Gemensamma verksamheter för internt stöd

Socialförvaltningarna har gemensamma verksamheter som stödjer det interna arbetet i samtliga socialförvaltningar. Verksamheterna är placerade i olika förvaltningar.

Enheten för kvalitet (EFK) Enhetens syfte är att skapa ett tydligt och samlat fokus på socialtjänstprocessen och dess delprocesser samt att säkra kvaliteten och identifiera förbättringar i de nämnda processerna. Verksamheten är placerad i socialförvaltningen Hisingen.

Integrerad digitalisering (ID) arbetar med utveckling och förvaltning av digitala verktyg för socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen samt förvaltningen för funktionsstöd. Verksamheten är placerad i socialförvaltningen Nordost.

Samlad placerings- och inköpsfunktion (SPINK) arbetar med placeringar och upphandlingskompetens inom sektor individ- och familjeomsorg samt funktionshinder. Verksamheten är placerad i socialförvaltningen Sydväst.

Stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling (SKU) tar fram rapporter, stödjer uppföljning och leder gemensamma utvecklingsarbeten, till exempel socialtjänstrapporten och gemensamma förberedelser inför ny socialtjänstlag. Verksamheten är placerad i socialförvaltningen Centrum.

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Simon Flodén
Förvaltningscontroller

Återrapportering av Enheten för kvalitets arbete 2024

Socialförvaltningen Hisingen

2024-11-29

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Uppdrag och arbetssätt.....	4
2.1	Samverkan	4
2.2	Personal och kompetensförsörjning	5
2.3	Ekonomi	6
3	Genomförda Aktiviteter.....	8
3.1	Aktiviteter över verksamhetsområdena	8
3.2	Verksamhetsområde Försörjningsstöd	9
3.3	Verksamhetsområde Barn och Unga	10
3.4	Verksamhetsområde Vuxen	12
4	Avslutning	15

1 Inledning

Enheten för kvalitet (EFK) är en stödverksamhet som arbetar på uppdrag av de fyra socialförvaltningarna. Organisatoriskt tillhör enheten socialförvaltningen Hisingen och enhetschefen är direkt underställd förvaltningsdirektören. Syftet med årsrapporten är att presentera en *sammanfattande* bild av vilket arbete som genomförs på enheten till de uppdragsgivande förvaltningarna.

Under 2022 startades en diskussion kring att skapa en gemensam stödverksamhet för staden, då flera funktioner som arbetade förvaltningsövergripande med välfärdens processer var organiserade inom olika förvaltningar och avdelningar. Organiseringen med utspridda stödresurser bedömdes vara suboptimal i relation till uppdraget att arbeta systematiskt, enhetligt och förvaltningsövergripande. Den splittrade resursfördelningen bedömdes också begränsa möjligheten att arbeta utifrån ett helhetsperspektiv med socialtjänstprocessen.

Syftet med att skapa en samlad funktion var en del av socialförvaltningarnas utvecklingsarbete för att uppnå en likvärdig och effektiv socialtjänst inom Göteborgs stad. Som en del av detta arbete inrättades enheten för kvalitet den 1 oktober 2023. Enhetens syfte är att skapa ett tydligt, samlat fokus på socialtjänstprocessen och dess delprocesser samt utförare kopplade till socialtjänstprocessen. Enheten ska även säkra kvaliteten och identifiera förbättringar i de nämnda processerna.

En central del i enhetens arbete är att etablera gemensamma och enhetliga processer som gör verksamheten mer förutsägbar, effektiv och rättssäker, vilket är till gagn för både klienter och medarbetare. Gemensamma processer minskar även risken för misstag i verksamheten. Genom att följa en kvalitetssäkrad och enhetlig process skapas en tryggare arbetsmiljö där personalen kan känna sig säkra på att de arbetar konsekvent och rättssäkert. Konsekventa processer säkerställer också att alla medborgare får likvärdig behandling, vilket minimerar risken för oönskade variationer på grund av individuella tolkningar.

Samordnade styrande och stödjande dokument är ett annat viktigt verktyg i detta arbete. De skapar en gemensam grund som underlättar efterlevnad av lagkrav och riktlinjer, vilket säkerställer att alla insatser är välgrundade och rättssäkra. Kort sagt, enhetliga processer och samordnade dokument gör det lätt att göra rätt – för klienternas bästa och för att säkra en hållbar och rättssäker verksamhet.

2 Uppdrag och arbetssätt

Enhetens uppdrag är att samordna och utarbeta gemensamma styrande och stödjande dokument kopplade till socialtjänstprocessen. Enheten har även ansvar för att säkerställa att processerna är ändamålsenliga, effektiva och rättssäkra, vilket bidrar till likabehandling för socialtjänstens målgrupper inom individ- och familjeomsorgen. Utöver att ta fram styrande dokument stödjer enheten förvaltningarna i implementeringsprocessen för att säkerställa att genomförandet sker på ett enhetligt och kvalitativt sätt. Implementeringen sker främst via enhetschefer och 1:e socialsekreterare, som i sin tur ansvarar för den lokala tillämpningen inom respektive förvaltning.

Enhetens uppdragsgivare är främst avdelningscheferna inom socialtjänstprocessen. Uppdragen är vanligtvis skriftliga och följer enhetens övergripande riktlinjer.

Enheten ska årligen lämna en skriftlig rapport till socialförvaltningarna om hur arbetet har fortskridit, samt avlägga både en skriftlig och muntlig rapport till förvaltningsdirektörerna.

Enheten arbetar processororienterat och driver processerna självständigt. Samverkan sker framför allt med enhetschefer och 1:e socialsekreterare, men även med andra yrkesroller och samarbetspartners beroende på uppdragets art. Vid behov kvalitetssäkras styrande dokument i samarbete med förvaltningsjurister, nämndsekreterare och socialförvaltningarnas socialt ansvariga samordnare (SAS).

Medarbetarna på enheten leder olika nätverk och representerar enheten i forum som är i linje med enhetens uppdrag. Enhetens arbete präglas också av att hantera olika frågor från samverkanspartners, förutom att det är stadenövergripande frågor så kan det även handla om regionala och nationella frågor. Enheten svarar även an på frågor som ställs från våra politiker i staden samt från andra verksamheter.

2.1 Samverkan

Gemensamma resurser fyra (G4) består av EFK, Samlad placering- och inköpsfunktion (SPINK), Stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling (SKU) och Tjänsteintegrerad digitalisering (TID). Tillsammans arbetar vi för att utveckla socialtjänstprocessen utifrån olika perspektiv. Under året har G4 regelbundet stämt av pågående och kommande arbeten som kan påverka varandras processer. Detta samarbete har upplevts som värdefullt och medfört smidighet i samverkan i det övergripande arbetet för socialtjänstens verksamheter.

Dialoger har under året även förts med stödfunktioner som förvaltningsjurister, nämndsekreterare, verksamhetsutvecklare och socialt ansvarig samordnare (SAS) för att skapa goda strukturer för samverkan och förtydliga roller och mandat. Alla parter har visat positiv inställning till att utveckla smidiga och gemensamma arbetssätt.

2.2 Personal och kompetensförsörjning

Vid enhetens start bestod enheten av en enhetschef och sex medarbetare: fem processledare och en utvecklingsledare. Processledarna ansvarade för specifika fokusområden; barn och unga, familjehem, försörjningsstöd, boendesociala frågor, vuxenfrågor och psykisk hälsa med inriktning mot barn och unga. Processledarna för vuxen- och boendesociala frågor tillträdde i december 2023. Till en början köptes även verksamhetsstöd från socialförvaltningen Nordost för att hantera styrande dokument inom barn- och ungaområdet. Under enhetens första verksamhetsår skedde viss personalomsättning; processledaren för barn och unga valde att säga upp sig strax efter årsskiftet 2024.

Vid slutet av januari 2025 kommer enheten att bestå av totalt nio medarbetare och en enhetschef, vilket förväntas stärka enhetens kapacitet och säkerställa att uppdragen hanteras effektivt och med hög kvalitet.

Utökning barn och unga

Ett tidigt behov av ytterligare resurser identifierades för att hantera arbetet kring barn och unga. Efter dialog med förvaltningsdirektörerna beslutades att en halvtidstjänst skulle tillföras enheten för detta ändamål. Det externa stödet från socialförvaltningen Nordost avvecklades i juni 2024, då en ny medarbetare anställdes för att överta dessa uppgifter.

Förändringar psykisk hälsa för barn och unga

När enheten bildades finansierades uppdraget kring psykisk hälsa för barn och unga med statliga medel, och uppdrag gavs av styrgruppen för vårdssamverkan. Denna finansiering upphörde dock vid årsskiftet 2023/2024, vilket ledde till att uppdraget avslutades efter första kvartalet. Rekryteringen av en ny processledare för barn och unga pausades tillfälligt, då medarbetaren fick utrymme att ta arbetsuppgifter som är kombinerbara med dennes doktorandstudier på 50 % (finansierade av Göteborgs stad). Detta medförde att processledarens uppdrag riktades i första hand mot verksamhetsområdet barn och unga. Det framkom ändå att enheten saknade resurser att omhänderta de processer inom barn och unga, vilket slutligen resulterade i en genomförd rekrytering av ny processledare som tillträder i slutet av januari 2025.

Kompetensutveckling

För att stärka arbetet med att utveckla processerna har samtliga medarbetare genomgått utbildning i processutveckling. En medarbetare har rollen som barnrättsstrateg, och ytterligare två medarbetare utbildas under hösten 2024 för att förstärka arbetet med barnrättsfrågor inför 2025.

Nya av funktioner under 2024

Den 1 oktober 2024 utökades enheten med två nya processledartjänster: en för BBIC och föräldraskapsstödsprogram och en för ASI. Dessa funktioner överfördes från socialförvaltningarna Nordost respektive Sydvest.

Enhetschef och medarbetare har tillsammans under det gångna året arbetat med att hitta de inre strukturerna i syfte att få ett smidigt flöde i enhetens processer. Strukturen är god idag men behöver fortsatt ses över för att ständigt utvecklas och optimera användandet av enhetens resurser.

2.3 Ekonomi

Enheten är samfinansierad enligt en fördelningsnyckel som regleras i en överenskommelse mellan socialförvaltningarna Nordost, Hisingen, Centrum och Sydväst, undertecknad av förvaltningsdirektörerna. Under året har överenskommelsen reviderats vid två tillfällen på grund av att enheten övertagit två nya funktioner samt erhållit en utökning med 0,5 tjänst för stöd till barn och unga.

Fördelning av finansiering 2024

Fördelningen redovisas exklusive förändringarna under året så som övertag av funktionerna ASI och BBIC/föräldraskapsstödsprogram.

- Nordost: 3 429 950 kr
- Hisingen: 2 443 500 kr
- Centrum: 1 755 700 kr
- Sydväst: 1 420 850 kr

Den totala summan täcker kostnader för personal, lokaler och gemensamma utgifter såsom lokalhyra, fika och kompetenssatsningar. Till viss del även kostnader för uppdatering av programvaran 2c8 (programvaran för välfärdens processer) ingår.

Prognos för återbetalning

Om verksamheten genererar ett överskott vid årets slut, återbetalas detta till förvaltningarna enligt en fördelningsnyckel. Det prognosticerade överskottet (oktober) för 2024 visar att cirka 1 300 000 kr kommer att återbetalas. Överskottet beror bland annat på att enheten erhöll statliga medel under det första kvartalet för tjänsten psykisk hälsa barn och unga samt att det avvaktades med rekryteringen av den utökade tjänsten.

Kostnader 2025

Inför 2025 planerar enheten att genomföra utbildningssatsningar i Motiverande Samtal (MI), riktade till medarbetare inom försörjningsstöd och vuxenområdet. MI-satsningen syftar till att stärka arbetet med självförsörjningsuppdraget för verksamhetsområdet försörjningsstöd. Eftersom området saknar en egen yrkesresa, omfattar satsningen hela det verksamhetsområdet. Socialsekreterare inom vuxenområdet som inte tillhör målgruppen för den kommande yrkesresan inom riskbruk och beroende kommer också att inkluderas.

Enheten fortsätter att täcka kostnaderna för den centrala introduktionen, som genomförs tillsammans med funktionsstödsförvaltningen (FFS) samt äldre-, vård- och omsorgsförvaltningen (ÄVO). FFS och ÄVO står för sina respektive kostnader för introduktionen. Utöver detta ingår även fördjupade introduktionsprogram för

personal inom försörjningsstöd och vuxenområdet. Personal inom riskbruk och beroende som deltar i yrkesresan under 2025 kommer dock troligtvis inte omfattas av denna satsning.

Fördelning av finansiering 2025

Fördelningen av finansieringen för 2025 redovisas nedan, med förändringarna under året baserade på övertagandet av funktionerna ASI och BBIC/föräldraskapsstödsprogram.

Förvaltning	Fördelningsnyckel	Summa fördelad kostnad 2025	2024 års fördelning
Nordost	37,9 %	4 187 500	3 429 950
Centrum	19,4 %	2 144 350	1 755 700
Sydväst	15,5 %	1 718 150	1 420 850
Hisingen	27,1 %	3 000 000	2 443 500
Summa	100 %	11 050 000	9 050 000

Utmaningar och eventuella merkostnader

En av enhetens utmaningar är att hitta lämpliga lokaler för större sammankomster. Det är i dagsläget brist på större lokaler varpå detta kan medföra ytterligare kostnader för hyrda lokaler för att säkerställa effektiva möten och introduktioner.

Enheten arbetar för att Intraservice ska ta över förvaltarskapet av socialtjänstprocesserna inom välfärdens processer. Detta är även ett arbete som ÄVO genomför. Under året har det framkommit behov av att utveckla processkartorna då de är eftersatta och inte beskrivna enligt den standard som staden har för att beskriva processer. Detta arbete medför merkostnader då specialiststöd köps in från Intraservice.

3 Genomförda Aktiviteter

Enhetens huvudmål är att stödja socialförvaltningarna i att skapa en likvärdig och effektiv socialtjänst, med särskilt fokus på myndighetsprocessen, dess delprocesser och relaterade utförarprocesser, dvs genomförandeprocessen.

3.1 Aktiviteter över verksamhetsområdena

Enheten för kvalitet stöttar avdelningscheferna i att samordna enhetschefsnätverken. Processledarna har inom verksamhetsområdena försörjningsstöd och barn och unga ökat sin närvaro på nätverken för 1:e socialsekreterare. Detta har gjorts för att fånga upp viktiga frågeställningar som kan vara värdefulla att arbeta vidare med på en övergripande nivå, samt för att säkerställa en röd tråd från strategisk till operativ nivå.

Nedan följer en översikt över *några* av de processer som spänner över verksamhetsområdena och som genomförts under 2024.

Välfärdens Processer

Socialtjänstprocessen inom välfärdens processer är tänkt att fungera som ett verktyg för både chefer och medarbetare, oavsett erfarenhetsnivå, och syftar till att säkerställa att lagar och rutiner följs. Verktyget ska även kunna användas för verksamhetsutveckling.

I början av 2024 genomfördes en enkät riktad till enhetschefer och 1:e socialsekreterare för att kartlägga hur socialtjänstprocessen används. Enkäten visade att processerna främst används för information och introduktion, men ansågs samtidigt vara otydliga, krångliga att förstå och inte helt tillförlitliga. För att åtgärda detta har enheten, i samarbete med Intraservice, inlett ett kvalitetssäkringsarbete för dokument och processkartor. Detta innebär att vissa processkartor ritas om och att all text och alla dokument ses över. Arbetet pågår och verksamheterna beräknas involveras under första kvartalet 2025.

Förutom att göra verktyget effektivt för medarbetarna är detta arbete en förberedelse inför den nya socialtjänstlagen, som förväntas träda i kraft 1 juli 2025. När processkartorna är färdigställda och förvaltningsbara kommer Intraservice att överta förvaltningsansvaret för dem.

Styrande Dokument

Revidering och identifiering av nya styrande dokument är ett löpande arbete för enheten. Implementeringsstöd erbjuds verksamheterna, och nya rutiner introduceras i första hand via nätverken för 1:e socialsekreterare eller genom bokningsbara teams-möten.

För att effektivisera förankringsprocessen har en förankringsstruktur etablerats i avdelningschefsnätverken för barn och unga samt vuxen och försörjningsstöd.

Exempel på nya rutiner under året som spänner sig över verksamhetsområdena och som tagits fram *alternativt* är i sitt slutskede är:

- Rutin för uppkomna jävssituationer för de myndighetsutövande verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen (IFO).
- Samverkansrutin för unga vuxna (16–21 år) placerade i stödboende och HVB, ett samarbete i en tvärfunktionell arbetsgrupp, med fokus på ansvarsfördelning. Arbetet är i sitt slutskede. Implementering beräknas ske i början av 2025.
- Samverkansrutin för skyddat boende för barn, upprättad med anledning av den nya lagstiftningen som trädde i kraft 1 april 2024.

Kompetenssatsningar

Efter beslut i avdelningschefsnätverket för vuxen och försörjningsstöd pausades MI-satsningarna under 2024, och enheten fick i uppdrag att utreda och omstrukturera utbildningssatsningarna. Den nya strukturen har nu presenterats, och planen är att återuppta MI-utbildningen under 2025.

Den centrala introduktionen har genomförts vid två tillfällen, en gång på våren och en gång på hösten. Den centrala introduktionen sker i samarbete med FFS och ÄVO och är till för nya medarbetare för alla sex förvaltningarna och riktar sig i första hand mot socialsekreterare.

Under året har enheten arrangerat föreläsningar om rättshaveristiskt beteende, lågaffektivt bemötande och bemötande av personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Dessa har erbjudits som kompetenshöjande insatser för verksamheterna.

3.2 Verksamhetsområde Försörjningsstöd

Utöver de arbeten som redan nämnts har fokus inom verksamhetsområdet under 2024 bland annat legat på följande processer.

- Under våren 2024 har en anvisning tagits fram för ansvarsfördelning mellan socialförvaltningarna och Arbetsmarknad och vuxenutbildning (Arbvux). Dessutom har en samverkansrutin tagits fram och implementerats mellan socialförvaltningarna och Kompetenscentrum (KC) för att tydliggöra ansvar inför, under och efter insatser. En operativ samverkansgrupp bestående av enhetschefer har bildats för att arbeta med samsyn och hantera avvikelser mellan förvaltningarna.
- En översyn av felaktiga utbetalningar (FUT) har lett till en reviderad handbok för FUT och en ny process för återkrav som är anpassad efter den senaste lagstiftningen.
- Handboken för bedömningsstöd har uppdaterats och förenklats. Dessutom har stödmaterial tagits fram för klienter som har behov av visuellt bildstöd. Informationsmöten har hållits med enhetschefsnätverket för försörjningsstöd, och uppföljning med statistik planeras under hösten.
- Försörjningshinder och avslutsorsaker har reviderats för att bättre följa Socialstyrelsens riktlinjer. Förändringarna har implementerats genom nätverken, och stödmaterial har tagits fram för att användas i workshops.
- Vägledning som rör debitering av matkostnad vid korttids- eller omsorgsboende samt hantering av andra områden uppdateras kontinuerligt

i samråd med avdelningschefsnätverket. Exempel på områden som reviderats är hanteringen av fondmedel och kommunalt bostadstillägg (KBF).

Digitalisering och automatisering

Arbetet med automatisering och att få fler klienter att ansöka digitalt är snart avslutat, och ansvaret för fortsatt drift förväntas ligga hos förvaltningarna framöver. Ett nytt digitaliseringsprojekt, "Gemensamt Informationsflöde" (GIF), lett av TID, är också på gång och kommer att fokusera på digitala ansökningar och dokumenthantering.

Kompetenssatsning

Ett förslag om fortsatt omhändertagande av MI har godkänts av avdelningschefsnätverket, omhändertagandet innebär fortsatt satsning på metodstödjare och kollegialt stöd. Den årliga fördjupade introduktionen för socialsekreterare inom försörjningsstöd har genomförts, med fokus på förvaltningslagen, ekonomiskt bistånd och samverkan.

3.3 Verksamhetsområde Barn och Unga

Ett grundläggande uppdrag för enheten är att säkerställa att verksamheten följer socialtjänstprocessen, detta är även en aktivitet i barn och ungas kategoriplan. Uppdraget är väl integrerat i enhetens dagliga arbete.

Sedan enheten tog över ansvaret för de styrande dokumenten inom verksamhetsområdet har fokus legat på att etablera en effektiv struktur för hanteringsprocessen. En ökad närvaro i nätverken för barn och unga har lett till en tydligare process. Det pågår en inventering av lokala rutiner för att harmonisera myndighetsutövningen inom området.

Några nya rutiner för året är:

- Ett handlägningsstöd kopplat till den nya lagen om placering av barn i skyddat boende, som trädde i kraft 1 april 2024. Stödet har implementerats och reviderats efter uppföljning.
- En ny rutin för hälsosams, nu implementerad.
- En samverkansrutin för hedersrelaterat våld och förtryck mellan förskole-, grundskole- och utbildningsförvaltningarna samt socialförvaltningarna. Beräknas vara klar i december. Implementering planeras efter årsskiftet.

Ett flertal andra rutiner håller på att genomgå större revideringar för att höja kvaliteten i arbetet. Exempel på detta är särskild förordnad vårdnadshavare och rutin för lagen om unga lagöverträdare, vilka är i sitt slutskede och kommer att implementeras inom kort.

Omstrukturering av enhetschefsnätverket

Under 2023 omformades enhetschefsnätverket inom barn och unga, och nya temagrupper etablerades. Syftet med temagrupperna är att utveckla arbetssätt och

skapa likvärdighet inom barn- och ungdomsvården. Varje temagrupp leds av verksamhetsutvecklare och har avdelningschefer som ansvariga.

En processledare från enheten för kvalitet har i uppdrag att, tillsammans med en lokal verksamhetsutvecklare, leda temagruppen för processer och rutiner. Enheten har dessutom i uppdrag att hålla regelbundna avstämningar med samtliga verksamhetsutvecklare för att samordna arbetet och undvika dubbelarbete mellan temagrupperna.

Gränssnittsarbete

Enheten representeras i arbetsgruppen för gränssnittsfrågor för barn och unga och har stöttat samordningsgruppen genom att sammanställa inventeringar och workshops, i syfte att hitta samsyn i olika frågeställningar. Processledare för barn och unga har under hösten stöttat verksamhetsområdet genom implementering av samverkansrutiner mellan barn och unga och FFS. Ett pågående arbete är att utveckla en enkät för att kartlägga vilka insatser som finns och som därtill saknas för barn med komplexa behov. Arbetet sker i samarbete med FFS.

Samverkan för placerade barn- och ungas kontinuerliga skolgång (SAMS)

Socialstyrelsen, Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten har ansvarat för att revidera SAMS och utvecklingsledare från enheten har deltagit i revideringen. Den nya versionen har spridits till berörda nätverk och en samverkansrutin mellan skola och socialtjänst för placerade barn och unga är under framtagande för att säkerställa kontinuerlig skolgång.

Effektivisering av skolstöd för barn i familjehem (Skolfam)

Effektiviseringsarbetet av Skolfam inleddes i september 2024, ett arbete som genomförts i samverkan med skolan. Bland annat har åtgärder vidtagits för att få bort kön och nå fler barn. Målgruppen har även utvidgats att gälla placerade barn på HVB och SiS, så att även de får tillgång till förstärkt skolstöd. Ett par effektiviseringar innefattar fler digitala möten och behovsprövning av något som kallas för kartläggning 2. Arbetet ska rapporteras till Stiftelsen Allmänna Barnhuset i juni 2025.

För att skapa bra strukturer och möjligheter till uppföljningar och utvärderingar, har ett arbete påbörjats avseende digital dokumentation. För att kvalitetssäkra Skolfam genomför utvecklingsledare, tillsammans med en tvärprofessionell arbetsgrupp, grundutbildningar för nyanställda. Utvecklingsledare har även regelbundna uppföljningsmöten, med bland annat samordnare från socialförvaltningarna och enhetschef från grundskoleförvaltningen. Brukarenkäter har genomförts och analyserats i samarbetet med SKU. Enkäterna, som lämnas till barn, familjehem och skolor, visar goda resultat gällande exempelvis familjehemmens upplevda stöd från skolfamteamen, och samarbetet mellan skolor och skolfamteamen.

Tjänstemätning

Tjänstemätning används för att bedöma ”ärendetyngden” hos socialsekreterare inom barn och unga. Verktöget har reviderats och följs upp under hösten. Ett digitalt verktyg håller på att utvecklas i samarbete med SKU för att möjliggöra likvärdighet i arbetet samt aggregerad statistik för staden. En lansering är planerad till första kvartalet 2025.

3.4 Verksamhetsområde Vuxen

Nedan följer ett urval av aktiviteter som är pågående eller har genomförts inom vuxenområdet under året. Flertalet av dem dockar an till vuxenområdets kategoriplan.

- Revideringen av handboken för bistånd till boende har varit ett kontinuerligt arbete under året, med uppdateringar som bland annat speglar ny lagstiftning för skyddat boende och nya insatstyper, så som insatstypen korttidsboende. Revideringsförslag på checklistor samt handboken har tagits fram tillsammans med arbetsgrupp.
- Revideringsförslag för handboken för att förebygga avhysningar är framtagna. Detta är ett pågående arbete. Revideringsförslagen är baserade på Socialstyrelsens uppdaterade riktlinjer (2022).
- Avsiktsförklaringen för att förebygga avhysningar är under utveckling då enheten har fått i uppdrag att revidera den utifrån att ÄVO och FFS ska inkluderas. Arbetet sker i samverkan med Störningsjouren, ÄVO och FFS.
- En ny handbok för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld är i slutfasen, med förväntad implementering under första kvartalet 2025.
- Enheten fick i uppdrag att utveckla och förstärka arbetet med samordnad individuell plan (SIP). Rutinen för SIP reviderades och förankrades via nätverk för 1:e socialsekreterare. Verksamheterna har nu utsett kontaktpersoner (LVS SAMSA) för att säkerställa att SIP registreras korrekt enligt vårdssamverkans riktlinjer. Dessa kontaktpersoner genomgick en utbildning i juni och ansvarar sedermera för att utbilda medarbetare i hur registreringen genomförs i SAMSA.
- Rutin för samverkan, för målgruppen 20 år och äldre, mellan den Särskilda avhopparverksamheten (SAV) och socialförvaltningarna har arbetats fram och implementerats.

Enhetschefsnätverket

Under året har en ny struktur för enhetschefsnätverket tagits fram för att effektivisera arbetet med operativa frågor. Detta inkluderar workshops med enhetschefsnätverket vilket mynnat ut i nya operativa arbetsgrupper för att hantera specifika frågor inom vuxenområdet.

Boendesociala Samverkansgrupper

Samverkansgruppen för boendesociala frågor, ledd av processledare för boendesociala frågor samt processledare för boende och hemlöshet, utvecklar samverkan mellan utförare och myndighet. Gruppen har bland annat utarbetat en rutin för att hantera återkommande utskrivningar på grund av hot och/eller våld från socialt boende med stöd. Andra frågor som ingår i gruppens arbete är bland annat vinterplaneringen och en del av arbetet med handlingsplanen för akut hemlöshet.

Enheten har tillsammans med verksamhetsutvecklare från boende och hemlöshet samt utvecklingsledare från SPINK haft i uppdrag att effektivisera placeringsprocessen kring bostad först. Ett revideringsförslag har tagits fram och är i dess slutskede.

Gränssnittsfrågor

Processledaren för vuxen deltar i arbetsgruppen för gränssnittsfrågor. Enheten bistår med stöd i form av sekreteraruppgifter samt reviderar rutiner på uppdrag av samordningsgruppen för gränssnittsfrågor. Enheten har också fått i uppdrag att utvärdera socialjourens uppdrag för FFS, med fokus på konsekvenser och tydlighet för alla berörda. Socialjourens uppdrag började 1 oktober 2023, då socialjouren fick läsbehörighet och möjlighet att fatta beslut om socialt boende med stöd i pågående ärenden inom FFS. Rapport kommer att avlämnas av enheten i slutet på november.

Samordning och stöd inom beroendefrågor

Enheten har bidragit till arbetet i samverkansgruppen för beroendefrågor och tillhandahållit stöd och sekreteraruppgifter åt avdelningscheferna. Arbetet inkluderar möten samt hantering av löpande frågor. Arbetet har bland annat mynnat ut i att studenter från åttonde terminen på psykologprogrammet kommer att genomlysas samverkan mellan kommun och sjukvård under LVM – processen. Rapport kommer lämnas i januari 2025 med eventuella förbättringsförslag. Första linjens chefer inom området och beroendekliniken kommer ha en inledande dialog för att utveckla samverkan mellan huvudmännen under december månad i år.

Kompetenssatsning

Utöver de gemensamma kompetenssatsningarna som nämnts tidigare har enheten har genomfört två introduktionsdagar för vuxenområdet under hösten. Dessa har fokuserat på skadligt bruk och beroende samt hemlöshet/boende.

Övriga aktiviteter

Enheten har haft ett samordnande uppdrag i att besvara enkäten öppna jämförelser. Öppna jämförelser är en enkät som Socialstyrelsen tillhandahåller under första kvartalet varje år. Enkäten innehåller indikatorer och nyckeltal på olika nivåer och möjliggör jämförelser av kvaliteten inom bland annat socialtjänsten i Sverige. Materialet kan användas för att analysera, följa upp och utveckla verksamheterna. Processledare för vuxenfrågor har samordnat de frågor som behöver besvaras

gemensamt av de fyra förvaltningarna och förvaltningarna har själva ansvarat för de frågor som riktar sig till det lokala arbetet.

Enheten representerar socialförvaltningarna i utvecklingsgrupp (UG) SAMSA i arbetet att ta fram en ny delregional rutin för in- och utskrivningsprocessen från sjukvården. Arbetet bedrivs genom veckovisa workshops och möten under året.

4 Avslutning

Sedan enheten övertog det samlade ansvaret för barn och ungas processer har tydligare strukturer och en helhetssyn vuxit fram, dock krävs det ett fortsatt arbete med processerna. Det gränsöverskridande arbetet över verksamhetsområdena har lett till nya samverkansprocesser, vilket skapar bättre förutsättningar för att möta barn och ungas behov med en enhetlig, sammanhängande strategi.

Även om det har skapats nya samverkansprocesser är det av vikt att fortsätta utveckla samverkan mellan våra verksamhetsområden och mellan våra förvaltningar, exempelvis socialförvaltningarna, FFS och ÄVO. Genom en högre närvaro i forum på både strategisk och operativ nivå har enheten arbetat för att skapa en tydlig röd tråd från övergripande strategier till konkreta, operativa åtgärder. Denna kontinuitet har inte bara förbättrat processflödena utan också stärkt kommunikationen och effektiviteten i verksamheten.

2025 innebär nya möjligheter och utmaningar, inte minst med den nya socialtjänstlagen som träder i kraft i juli. Enhetens främsta prioritet blir att stödja verksamheterna i att anpassa de processer som är enhetens ansvar för att möjliggöra en smidig och effektiv implementering. Det kan även komma att behöva skapas nya processer utifrån den nya lagstiftningen. Utöver socialtjänstlagen kan enhetens arbete komma att påverkas av vilka behov som våra förvaltningar har vilket ställer krav på flexibilitet och anpassningsförmåga.

Under kommande år ser enheten behovet av att fortsätta stärka gränssnittsarbetet och processer över verksamhetsområden för att skapa hållbara lösningar över tid. Genom att anpassa arbetet till stadens målområden och de politiska uppdrag som riktats till socialförvaltningarna vill enheten ytterligare förtydliga sitt bidrag till dessa mål. Parallellt kommer arbetet med att vidareutveckla interna strukturer och processer att fortsätta, för att vara den optimala stödfunktionen som våra verksamheter är i behov av.

Med det nya året ser enheten fram emot att bygga vidare på "Välfärdens processer" som ett effektivt verktyg för verksamheterna. Det kommer att ske förändringar i verktyget som enheten hoppas kommer att bidra till att höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheternas arbete med socialtjänstens målgrupper. Enheten är fast besluten att bidra till stadens och socialförvaltningarnas övergripande mål, och ser med tillförsikt fram emot att hantera de förändringar och möjligheter som 2025 kommer att medföra.

Årsrapport 2024 - Integrerad digitalisering

Innehåll

1	Årsrapport 2024 - Integrerad digitalisering.....	3
1.1	Tjänsteförvaltning (TID)	3
1.2	Utveckling	4
1.2.1	Initiativ och idéer	4
1.2.2	Utveckling av processamordnaruppdraget	5
1.2.3	Samarbete i operativ styr- och samordningsgrupp	5

1 Årsrapport 2024 - Integrerad digitalisering

1.1 Tjänsteförvaltning (TID)

Under 2024 har tjänsteförvaltning integrerad digitalisering hanterat 9991 supportärenden, där majoriteten har avsett Treserva följt av Matilda och Welfare planering. Som tidigare år är Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen störst kund vad gäller supportärenden.

Enheten har genomfört ett antal utbildningar under året. Dessa utbildningar vänder sig till LVS för de olika systemen, och majoriteten har varit utbildningar för LVS Treserva. Vi har erbjudit utbildningar både på plats och via Teams, beroende på målgruppens behov. 240 utbildningsplatser har erbjudits varav 100 har nyttjats.

Under året har ett stort arbete kring testarbete pågått för både Treserva och Matilda. Detta arbete syftar till att skapa en teststrategi och relevant struktur för de tester som behöver göras inför nya versioner av programvara.

Systemförvaltare har deltagit i ett flertal projekt:

- införande av nytt planeringsstöd för hemtjänst och boendestöd Welfare planering två och en halv tjänst under hela året
- automatisering av trygghetslarm halva året två resurser på 25%
- införa digital orosanmälan halva året två resurser på 10%
- förstudie webbprocesser i Treserva fyra resurser under tre månader på 10%
- I november startades projekt Översyn i Treserva ny lagstiftning där 106 timmar har rapporterats av nio medarbetare fram till årsskiftet.

Ny rutin för supportkoordinator implementerades under hösten 2024 och innebär att supportkoordinator nu enbart behöver bevaka inkomna supportärenden och inte såsom tidigare även göra kontroller i Treserva. Detta innebär att alla systemförvaltare på enheten nu kan vara supportkoordinatorer.

Under året har 46 aktiviteter och mindre uppdrag genomförts inom ramen för förvaltning. Exempel på dessa är större ändringar i system för att möjliggöra ändringar i handläggning, utveckling av utbildningskoncept, utveckling av beställningsformulär och registervård. Ett konkret exempel är arbetet som gjorts med att tillsammans med leverantör och verksamhet ta fram ett nytt integrerat sätt att göra vecka 40-kartläggningen i Treserva. Denna kommer att gå skarpt till mätningen hösten 2025.

Förvaltningsledare och enhetschef har haft kontakt med leverantörerna för Treserva, Matilda och PMO på operativ, taktiskt och strategisk nivå. Vanligt är att operativa möten är en gång i månaden, taktiska varje kvartal och strategiska två gånger per år.

Förberedelser inför nya supportavtal för PMO och Treserva har pågått under året.

Förberedelser för att ta över Förvaltarenhetens system GLENN i förvaltning har pågått under året och planerat är att detta ska ske under första halvåret 2025.

1.2 Utveckling

Under 2024 har arbetet med digitalisering inom de fyra regionala socialförvaltningarna fortsatt att utvecklas och intensifieras. Genom nyrekryteringar, projekt och förstudier har viktiga steg tagits mot en mer sammanhållen digital strategi och förbättrade digitala tjänster för både medarbetare och brukare.

För att effektivisera och samordna digitaliseringsarbetet har två projektledare, en portföljledare samt en processamordnare anställts under året. Två av dessa tillträdde i mars, och den tredje i september.

Flera projekt och initiativ har drivits och vidareutvecklats under året:

- **Digital orosanmälan:** Förstudien avslutades under hösten, och genomförandeprojektet har startats.
- **Anpassning av Treserva till ny lagstiftning:** Projektet har organiserats i olika arbetspaket, och uppföljningen av dessa har överlämnats till förvaltningsledare på grund av föräldraledighet inom projektledningen.
- **Förstudie tidbokning med digital påminnelse.**
- **Förstudie mitt Treserva/webprocesser**
- **Digital signering:** Bidragit till Intraservice framtagande av en ny tjänst för digital signering

1.2.1 Initiativ och idéer

Processamordnare har arbetat med flera idéer tillsammans med verksamheterna, bland annat:

- Digital frågeplattform (Socialtjänsten Online)
- Brukarmeddelanden
- Digital identifiering
- Digital kanal för meningsfull fritid
- Digital lösning för ökad delaktighet i genomförandet av insatser
- Digital ärendehantering för chefer
- Digital begäran av handling
- Onlinemottagning Mini-Maria

- Digitalisering av formulär (Patriark och FREDA)
- "Mina sidor" med e-ansökan
- Digitala möten
- Dokumentation av insats utan myndighetsbeslut (start 2025 Q1)
- Tidsbokning med digital påminnelse (förstudie startad)
- Underlättad dokumentation (start 2025 Q1)
- Verksamhetssystem för arbetsmarknadsinsatser
- Digital utbildningsplattform (dialog med Intraservice)
- Behovsavstämning inom 4SF inför BOK-tjänsten och planeringsstöd för boendeverksamhet

1.2.2 Utveckling av processamordnaruppdraget

Processamordnare har även arbetat med att:

- Utveckla kontaktpersonsuppdraget och metoder för behovsinsamling, förankring och prioritering.
- Representera 4SF i förvaltningsövergripande utvecklingsteam.
- Utveckla behovsbeskrivning och process för behovsinhämtning.
- Utveckla en portal för digitaliseringsinitiativ.
- Verka som kontaktperson för AllAgeHub.
- Delta i AI-nätverk för SF, ÄVO och FFS inom Intraservice och socialtjänsten.
- Informations- och kommunikationsinsatser.
- Arbeta med en kortsiktig digitaliseringsplan.
- Genomföra omvärldsbevakning av externa och interna initiativ, exempelvis kring underlättad dokumentation.

1.2.3 Samarbete i operativ styr- och samordningsgrupp

Gruppen har mötts varannan vecka under året (undantaget semesterperioden) och behandlat flera viktiga frågor:

- **Beslut och initiativ:** Godkännanden av förstudier och utvecklingsinitiativ.
- **Ekonomisk styrning:** Budgetuppföljning har genomförts kontinuerligt, med ett positivt resultat på 4,95 miljoner kronor vid årets slut trots återbetalningar av överskott.

Samarbeten och dialoger

- **AI och digitalisering:** Gruppen har inlett diskussioner om AI inom socialförvaltningarna för att skapa en mer strukturerad samverkan.
- **Säker Digital Kommunikation (SDK):** En pilot genomfördes i Socialförvaltning Centrum och planering för breddinförande har påbörjats.
- **Stadsövergripande samverkan:** Gruppen har haft dialoger med Intraservice, Demokrati- och Medborgarservice och deltagit i workshops om digital infrastruktur.

Utmaningar och lärdomar

- **Projektportföljen:** Avsaknaden av portföljledare har påverkat uppföljningen av projekt, vilket lett till bristande struktur i vissa projekt.
- **Behov av tydligare kommunikation:** Gruppen har arbetat med att förbättra kommunikationen kring digitaliseringsarbetet via SharePoint och genom kommunikatörsstöd.

Samlad placerings- och inköpsfunktion

Årsrapport 2024

2025-02-20

1	Inledning	3
2	Placeringsstöd	4
2.1	Utveckling placeringsförfrågningar	4
2.2	Anvisningar enligt massflyktsdirektivet	8
2.3	Verksamhetsbesök med fokus på matchning	9
2.4	Utvecklingsarbete placeringsstöd	9
3	Systematisk leverantörsuppföljning	11
3.1	Utförrarregister och resultat av kontroller	11
3.2	Systematisk leverantörsuppföljning	12
3.3	Uppföljning av HVB för barn och unga.....	13
3.4	Utvecklingsarbete systematisk leverantörsuppföljning	14
4	Stöd vid inköp.....	15
4.1	Stöd i komplicerade inköpsärenden.....	15
4.2	Stödja utveckling av inköpskompetens.....	15
4.3	Tjänsteköp via Proceedo	15
4.4	Utvecklingsarbete stöd vid inköp	16
5	Behovsförsörjning.....	17
5.1	Dialog med utförare i egen regi	17
5.2	Leverantörsträffar utförare med ramavtal	17
5.3	Stöd inför och under upphandling	18
5.4	Utvecklingsarbete behovsförsörjning	19
6	Kategoristyrning.....	20
6.1	Kostnadsutveckling per kategoriområde.....	21
6.2	Kategoriområde IFO Barn och unga.....	22
6.3	Kategoriområde IFO Vuxen.....	25
6.4	Kategoriområde Funktionsstöd.....	29
7	Utveckling IT-stöd.....	32
8	Resultaträkning Spink.....	33

1 Inledning

Avdelning Samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink) tillhör organisatoriskt socialförvaltning Sydväst men arbetar på uppdrag av de fyra socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Syftet med årsrapporten är att presentera en sammanfattande bild av Spinks verksamhet och resultat för 2024 till uppdragsgivande förvaltningar.

Spink bildades 2018 efter beslut av dåvarande stadsdelsdirektörer i staden. Beslutet föregicks av en utredning som visade att sektor individ- och familjeomsorg samt funktionshinder (IFO-FH) köpte vård, boende och omsorg från privata utförare för cirka 2,5 mdkr per år. Därtill tillkom interna köp inom staden om cirka 1 mdkr per år. Utredningen konstaterade att många personer och funktioner var involverade i köpen, uppskattningsvis cirka 1000 socialsekreterare och 100 enhetschefer. Enligt utredningen saknades en systematisk och samordnad uppföljning av förvaltningarnas köp.

Spinks uppdrag regleras genom en överenskommelse mellan de fem ovan nämnda förvaltningarna. Överenskommelsen fastställer bland annat att Spink ska vara placeringsstöd i individärenden, samordna den systematiska leverantörsuppföljningen, samordna förvaltningarnas behovsförsörjning samt ge stöd i komplicerade inköpsärenden och stödja utvecklingen av inköpskompetens inom förvaltningarna. Uppdraget innebär att Spink verkar på såväl en operativ som strategisk nivå. Spink ska även fungera som en länk mellan inköps- och upphandlingsförvaltningen och förvaltningarna i frågor rörande inköp, kontroll och uppföljning.

Utöver ovan har Spink ansvar för att leda och samordna arbetet med kategoristyrning för de fyra socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Spink har också i uppdrag att vara mottagningsfunktion för anvisningar från Migrationsverket enligt massflyktsdirektivet.

Spink finansieras gemensamt av de fyra socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Spinks budget för 2024 uppgick till 19 mnkr inklusive kostnader för PRIIS (projekt gemensamt IT-stöd, Göteborgsregionen). Kostnaderna fördelas mellan förvaltningarna.

På Spink arbetar totalt 18 personer varav nio placeringshandläggare, tre handläggare och en jurist med ansvar för bland annat den systematiska leverantörsuppföljningen, en controller och tre utvecklingsledare som också ansvarar för att processleda och samordna arbetet med kategoristyrning. Arbetet leds av en avdelningschef.

2 Placeringsstöd

I Spinks uppdrag ingår att ge placeringsstöd i individärenden till förvaltningarna. Vid behov av placering skickar ansvarig socialsekreterare en placeringsförfrågan till Spink via Spinks ärendehanteringssystem. Placeringshandläggare på Spink ansvarar för att matcha placeringsförfrågan mot de utförare som finns i Spinks utförarregister. Stödet omfattar även att vid behov föra dialog kring eventuell placering och vilken insats som kan erbjudas. Utifrån matchning skickar Spink en eller flera rekommendationer om utförare av insats till ansvarig socialsekreterare via ärendehanteringssystemet. Ansvarig socialsekreterare kontaktar rekommenderade utförare för matchning och placering. Ansvarig socialsekreterare återkopplar därefter i ärendehanteringssystemet vilken utförare som valdes.

Nedan tabell visar vilka insatser och regiformer som ingår i Spinks placeringsstöd:

Insats	Egen regi	Ramavtal	Direktupp-handling	IOP
Behandlingsinsatser		x	x	
Socialt boende med stöd	x	x	x	
Nödbistånd boende	x		x	
Skyddat boende	x	x	x	x
Bostad först	x	x		

Stödboende	x	x	x	
Familjehem		x	x	
HVB Barn och unga	x	x	x	
Öppenvård Barn och unga		x	x	

Korttidsboende	x	x	x	
korttidsvistelse	x	x	x	

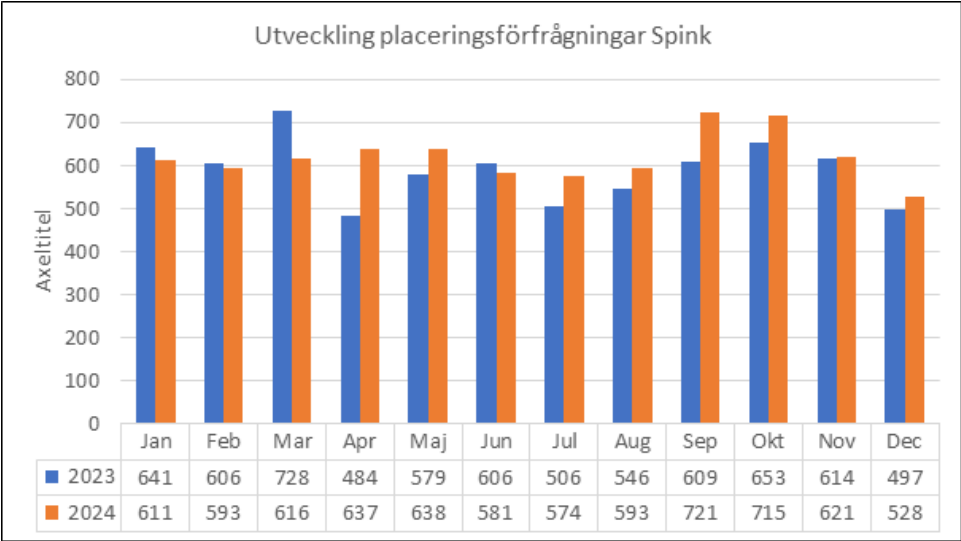
Staden har endast IOP (idéburet offentligt partnerskap) inom skyddat boende

2.1 Utveckling placeringsförfrågningar

Inom Spink följs statistik avseende inkomna placeringsförfrågningar (förfrågningar i fortsatt text). Inte alla förfrågningar leder till en placering men förfrågningsstatistiken kan betraktas som ett mått på hur efterfrågan ser ut i förvaltningarna inom de olika insatskategorierna. Även om inte alla förfrågningar leder till en placering finns det bakom varje förfrågan en person i behov av stöd från socialtjänsten vilket innebär att antalet förfrågningar också kan ge en indikation om placerande socialsekreterares arbetssituation. Vidare ger statistiken och hur förfrågningarna utvecklas över tid en indikation om volymutvecklingen.

Under perioden januari till december 2024 ökade förfrågningarna med fem procent (359 förfrågningar) i förhållande till samma period 2023.

Placeringsförfrågningar per månad 2024 jmf 2023

Placeringsförfrågningar per kategori 2024 jmf 2023

Kategoriområde	Delkategori	Jan-Dec 2023	Jan-Dec 2024	Diff. %	Diff. %
IFO Vuxen	Socialt boende	3 781	4 080	299	8%
	Nödbistånd	346	319	-27	-8%
	Behandlingsinsatser	196	168	-28	-14%
	Skyddat boende	409	467	58	14%
	Bostad först	82	113	31	38%
IFO Barn och unga	HVB	743	664	-79	-11%
	Stödboende	132	138	6	5%
	Familjehem	392	358	-34	-9%
	Öppenvård	103	85	-18	-17%
Funktionsstöd	Korttidsvistelse	134	125	-9	-7%
	Korttidsboende	738	908	170	23%
Totalsumma:		7 056	7 425	369	5%

Tabellen ovan visar förfrågningar för perioden januari till december 2024 i förhållande till samma period föregående år per delkategori/insats. Tabellen visar förändringen i både siffror och procent. Nedan ges en fördjupad beskrivning kring utvecklingen av förfrågningar för ett urval av delkategorier. Samtliga jämförelser avser helår 2024 i förhållande till föregående år om inget annat anges.

IFO Vuxen

Förfrågningar inom socialt boende med stöd ökade med åtta procent (299). Socialt boende med stöd är den insats som har absolut flest förfrågningar av samtliga insatser där placering sker via Spink. Förfrågningarna avser i huvudsak akutboende och kortsiktigt kollektivt boende. Ökningen beror framförallt på en ökning av unika personer med behov av insatsen men även på en ökning av antal förfrågningar per person.

Förfrågningar om nödbiståndsboende minskade med åtta procent (-27). Minskningen bedöms framförallt bero på att det är färre barnfamiljer som flyttat ut från sina genomgångslägenheter enligt bostättningslagen. Även det faktum att de barnfamiljer som fått lägenhet med korttidskontrakt genom projekt barnfamilj med korttidsavtal, efter beslut i exploateringsnämnden fått möjlighet att överta förstahandskontraktet för nämnda lägenhet, bedöms vara en förklaring till minskningen.

Förfrågningar om skyddat boende ökade med 14 procent (58). Inom skyddat boende finns flera olika delkategorier. Våld i nära relation/hedersrelaterat våld är den delkategori som har flest förfrågningar, ungefär 60 procent av förfrågningarna återfinns inom delkategorin. Inom denna delkategori har det skett en minskning av förfrågningar, från 317 stycken 2023 till 297 stycken 2024. Minskningen kan delvis förklaras med en nogsammare kategorisering mellan delområdena där de förfrågningar som idag kategoriseras som *Annan orsak* tidigare kunde kategoriseras inom detta delområde. I kategorin skyddat boende ingår även förfrågningar utifrån avhopparverksamhet och dessa förfrågningar har ökat från 49 stycken 2023 till 97 stycken 2024. En möjlig anledning till ökningen av förfrågningar kan vara det nationella arbetet, där målgruppens rätt till bistånd förtydligats och där det pågår ett arbete såväl nationellt som i staden med att motivera målgruppen att lämna kriminalitet. En annan delkategori inom området är *Annan orsak* där förfrågningarna ökat från 45 stycken 2023 till 73 stycken 2024. Den främsta orsaken till förfrågningar inom detta område är externa hot och ökningen kan dels handla om att det kan vara fler som är utsatta, dels att fler uppmärksammas och förstår att de kan söka stöd.

IFO Barn och unga

Förfrågningarna avseende HVB (hem för vård eller boende) barn och unga minskade med 11 procent (-79). Minskningen kan härledas till årets första åtta månader var efter förfrågningarna ökat och legat på en något högre nivå än för samma period 2023. Ökningen under hösten har en koppling till platsbristen på Statens institutionsstyrelse (SiS). Platsbristen har varit ett återkommande problem under de senaste åren och har accelererat under hösten. Under 2023 var det enligt statistik från Spinks placeringsförfrågningar cirka 40 ungdomar som inte kunde beredas en plats på SiS och där annan placering därför efterfrågats. För helår 2024 var motsvarande siffra 55 ungdomar, vilket är en ökning med cirka 38 procent. SiS är den myndighet som har uppdraget och ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga

psykosociala problem. Uppdraget att verkställa insatserna ligger endast hos SiS och kan inte tillhandahållas av annan huvudman.

Platsbristen har inneburit att ungdomar som bedöms vara i behov av den vård som endast SiS kan verkställa istället placerats på HVB barn och unga eller i familjehem. Insatserna som ges till följd av platsbristen saknar skalskydd, säkerhet och de befogenheter som SiS har. De har i flera fall inte heller kompetens för målgruppen vilket leder till sammanbrott och ökade risker för berörda ungdomar.

Ökningen av förfrågningar om HVB barn och unga under hösten har också koppling till Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) stängningar av flera HVB barn och unga med omplacering av aktuella ungdomar som följd (se vidare rubrik 3.3).

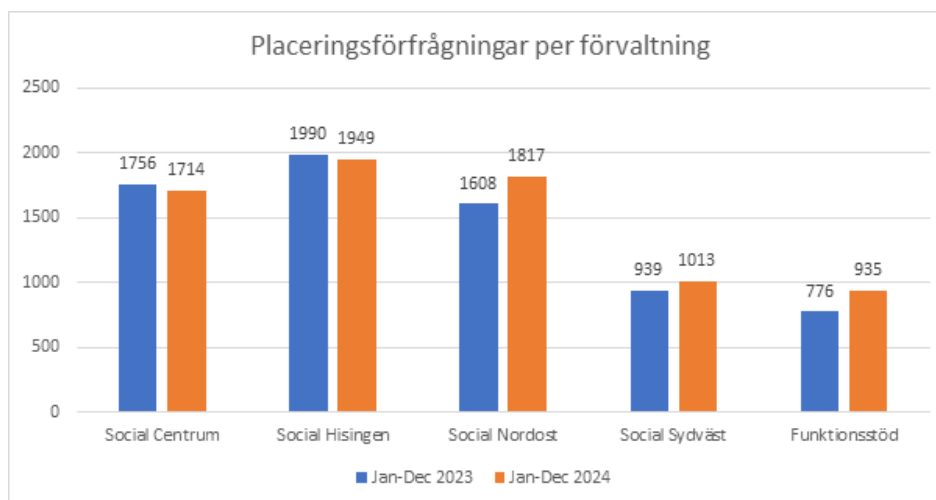
I kategorin HVB barn och unga finns tre delkategorier: akut som utgör den största delen om cirka 50 procent, behandlingsuppdrag som utgör cirka 40 procent och utredningsuppdrag som utgör cirka tio procent. Förfrågningarna minskade inom samtliga tre delkategorier, ovan procentuella fördelning mellan förfrågningarna per delkategori var dock ungefär densamma även 2023.

Förfrågningarna avseende familjehem minskade 2023 i förhållande till 2022 med 11 procent och trenden med minskade förfrågningar har fortsatt under 2024 då förfrågningarna minskat med nio procent (-34). Likt HVB barn och unga sågs även vad gäller förfrågningar om familjehem en kraftig ökning under början av 2023 som därefter, under andra halvåret 2023, minskade. Under 2024 var det en större ökning under perioden mars till maj. På totalen skedde minskningen av förfrågningar inom båda delkategorierna familjehem och jourhem.

Funktionsstöd

Förfrågningar om korttidsboende har ökat med 23 procent (170). Ökningen återfinns i delkategorierna fysiska funktionsnedsättningar respektive psykiska funktionsnedsättningar men med störst ökning i den sist nämnda. Fördelningen mellan förfrågningarna är cirka 30 procent för personer med fysiska funktionsnedsättningar och cirka 70 procent för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Det är samma fördelning som under 2023. Förfrågningar om korttidsboende kan komma både från socialförvaltningarna och förvaltningen från funktionsstöd. Ökningen består i sin helhet av förfrågningar från socialförvaltningarna. Socialförvaltningarna har sedan tidigare kunnat skicka in förfrågningar om korttidsboende men det är först sedan årsskiftet 2023/2024 som socialförvaltningarna har korttidsboende som beslutstyp i Treserva vilket kan vara en del av förklaringen till ökningen av antalet förfrågningar. Även platsbrist inom akutboende och kortsiktigt kollektiv boende med stöd kan vara en delförklaring. Ungefär 27 procent (ca 250 personer) av de personer där en förfrågan om korttidsboende lämnats har under tidsperioden januari till december 2024 också haft en förfrågan om socialt boende med stöd.

Placeringsförfrågningar per förvaltning 2024 jmf 2023

Under 2024 har förfrågningarna som ovan nämnts totalt sett ökat något jämfört med föregående år.

I socialförvaltning Centrum och Hisingen har förfrågningarna minskat, minskningen återfinns framförallt inom barn och unga men även inom vuxen. I socialförvaltning Nordost har förfrågningarna ökat, ökningen återfinns inom vuxen samtidigt som förfrågningar inom barn och unga minskat något.

Socialförvaltning Sydvästs förfrågningar har ökat jämfört med 2023. Ökningen har främst skett inom förfrågningarna för vuxen, samtidigt som förfrågningar för barn och unga minskat något.

Förfrågningarna inom förvaltningen för funktionsstöd har ökat och det är förfrågningar avseende socialt boende med stöd som ökat samtidigt som förfrågningar inom korttidsboende och korttidsvistelse ligger på ungefär samma nivåer som 2023.

2.2 Anvisningar enligt massflyktsdirektivet

Sedan den första juli 2022 har Spink fungerat som mottagningsfunktion för anvisningar från Migrationsverket enligt massflyktsdirektivet. 2023 hanterade Spink närmare 560 personer som anvisats till Göteborg. Under 2024 har Spink hanterat anvisningar rörande 217 personer. Spink tar emot anvisningarna och gör tillsammans med berörda anvisningsboenden en matchning till lämpligt boende. Det finns en fungerande struktur och process för handläggning, matchning och uppföljning.

2.3 Verksamhetsbesök med fokus på matchning

Placeringshandläggare på Spink genomför verksamhetsbesök med fokus på matchning hos privata utförare i utförrregistret. Vilka verksamheter som ska besökas planeras av respektive placeringsteam där det finns ett team för vuxna och ett team för barn och unga inom Spink.

Syftet med besöken är att öka kunskapen om de utförare som staden använder som en del i matchningsprocessen samt att utveckla samverkan. Besöken berör bland annat målgrupp, metoder och kvalitet i verksamheten. Besöken kan ske både på plats och digitalt. Anledningar till att besöken sker digitalt kan exempelvis vara att verksamheten inte genomförs i en specifik lokal så som exempelvis familjehem eller att verksamheten ligger långt bort från Göteborg.

Vid verksamhetsbesöket används frågemallar som anpassats utifrån insats. Besöket dokumenteras och används av placeringshandläggare i arbetet som en del i matchningsprocessen av placeringsförfrågan gentemot utförare.

Under 2024 har 74 verksamhetsbesök med fokus på matchning genomförts. 33 besök har genomfört inom området vuxna och 41 inom området barn och unga. 59 av de verksamheter som besöktes var utförare med ramavtal, sju var utförare med IOP och åtta utförare används genom direktupphandling. Tre av besöken genomfördes gemensamt med team kvalitet och kontroll som en del av fördjupad kontroll (se vidare rubrik 3)

Antal besök inom de olika kategorierna skiljer sig åt mellan olika år och varierar beroende på om det tillkommer många nya verksamheter eller om det är kända verksamheter som nyligen besökts. Vissa insatsområden har ett mer stabilt bestånd av utförare vilket också innebär att Spink genom åren besökt de flesta verksamheter och har en god inblick i verksamheterna.

Efter besöken uppdateras utförrregistret om så behövs. För samtliga verksamhetsbesök med fokus på matchning som genomfördes under 2024 bedömdes verksamheten vara ändamålsenlig. Det innefattar även de tre besök som genomfördes tillsammans med team kvalitet och kontroll.

2.4 Utvecklingsarbete placeringsstöd

Kvalitetssäkra placeringsprocessen

Spinks handläggning kopplat till placeringsstöd sker i ett digitalt ärendehanteringssystem. 2024 har arbetet med att kvalitetssäkra placeringsprocessen genom att tydliggöra processen och rutiner för processens olika delar fortgått. Gemensamma handlägningsrutiner finns på plats och har löpande uppdaterats under året. I samarbete med förvaltningarnas lokala inköpssamordnare har en justerad process och rutin för direktupphandlingar tagits fram och implementerats. Efter årsskiftet kommer systematisk egenkontroll att införas och på avdelningens månadsvisa metodmöten kommer ett fortsatt gemensamt utvecklingsarbete att ske. Direktupphandlingsprocessen kommer att utvecklas vidare i dialog med lokala inköpssamordnare.

Avvikelser Spinks handläggningsprocess

Under 2023 togs en rutin för hantering av synpunkter/avvikelser från förvaltningarna på Spinks handläggningsprocess fram och förankrades med lokala inköpssamordnare. Under 2024 har det inkommit sju synpunkter. Synpunkterna har bland annat lett till tydligare information i tidslinjen, en ökad nogsamhet med att kontrollera att prisuppgifterna är aktuella, ytterligare genomgång av rutin för direktupphandling och en ökad medvetenhet hos placeringshandläggarna om vikten av att följa beslutad rutin. Inkomna synpunkter/avvikelser kommer även fortsatt att hanteras i enlighet med rutinen och vid behov omhändertas i det pågående utvecklingsarbetet beskrivet ovan.

Samverkansmöten

Under 2024 har ett mer aktivt arbete med att genomföra samverkansmöten mellan placeringshandläggare på Spink och förvaltningarnas myndighetsutövande enheter påbörjats. Under 2024 genomfördes 18 samverkansmöten samt deltagande i flera förstenätverk samt temagrupp *Insats under och efter placering* inom barn och unga. Samverkansmötena fortgår under 2025.

Nytt IT-stöd

Utöver ovanstående pågår ett förberedelse- och utvecklingsarbete inom placeringsstödet kopplat till nytt IT-stöd PRIIS (se vidare rubrik 7).

3 Systematisk leverantörsuppföljning

I Spinks uppdrag ingår att tillsammans med inköps- och upphandlingsförvaltningen samordna den systematiska leverantörsuppföljningen för uppdragsgivande förvaltningar. Vidare ska Spink tillsammans med inköps- och upphandlingsförvaltningen samordna leverantörskontroller för att motverka välfärdsbrott och verka för sund konkurrens.

Under året har Spink arbetat med att forma ett team inom avdelningen med ansvar för registervård av utförarregistret och den systematiska leverantörsuppföljningen – team kvalitet och kontroll. Teamet består av tre handläggare och en jurist.

Nedan återges i korthet Spinks arbete med systematisk leverantörsuppföljningen under 2024. I rapporten ”*Uppföljning av privata utförare 2024*” finns en utförlig beskrivning av den uppföljning och kontroll av privata utförare av socialtjänst som under 2024 genomförts av inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink. Inköps- och upphandlingsförvaltningen ansvarar för den systematiska leverantörsuppföljningen avseende utförare med ramavtal och Spink ansvarar för den systematiska leverantörsuppföljningen avseende utförare som, efter rekommendation från Spink, används genom direktupphandling.

3.1 Utförarregister och resultat av kontroller

Spinks utförarregister omfattar samtliga utförare, i egen och privat regi, som Spink rekommenderar vid placeringsförfrågan från ansvarig socialsekreterare. Utförare med ramavtal kontrolleras av inköps- och upphandlingsförvaltningen innan de läggs in i registret. Utförare som Spink rekommenderar genom direktupphandling kontrolleras av Spink innan de läggs in i registret.

För bolag kontrolleras exempelvis kreditvärdighet/ekonomi, att bolaget är registrerat för arbetsgivaravgifter och för F-skatt samt kontroll i rättsdatabas av bolaget och styrelsemedlemmar. För förening/stiftelse kontrolleras exempelvis skatteregistrering och skulder hos Kronofogden samt kontroll i rättsdatabas av styrelsemedlemmar och firmatecknare. För tillståndspliktig verksamhet kontrolleras tillstånd från IVO samt eventuella tillsynsrapporter.

Utifrån resultatet av de kontroller som Spink genomför kan Spink besluta om att lägga till eller att inte lägga till en utförare, som kan komma att rekommenderas genom direktupphandling, i utförarregistret.

Sedan andra halvan av 2024 för Spink statistik över resultatet av de kontroller som Spink genomför av utförare inför tillägg i utförarregistret. Resultatet visar att 11 av 20 utförare inte godkändes i kontrollerna. Anledning till att en utförare inte godkänns för tillägg i utförarregistret efter kontroll kan exempelvis vara brister som framkommit vid tillsyn genomförd av IVO eller att bolaget saknar ekonomisk stabilitet, anmärkningar från revision eller saknar godkänd föreståndare i verksamheten.

3.2 Systematisk leverantörsuppföljning

Spinks systematiska leverantörsuppföljning avser privata utförare som används genom direktupphandling och består av följande delar:

- Basuppföljning
- Synpunktshantering
- Fördjupade kontroller inklusive händelsestyrda verksamhetsbesök

Inköps- och upphandlingsförvaltningen ansvarar för systematisk leverantörsuppföljning av utförare med ramavtal inklusive synpunktshantering. På anmodan av inköps- och upphandlingsförvaltningen kan Spink genomföra händelsestyrda verksamhetsbesök hos privata utförare med ramavtal.

Basuppföljning

Basuppföljning kallas den löpande kontroll och uppföljning som Spink genomför av utförare. Den innefattar mediabevakning, bevakning av kredit- och affärsinformation samt bevakning av återkallade tillstånd från IVO. Syftet med basuppföljningen är att upptäcka och hantera brister i ett så tidigt skede som möjligt. Basuppföljningen riktar sig i huvudsak emot privata utförare som Spink rekommenderar genom direktupphandling. Information som Spink erhåller via basuppföljningen kan resultera i att Spink genomför en fördjupad kontroll av verksamheten.

Synpunktshantering

Under 2024 inkom sammanlagt 43 synpunkter till Spink om berörd utförare i egen regi, utförare med IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) och utförare som använts genom direktupphandling. Socialt boende med stöd, konsulentstött familjehemsvård och bostad med särskild service var de insatser där flest synpunkter rapporterades.

Den mest frekvent använda kategorin under 2024 var *Synpunkt avseende dokumentation* som exempelvis handlar om att genomförandeplan inte upprättats eller att sammanfattningar inte skrivits enligt överenskommelse. Denna kategori följs av *Synpunkt avseende utförande av stöd* som exempelvis handlar om att överenskommen omfattning av stöd inte genomförts.

Majoriteten av inkomna synpunkter avslutas med kategorin *Kommunicerat och dokumenterat* som innebär att synpunkten kommunicerats till utföraren som har haft möjlighet att bemöta synpunkten och svaret har framförts till

synpunktslämnaren. Det är här ofta fråga om mindre allvarliga synpunkter men om flera liknande synpunkter inkommer avseende samma utförare kan det exempelvis leda till en fördjupad kontroll.

En synpunkt inom konsulentstödd familjehemsvård resulterat i *rekommendationsstopp*. Rekommendationsstopp innebär att Spink inte längre tillfrågar och rekommenderar utföraren. Spink kan endast besluta om rekommendationsstopp för utförare som rekommenderas genom direktupphandling.

Fördjupade kontroller

Spink genomför så kallade fördjupade kontroller av privata utförare, i Spinks utförarregister, som Spink rekommenderar genom direktupphandling. Den fördjupande kontrollen ser olika ut beroende på anledning till kontroll och kan exempelvis innefatta kontroll av kredit- och affärsinformation, kontroll i rättsdatabas och/eller kontroll via IVO. Syftet med fördjupade kontroller är att säkerställa att de utförare som återfinns i Spinks utförarregister är av god kvalitet.

Spink och team kvalitet och kontrolls arbete med fördjupade kontroller startades upp efter halvårsskiftet och har resulterat i 24 genomförda kontroller. Av dessa har 15 kontroller resulterat i att utföraren pausats eller tagits bort från utförarregistret. En utförare som pausas eller tas bort från utförarregistret kommer inte att tillfrågas eller rekommenderas vid en placeringsförfrågan. I samband med fördjupade kontroller har fyra händelsestyrda verksamhetsbesök genomförts.

3.3 Uppföljning av HVB för barn och unga

I augusti 2024 presenterade Polismyndigheten en rapport om kopplingarna mellan leverantörer av HVB barn och unga och grov organiserad brottslighet. Med anledning av rapporten inledde inköps- och upphandlingsförvaltningen tillsammans med Spink en utökad extra uppföljning av ett urval av stadens leverantörer av HVB barn och unga. Detta parallellt med att IVO inledde en fördjupad tillsyn på området. Den utökade extra uppföljningen inom HVB barn och unga med anledning av Polismyndighetens rapport fortgår under 2025.

Vid årsskiftet 2024/25 hade inköps- och upphandlingsförvaltningen beslutat om tillfälligt beställningsstopp för tio ramavtalsleverantörer. Fem efter egen utredning och fem efter utredning av IVO. Spink hade vid samma tidpunkt beslutat att avpublicera tre leverantörer som används genom direktupphandling från utförarregistret. En efter egen utredning och två efter utredning av IVO. I samtliga fall är det brister i personlig lämplighet hos anställda i bolagen som föranlett besluten (kriminalitet). Totalt har IVO stängt ner 18 verksamheter under hösten 2024. Förvaltningarna har haft barn placerade hos några av de leverantörer vars avtal eller tillstånd stängts ner. I samtliga ärenden har omplacering skett så snart annan lämplig placering hittats.

3.4 Utvecklingsarbete systematisk leverantörsuppföljning

Kvalitetssäkring av systematisk leverantörsuppföljning

Under året har Spink arbetat med kompetensutveckling och kvalitetssäkring av processen för systematisk leverantörsuppföljning. Delar som arbetats med under året är att förtydliga vilka kontroller som ingår i den systematiska leverantörsuppföljningen, vad kontrollerna innefattar och för vilka avtalsområden. Det har bland annat resulterat i utvecklingen av arbetet med fördjupade kontroller. Utvecklingen av arbetet har skett i samverkan med bland annat inköps- och upphandlingsförvaltningen och har under hösten intensifierats i samband med Polismyndighetens rapport om kopplingarna mellan HVB-hem och organiserad brottslighet.

Under 2025 kommer arbetet med att kvalitetssäkra av den systematiska leverantörsuppföljningen att fortgå internt och i samverkan med andra. De rutiner och delvis nya arbetssätt som tagits fram inom avdelningen under 2024 kommer att implementeras vidare och justeras vid behov.

Nytt IT-stöd

Under 2025 planeras för införandet av nytt IT-stöd PRIIS (läs mer om PRIIS under rubrik 7). Införandet kommer att innebära ett utökat ansvar för Spink. Detta då Spink kommer att ansvara för alla registervård i systemet och för den systematiska leverantörsuppföljning av utförare som används genom direktupphandling i systemet för samtliga kommuner som använder IT-stödet. Samverkan kring bland annat systematisk leverantörsuppföljning kommer att startas upp med övriga kommuner som ingår i IT-stödet i början av 2025.

Samverkan systematisk leverantörsuppföljning

Det finns vidare flera utmaningar i arbetet med systematisk leverantörsuppföljning som Spink kommer att fortsätta att arbeta med under 2025. En utmaning är de begränsade möjligheterna att dela information mellan myndigheter, ett tydligt exempel är Polismyndigheten rapport där de HVB-hem som misstänkts ha kopplingar till organiserad brottslighet inte kunde delges kommunerna till följd av sekretess. Men även uppgifter som inte omfattas av sekretess kan vara besvärliga att tillgå då dessa inte finns samlade utan behöver begäras in från olika myndigheter. En annan utmaning är arbete med fördjupade kontroller i förhållande till andra myndigheters ansvarsområden och då framförallt IVO. För de allra flesta insatser som handläggs via Spink är IVO tillståndsgivande myndighet med tillsynsansvar över verksamheten. Samtidigt genomför Spink egna kontroller av verksamheterna, ett arbete som är tids- och resurskrävande. Då det saknas tydliga riktlinjer och arbetssätt, såväl nationellt som för staden, över vilka kontroller som kommunen ska genomföra i relation till statliga tillsynsmyndigheter för att förebygga och motverka välfärdsbrott finns det också risk att resurser nyttjas ineffektivt. Till exempel om flera kommuner och IVO samtidigt genomför granskningar av samma verksamhet. Det finns även en risk för att kommunen tar över eller kompenserar för ett tillsynsansvar som ligger på annan myndighet.

4 Stöd vid inköp

I Spinks uppdrag ingår att ge stöd till förvaltningarna i komplicerade inköpsärenden samt att stödja utvecklingen av inköpskompeten i förvaltningarna.

4.1 Stöd i komplicerade inköpsärenden

Ansvar för att ge stöd i komplicerade inköpsärenden ligger i huvudsak på Spinks jurist. Stödet ges företrädesvis till förvaltningarnas lokala inköpssamordnare men även till enhetschefer och enskilda socialsekreterare. Ärenden som hanteras berör exempelvis stöd vid direktupphandlingar, diverse inköpsfrågor eller tvister.

4.2 Stödja utveckling av inköpskompetens

Spink har tillsammans med lokala inköpssamordnare under året arbetat med att utveckla processen för direktupphandling. Bland annat har en rutin för anbudsförfarande vid direktupphandling och prisuppgifter i rekommendationer från Spink avseende direktupphandlingar tagits fram. Arbetet med att implementera rutin kommer att fortgå under 2025.

Spink har under året genomfört flera samverkansmöten med förvaltningarnas myndighetsutövande enheter och informerat om placeringsprocessen, synpunktshanteringen, utbud och avtal. Flera av besöken har genomförts tillsammans med lokala inköpssamordnare. Syftet med besöken är dels att informera om Spinks processer och vikten av följsamhet till dessa, dels att inhämta förvaltningarnas erfarenheter för att vidareutveckla arbetet.

4.3 Tjänsteköp via Proceedo

Spink har tillsammans med förvaltningarna drivit pilotprojekt *Tjänsteköp via Proceedo*. Målsättning med projektet har varit att utveckla och effektivisera processerna för beställning, uppföljning och fakturering. Spink har ansvarat för att samordna projektet. Avdelningschefsnätverket ekonomi har varit styrgrupp.

Projektet har nu utvärderats och utvärderingen har visat på fördelar men också nackdelar. I utvärderingen framkommer att både administratörer och chefer upplevt att arbetsbelastningen ökat, särskilt inom fakturahantering och uppföljning av beställningar. Då Proceedo inte är anpassat för tjänsteköp skapar hanteringsordningen manuellt merarbete med svårigheter inom bland annat ordermatchning och problem vid fakturering. Digital signering har också lyfts fram som ett alternativ som bedöms kunna ge samma resultat som tjänsteköp i Proceedo men utan de negativa konsekvenser som uppstått i projektet. Utifrån utvärderingens resultat har styrgruppen fattat beslut om att avsluta pilotprojektet.

Utifrån lärdomar från projektet kommer behov av utveckling av nuvarande systemstöd lyftas till inköps- och upphandlingsförvaltningen för omhändertagande i kommande upphandling av systemstöd. Andra lärdomar från projektet är vikten av att staden har likvärdiga beställningsprocesser och tydliga krav på information i fakturor till leverantörer.

4.4 Utvecklingsarbete stöd vid inköp

Utveckla process för direktupphandling

Spink, tillsammans med förvaltningarnas lokala inköpssamordnare, har påbörjat ett arbete med att ta fram en modell för rimlighetsbedömningar av dygnspris vid direktupphandlingar. Modellen är tänkt att utgå från ramavtalspris och slutpris vid direktupphandlingar. Metoder för praktisk hantering av modellen, exempelvis vilka priser som inte ska rekommenderas vidare i ett första steg, ska arbetas fram under året. Uppföljning av följsamhet till den i ovan stycke beskrivna rutinen för anbudsförfarande vid direktupphandling och prisuppgifter i rekommendationer från Spink avseende direktupphandlingar kommer också att följas upp under året.

Information om Spink till nyanställda och andra intressenter

Spink arbetar med att ta fram en introduktion för medarbetare i förvaltningarna om Spinks uppdrag utifrån överenskommelse avseende driften av Spink. Planeringen är att ge två till tre digitala informationstillfällen per år med anmälan via utbildningsprotalen. Informationstillfällena är ett komplement och ska inte ersätta Spinks arbete med besök på förvaltningarnas myndighetsutövande enheter som beskrivits ovan.

5 Behovsförsörjning

I Spinks uppdrag ingår att samordna förvaltningarnas behovsförsörjning. Det innebär att Spink följer efterfrågan av insatser och vid behov initierar förändringar av egen regi, ramavtal eller andra avtalsformer. Inom ramen för arbetet med behovsförsörjning ingår Spink i olika forum för samverkan. I Spinks uppdrag avseende behovsförsörjning ingår även att stödja förvaltningarna inför och under upphandling genom att exempelvis ta fram behovsanalyser och delta i avtalsgrupper. Processen sker i nära samverkan med inköps- och upphandlingsförvaltningen. Arbetet med behovsförsörjning är också sammankopplat med kategoristyrningen och framtagandet av kategoriplaner (se rubrik 6).

5.1 Dialog med utförare i egen regi

Spink har på olika sätt dialogmöten med utförare i egen regi. Syftet med mötena är samverkan omkring aktuella frågor samt att gemensamt verka för en god beläggning inom egen regi och följa att egen regi erbjuder insatser som motsvarar stadens behov.

Under 2024 har dialogmöten genomförts inom följande områden:

- HVB och stödboende barn och unga
- Socialt boende med stöd – lägenhetsboenden
- Socialt boende med stöd – Akut- och kollektiva boenden
- Nödbistandsboende
- Bostad med särskild service barn och vuxen, korttidsvistelse och korttidsboende

5.2 Leverantörsträffar utförare med ramavtal

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink anordnar tillsammans leverantörsträffar. Leverantörsträffarna har ingen kontrollerande funktion utan syftet är att skapa möjlighet för dialog, informationsutbyte samt att utveckla och förbättra samverkan mellan förvaltningarna och utförare med ramavtal. Samtliga utförare inom aktuellt avtalsområde med ramavtal bjuds in till leverantörsträffarna.

Inför 2024 har inköps- och upphandlingsförvaltningen tillsammans med Spink tagit fram en grundstruktur för leverantörsträffarna som följer ramavtalsperioden med uppstartsmöte inför nytt ramavtal samt två samverkansmöten under pågående avtalsperiod. Under 2023 genomfördes leverantörsträffar som hybridmöten och återkopplingen från dessa var att det var svårt för dem som deltog digitalt att följa mötet med de dialoger som pågick i det fysiska rummet. Utifrån ovan återkoppling har därför samtliga leverantörsträffar under året genomförts som digitala möten.

Under 2024 har ett uppstartsmöte inför nytt ramavtal genomförts för korttidsboende. Därutöver har tre leverantörsträffar med fokus på samverkan genomförts inom följande områden: HVB barn och unga, familjehemsvård barn och unga samt skyddat boende.

Under 2025 planeras för leverantörsträffar med utförare med ramavtal enligt den struktur som Spink och inköps- och upphandlingsförvaltningen gemensamt arbetat fram. Utvärdering kommer att ske under 2026.

5.3 Stöd inför och under upphandling

Analysunderlag inför upphandling ramavtal

Under året har Spink genomfört tre analysuppdrag inför kommande ramavtalsupphandlingar. Detta avseende insatserna stödboende, familjehemsvård barn och unga samt behandlingsinsatser vuxen. Med grund i analysuppdragen, och efter beslut i kategoriråd, har upphandlingsuppdrag överlämnats till inköps- och upphandlingsförvaltningen.

Medverkan i avtalsgrupp

Medarbetare på Spink har under året deltagit i avtalsgrupp rörande insatserna korttidsboende, socialt boende med stöd, stödinsats bostad först och stödboende.

Dialog idéburen välfärd inför upphandling

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink har en gemensam hanteringsordning för att omhänderta möjligheterna att helt eller delvis reservera upphandling för idéburna organisationer. Hanteringsordningen innebär att inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink inför varje kommande upphandling tar ställning till om det finns möjligheter att helt eller delvis reservera upphandling för idéburna organisationer och om det bedöms möjligt kalla de idéburna organisationer som verkar inom välfärdsområdet i Göteborg till ett dialogmöte. Utifrån vad som framkommer under mötet tar sedan inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink fram ett förslag till beslut om reserverad upphandling bör genomföras eller ej. Kategoriråd är beslutsfattare.

Under 2024 har ett dialogmöte genomförts avseende insatserna socialt boende med stöd och stödinsats bostad först. Utifrån dialogmötet och de förhandsbesked som lämnades beslutade kategoriråd om reservation för två områden i kommande upphandling: stödinsats bostad först och socialt boende med stöd – delområde förstärkt kollektivt boende. Upphandling är genomförd och nytt ramavtal gäller från och med 1 april 2025. För stödinsats bostad först finns tre leverantörer från idéburen sektor och för socialt boende med stöd – delområde förstärkt kollektivt boende en leverantör från idéburen sektor.

Upphandling av nya ramavtal är pågående för insatserna stödboende och behandlingsinsatser vuxen. Under 2025 kommer också upphandling av nya ramavtal startas upp för insatserna familjehemsvård barn och unga, HVB barn

och unga, öppenvård barn och unga och korttidsvistelse. Framtagen hanteringsordning avseende dialog med idéburen välfärd kommer att följas.

5.4 Utvecklingsarbete behovsförsörjning

Analysunderlag inför upphandling ramavtal och avtalsstrategier

Inköps- och upphandlingsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram avtalsstrategier per ramavtalsområde. Strategierna har en långsiktig tidshorisont och syftar bland annat till att konkretisera strategisk styrning och mål och ska utgöra ett underlag för kommande upphandlingar inom avtalsområdet. Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink har påbörjat en översyn av hur avtalsstrategierna förhåller sig till de analysuppdrag som Spink genomför inför upphandling för att säkerställa att arbetet med avtalsstrategierna och analysuppdragen sker resurseffektivt.

Under året kommer Spink att genomföra analysuppdrag för insatserna HVB barn och unga, öppenvård barn och unga samt korttidsvistelse.

6 Kategoristyrning

Göteborgs Stad har sedan 2018 arbetat med kategoristyrning. Ett kategoristyrkt arbetssätt handlar om att hitta bästa sättet att försörja ett behov och hitta rätt mix av internt arbete och köpta varor/tjänster/insatser för att stödja uppfyllandet av stadens målsättningar. I arbetet med kategoristyrning tas en kategoriplan fram. Kategoriplanen innehåller en nulägesanalys och utifrån denna utformas mål för arbetet samt en handlingsplan med strategier och aktiviteter för att uppnå planens mål. Handlingsplanens aktiviteter kan omfatta exempelvis upphandlingsaktiviteter, analysuppdrag och utvecklingsaktiviteter. Kategoriplanen kan beskrivas som en långsiktig behovsförsörjningsplan som tydliggör vilka insatser som krävs för att möta behoven inom aktuellt kategoriområde.

Spink samordnar stadens arbete med kategoristyrning inom IFO-FH och inom området finns tre kategoriplaner: Barn och unga, Vuxen och Funktionsstöd. Planen för funktionsstöd antogs 2022 och har reviderats inför 2025. Kategoriplan vuxen och kategoriplan barn och unga antogs under 2023.

Styrgrupp för kategoriarbetet är kategoriråd och det finns ett råd för funktionsstöd och ett råd för barn och unga och vuxen. Kategoriråd för funktionsstöd består av förvaltningsledning för funktionsstöd samt representanter från Spink och inköps- och upphandlingsförvaltningen. Kategoriråd för vuxen och barn och unga består av förvaltningsdirektör för respektive socialförvaltning samt representanter från Spink och inköps- och upphandlingsförvaltningen. Spink ansvarar för att samordna de två råden vid behov.

Kategoriplanerna har under året bidragit till att till att identifiera stadens gemensamma utvecklingsbehov. Handlingsplanerna ger en tydlig riktning för det framtida arbetet och skapar en strukturerad grund för ansvarstagande och uppföljning. Genom planerna och det arbete som omger dem möjliggörs gemensamma beslut om mål och inriktning. En viktig lärdom är att en väl förankrad hanteringsordning och tydlig struktur är avgörande för att handlingsplanerna ska få önskad effekt i genomförandet av aktiviteter. Behovet av att arbeta med målgrupper som berör flera kategoriområden är ett fortsatt viktigt utvecklingsområde.

Stadens budget 2025 innehåller flera uppdrag med bäring på kategoriplanerna. Ett exempel är att socialnämnd Sydväst får i uppdrag att i samverkan med övriga socialnämnder inrätta fler HVB hem i egen regi och att socialnämnderna får i uppdrag att ta fram och implementera rutiner för intern utlåning av jourhem och familjehem mellan socialnämnderna. I kategoriplanernas handlingsplaner finns aktiviteter som omhändertar dessa uppdrag.

Utöver ny socialtjänstlag från 1 juli 2025 pågår nationellt flera offentliga utredningar samt lagförslag inom socialtjänsten som kan komma att påverka kategoristyrningen inom IFO-FH framöver, så som SOU 2023:5 *Från delar till helhet – tvångsvård som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja* och SOU 2023:66 *För barn och unga i samhällets vård*.

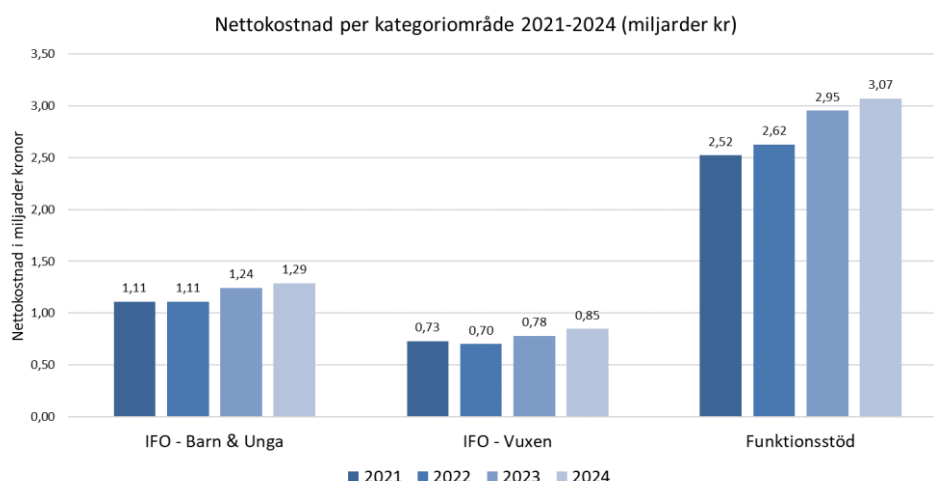
6.1 Kostnadsutveckling per kategoriområde

Kostnaderna som redovisas i diagrammet nedan avser förvaltningarnas nettokostnader (samtliga kostnader och intäkter) exklusive overheadpåslag, för perioden 2021 till 2024.

Inom kategoriområde IFO Barn och unga ökade nettokostnaderna med fyra procent mellan 2023 och 2024 (49 mnkr). Nettokostnaderna ökade inom samtliga insatser men den största ökningen återfinns inom institutionsvård och öppenvård.

Inom kategoriområde IFO Vuxen ökade nettokostnaderna med nio procent mellan 2023 och 2024 (70 mnkr), i huvudsak på grund av ökade nettokostnader för socialt boende med stöd, skyddat boende och öppna insatser. Kostnaderna för försörjningsstöd ingår inte i sammanställningen.

Inom kategoriområde funktionsstöd ökade nettokostnaden fyra procent mellan 2023 och 2024 (117 mnkr). De ökade nettokostnaderna finns inom bostad med särskild service (BmSS) vuxen och korttidsboende medan nettokostnaden minskade inom övriga insatsområden i förhållande till 2023.

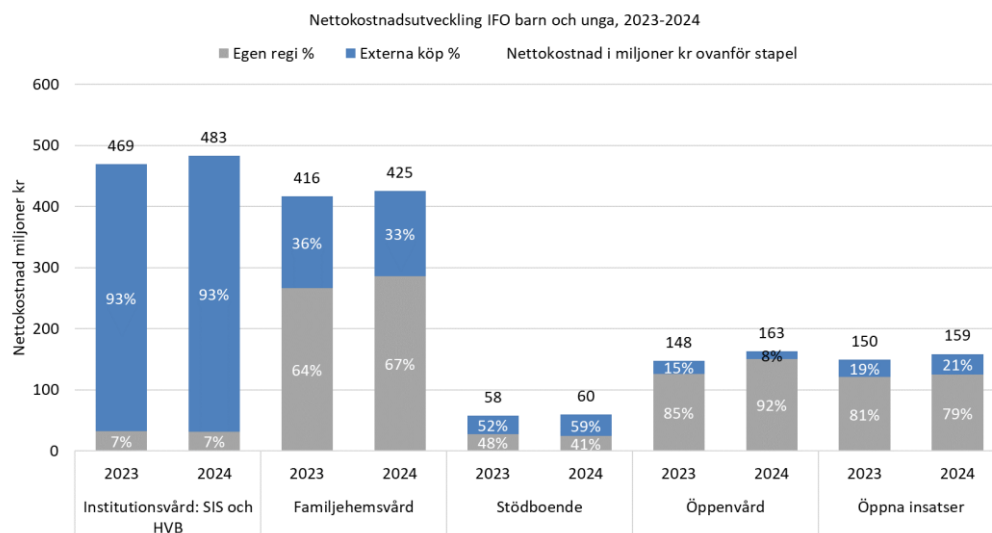

Nettokostnad: Nekkus, exkl OH

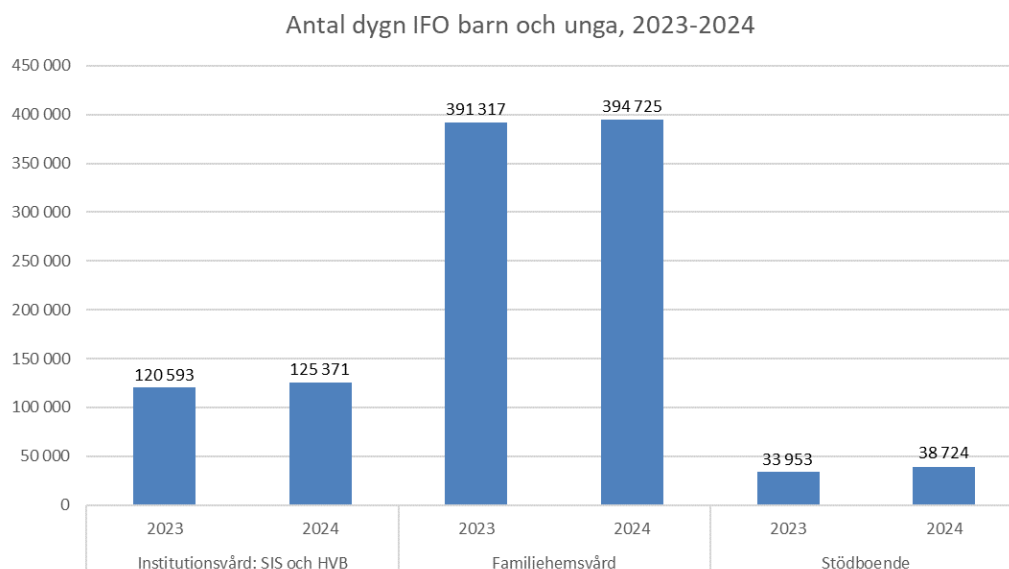
6.2 Kategoriområde IFO Barn och unga

I kategoriområde IFO Barn och unga ingår delkategorierna institutionsvård, familjehemsvård, stödboende, biståndsbedömd öppenvård samt öppna insatser (insatser utan behovsprövning). Nettokostnaden totalt för kategoriområdet ökade med fyra procent mellan 2023 och 2024 (49 mnkr).

Nedan följer två diagram, ett för nettokostnad per insats och ett diagram för antal dygn per insats som avser dygnsvård. Detta för att sätta kostnaderna i ett sammanhang.

Källa: Nekksus, exkl OH. Inom öppna insatser ingår bidrag till civilsamhället i det gråa fältet "externa köp". För 2023 uppgick dessa bidrag till 18,6 mnkr och för 2024 uppgick det till 19,1 mnkr. Procentuell andel egen regi/externa köp beräknas på bruttokostnaden och kan därför inte relateras direkt till nettokostnaden som utgör staplarna i diagrammet. Beräkningen är genomförd på en övergripande nivå utifrån bruttoutfallet i Nekksus, med hänsyn till internt köp och sälj. Underlaget har inte analyserats på detaljnivå och har heller inte validerats av respektive förvaltning, procentsatserna får därför betraktas som ungefärliga

Källa: Treserva beslutsstöd

Tabellen redovisar antal placeringsdygn för respektive insats för åren 2023 och 2024. Det har skett en ökning av placeringsdygn inom samtliga insatser som redovisas.

Institutionsvård

Nettokostnaden för institutionsvård, som består av SiS och HVB, ökade med tre procent (14 mnkr) från att mellan 2022 och 2023 ökat med 19 procent (75 mnkr). Antal dygn för institutionsvården har ökat med fyra procent 2024 i förhållande till 2023. Fördelningen av kostnaden mellan externa leverantörer och interna utförare är oförändrad mellan åren. En orsak till ökade kostnader för institutionsvård är platsbristen på SiS. Det har lett till att förvaltningar har fått placera barn och unga i HVB och med förstärkta insatser som varit kostsamma. En annan orsak till ökad kostnad är att ett antal akuta omplaceringar har gjorts efter det att ett flertal HVB har fått stängas ner efter granskning utifrån Polismyndighetens rapport om oegentligheter inom flera verksamheter. Samtidigt har staden gjort satsningar på öppenvård internt i syfte att förebygga placering för att minska institutionsvården, vilket tycks ha gett resultat i vissa förvaltningar.

Familjehemsvård

Nettokostnaden för familjehemsvård ökade med 2,2 procent (9 mnkr) mellan 2023 och 2024. I nettokostnaden för familjehemsvård räknas även vårdnadsöverflyttningar in. Antal dygn för familjehemsvård har ökat marginellt, cirka 0,9 procent. Ökningen av nettokostnad tyder på dyrare placeringar. Andelen dygn i egen regi har ökat under 2024 och även antal dygn för vårdnadsöverflyttade barn och unga. Det visas i fördelning av kostnaden mellan egen regi och externa leverantörer där egen regi ökat med tre procentenheter 2024.

Stödboende

Nettokostnaden för stödboende har ökat med 3,4 procent (2 mnkr) och antal dygn har ökat med 14,1 procent. Andelen kostnad i egen regi är 41 procent 2024 jämfört med 48 procent 2023. Stödboende är en mindre kostsam insats i förhållande till HVB och det ramavtal staden har är väl fungerande. En orsak till att kostnaden inte har ökat i samma takt som antal dygn kan vara att egen regi har minskat på platser vilket gjort att beläggningen ökat och kostnader för tomgång minskat.

Öppenvård och Öppna insatser

Biståndsbedömd öppenvård samt öppna insatser ökade mellan 2023 och 2024 med 10,1 procent (15 mnkr) respektive sex procent (9 mnkr). Förvaltningarna har under 2024 gjort satsningar på att utöka öppenvård i egen regi vilket resulterat i att de anställt fler medarbetare som kan verkställa besluten. Detta kan delvis förklara den ökning av nettokostnad som visas. Öppenvård och öppna insatser är inte dygnsvård vilket gör att det inte går att titta på antal dygn likt HVB och familjehem för att se om en förändring skett, dock visar statistik att fler unika individer har fått behovsprövade beslut om öppenvård 2024 än 2023.

Uppföljning handlingsplan inom kategoriplan barn och unga

Kategoriplan barn och unga antogs den 31 augusti 2023. Kategoriplanen består av en nulägesanalys som är baserad på utfall till och med år 2022, strategier och en handlingsplan. Handlingsplanen innehåller utvecklings- och upphandlingsaktiviteter som tillsammans ska leda till att kategoriplanens målsättningar uppnås.

Under 2024 har samtliga aktiviteter i handlingsplanen status *påbörjats* eller *avslutats*. Inom målområdena har totalt nio av 23 aktiviteter avslutats. En aktivitet bedöms klar när det finns en struktur för fortsatt hantering och uppföljning i ordinarie verksamhet alternativt när aktiviteterna är genomförda.

Arbetet med upphandlings- och utvecklingsaktiviteter har fortgått under året. Utifrån uppföljningen ovan kan konstateras en positiv rörelse i form av ökad andel öppenvård barn och unga och familjehemsvård som utförs i egen regi. Uppföljningen av handlingsplanens aktiviteter visar också en tydlig framdrift i aktiviteter som pågår för att utöka antalet HVB i egen regi.

Målområdet *Ökad styrning, kontroll och uppföljning* består av fem strategier och innefattar tio aktiviteter. Två aktiviteter är avslutade. I arbetet med aktiviteterna *Fler HVB i egen regi* och *Säkerställa ändamålsenlig organisering av befintliga HVB och stödboenden i egen regi* har flera framsteg gjorts. Bland annat har förprojektering startats upp för inhyrning av lokaler för drift av två HVB i egen regi. En arbetsgrupp har startats upp tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd och Västra Götalandsregionen med syfte att skapa tvärprofessionella team och möta barn med komplexa behov på boendet de befinner sig på. Vidare har kategorirådet fattat beslut om att gå vidare med en fördjupad utredning av förslag till samorganisering av HVB och stödboende barn och unga i egen regi. Målet med utredningen är ett underlag för beslut om samorganisering eller ej samt vid en samorganisering vilken förvaltning som lämpligen får organisatoriskt ansvar för den samorganiserade verksamheten.

Inom ramen för enhetschefnätverket barm och unga pågår arbete med flera av aktiviteterna. I den del av aktiviteten *Stärka och utveckla arbetet med familjehem i egen regi* som ska omhänderta *stöd till familjehem* pågår ett arbete med en kartläggning av vad det finns för kunskap kring behov av stöd för att förhindra oplanerade avbrott. Det pågår även en kartläggning av vad som görs i förvaltningarna idag. Under 2025 kommer en studie att genomföras tillsammans med FOU vilken syftar till att ge en bättre bild av vad förvaltningarna behöver förstärka och vilket stöd som behöver ges för att en placering i familjehem ska lyckas.

Under målområde *Sund konkurrens* finns tre strategier och sex aktiviteter. Samtliga aktiviteter är avslutade. Syftet med aktiviteterna är bland annat att säkerställa att förvaltningarna samarbetar med leverantörer som verkar för sund konkurrens. Aktiviteterna leder också till bättre kvalitet vid upphandling då analysuppdrag genomförs inför upphandling av respektive insats. Förvaltningarna har nu, tillsammans med inköps- och upphandlingsförvaltningen, en rutin för hur dialogen med idéburna organisationer kring möjligheten att

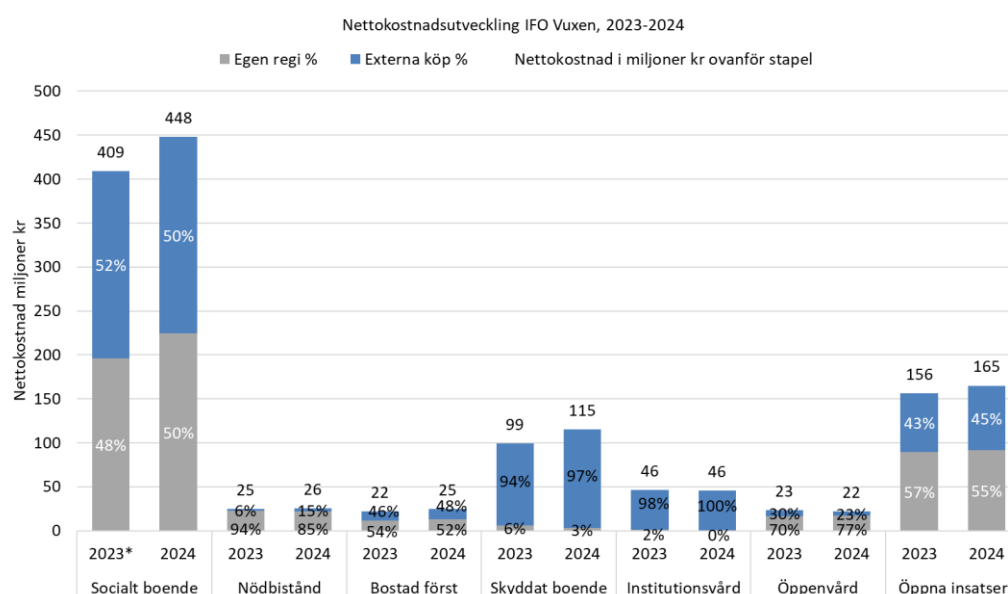
reservera hela eller delar av en upphandling ska genomföras inför en upphandling samt uppmärksamma nya sätt att upphandla.

Målområdet *Sänkt totalkostnad* omfattar fyra strategier och sju aktiviteter varav en aktivitet är avslutad. Aktiviteterna i målområdet ska generera att förvaltningarna arbetar rättssäkert och effektivt i sina processer samt erbjuda likvärdiga insatser. I temagrupperna *kvalitativt utbud* och *1:a linjen* inom ramen för enhetschefsnätverket barn och unga har det gjorts kartläggningar av de insatser staden gör inom öppenvård både med behovsprövning (biståndsbedömd öppenvård) samt insatser som ges på service, det vill säga utan behovsprövning. Kartläggningarna är också ett förarbete i omställningen till ny socialtjänstlag där staden ska se över vilka insatser staden bör erbjuda utan behovsprövning.

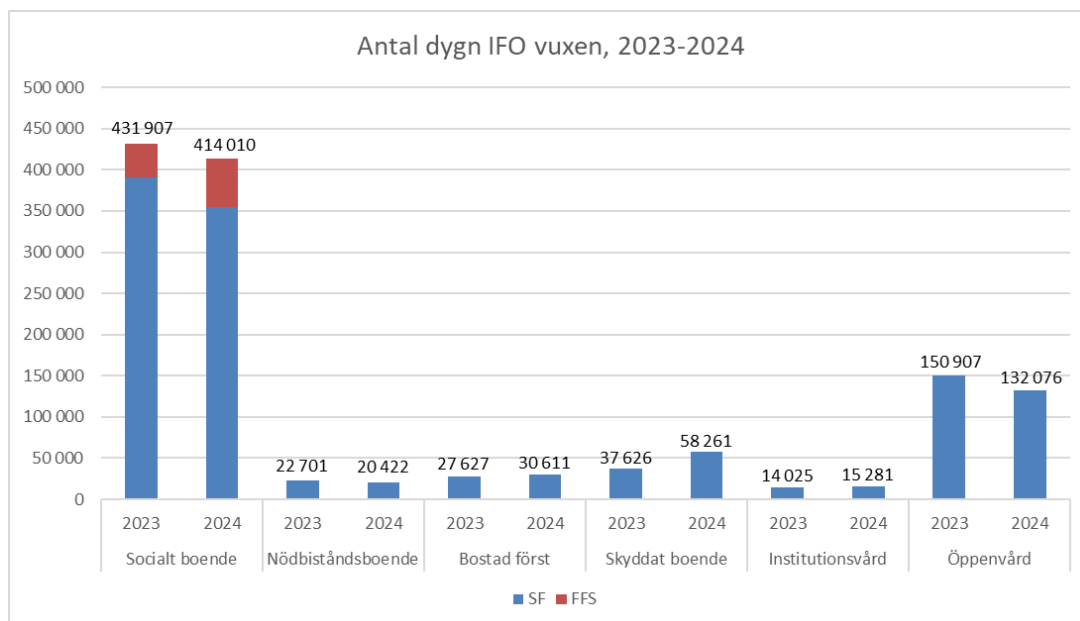
6.3 Kategoriområde IFO Vuxen

I kategoriområde vuxen ingår delkategorierna socialt boende med stöd, nödbistånd, bostad först, skyddat boende, institutionsvård, biståndsbedömd öppenvård samt öppna insatser (ej biståndsbedömda). Nettokostnaden inom kategoriområdet ökade med nio procent mellan 2023 och 2024 (70 mnkr).

Nedan följer två diagram, ett för nettokostnad per insats och ett diagram för antal dygn per insats som avser dygnsvård. Detta för att sätta kostnaderna i ett sammanhang.

Nettokostnad: Nekksus, exkl OH. Inom öppna insatser ingår bidrag till civilsamhället i det gråa fältet "externa köp". För 2023 uppgick dessa bidrag till 61,8 mnkr och för 2024 uppgick det till 66,5 mnkr. Procentuell andel egen regi/externa köp beräknas på bruttokostnaden och kan därför inte relateras direkt till nettokostnaden som utgör staplarna i diagrammet. Beräkningen är genomförd på en övergripande nivå utifrån bruttoutfallet i Nekksus, med hänsyn till internt köp och sälj. Underlaget har inte analyserats på detaljnivå och har heller inte validerats av respektive förvaltning, procentsatserna får därför betraktas som ungefärliga.

Källa: Treserva beslutsstöd

Tabellen redovisar antal placeringsdygn för respektive insats för åren 2023 och 2024. Det har skett en minskning av placeringsdygnen inom socialt boende med stöd, nödbiståndsboende och öppenvård. Det har skett en ökning av placeringsdygn inom bostad först, skyddat boende och institutionsvård.

Socialt boende med stöd

Nettokostnaderna för socialt boende ökade från 409 miljoner kronor år 2023 till 448 miljoner kronor år 2024. Jämförelsen mellan åren påverkas av förändringar i konteringen. År 2023 bokfördes kostnader för korttidsboende och socialt boende med stöd tillsammans under socialt boende för socialförvaltningarna, vilket separerades under 2024. Vidare bokförde förvaltningen för funktionsstöd sina kostnader för socialt boende som annat boende 2023, men gick över till att bokföra dessa som socialt boende 2024. Förvaltningen för funktionsstöd har minskat sina kostnader för annat boende 2024 jämfört med 2023 samtidigt som förvaltningens kostnader för socialt boende har ökat. Socialförvaltningarna har under samma period minskat sina kostnader för socialt boende samtidigt som förvaltningarnas kostnader för korttidsboende har ökat.

Placeringsdygnen har minskat med nio procent 2024 jämfört med 2023 inom socialförvaltningarna. Minskningen kan bland annat förklaras av att det från och med 1 januari 2024 finns en ny beslutstyp för korttidsboende. Innan dess fattades beslut om socialt boende som sedan verkställdes med placering i korttidsboende. Inom förvaltningen för funktionsstöd har placeringsdygnen för socialt boende med stöd ökat med 46 procent för samma period.

Andelen socialt boende som utförs i egen regi har ökat med två procentenheter, från 48 till 50 procent, 2024 jämfört med 2023. Att socialförvaltningarnas placeringar i korttidsboende konterades som socialt boende under 2023 kan ha påverkat fördelningen då korttidsboende endast finns i extern regi.

Nödbiståndsboende

Nettokostnaden för nödbiståndsboende har ökat med en miljon, från 25 till 26 miljoner kronor 2024 jämfört med 2023. Samtidigt har placeringsdygnet minskat med tio procent till ungefär 20 500 dygn och antal unika personer har minskat med nio procent. Utifrån detta kan konstateras att kostnadsökningen inte beror på en volymökning utan på ett ökat snittpris per dygn. Fördelningen mellan egen regi och extern regi har förändrats med en minskning av andelen i egen regi från 94 till 85 procent. Alla externa placeringar är direktupphandlingar eftersom det inte finns ett ramavtal för insatsen.

Bostad först

Nettokostnaden för bostad först ökade med 14 procent (3 mnkr) och placeringsdygnet ökade med 11 procent 2024 jämfört med 2023. Fördelningen mellan egen regi och utförare med ramavtal har förändrats något mellan åren med en minskning med två procentenheter för egenregi (från 48 procent till 46 procent). Detta i linje med beslutad fördelning av nya uppdrag inom Bostad först (50 procent till egen regi, 50 procent till externa/idéburna utförare). Antal unika personer med insatsen har ökat från 119 personer 2023 till 133 personer 2024, vilket är en positiv rörelse utifrån kategoriplanens inriktning att öka antalet personer med insatsen bostad först.

Skyddat boende

Från och 1 april 2024 har placerade barn inom skyddat boende egna beslut i Treserva, vilket förklarar en del av ökningen av antal placeringsdygn (cirka 15 000 dygn). Utöver barnens beslut har det skett en ökning av vuxnas placeringsdygn med cirka två procent (cirka 6000 dygn). Kostnaderna ökade med 16 procent (16 mnkr) mellan jämförelseåren.

Öppenvård och institutionsvård

Både nettokostnader och placeringsdygn inom öppenvård har minskat mellan 2023 och 2024. Placeringsdygnet har minskat med 12 procent och kostnaderna med fyra procent. När det gäller unika personer med insats har en minskning skett med fem procent från cirka 870 till 820 personer. Öppenvården genomförs till 77 procent i egenregi 2024 jämfört med 70 procent 2023.

Nettokostnaden för institutionsvård uppgår under 2024 till 46 miljoner kronor. Placeringsdygnet inom institutionsvården har ökat med nio procent samtidigt som nettokostnaderna och antal unika personer med insats är oförändrade. All placering i institutionsvård sker i extern regi.

Öppna insatser

Nettokostnaden för de öppna insatserna har ökat mellan jämförelseåren med sex procent från 156 till 165 miljoner kronor.

Uppföljning handlingsplan inom kategoriplan vuxen

Kategoriplan vuxen antogs i kategorirådet i april 2023. Kategoriplanen består av en nulägesanalys som är baserad på utfall till och med år 2021, strategier och en handlingsplan. Handlingsplanen innehåller analys-, utvecklings- och upphandlingsaktiviteter som tillsammans ska leda till att kategoriplanens målsättningar uppnås.

Sedan kategoriplanen antogs har aktiviteter i handlingsplanen både påbörjats och avslutats. Inom målområdena har totalt 18 av 46 aktiviteter (ca 40 procent) hittills avslutats och fler förväntas avslutas i början av 2025. En aktivitet bedöms klar när det finns en struktur för fortsatt hantering och uppföljning i ordinarie verksamhet alternativt när aktiviteten är genomförd. Vissa aktiviteter med nära koppling till varandra har slagits samman.

Målområdet *Ökad styrning, kontroll och uppföljning* innehåller 20 aktiviteter fördelade under fyra strategier. Åtta av aktiviteterna är avslutade, nio pågår och tre har inte påbörjats ännu. De aktiviteter som är pågående omhändertas av olika enheter och nätverk i staden med ansvar av deltagare i kategoriteam.

Målområdet *Sund konkurrens* innehåller 14 aktiviteter fördelade under fyra strategier. Tio av aktiviteterna har avslutats och fyra är pågående. Målområdet *Sänkt totalkostnad* innehåller 12 aktiviteter fördelade under fem strategier. Åtta av aktiviteterna är pågående och 4 har ännu inte påbörjats.

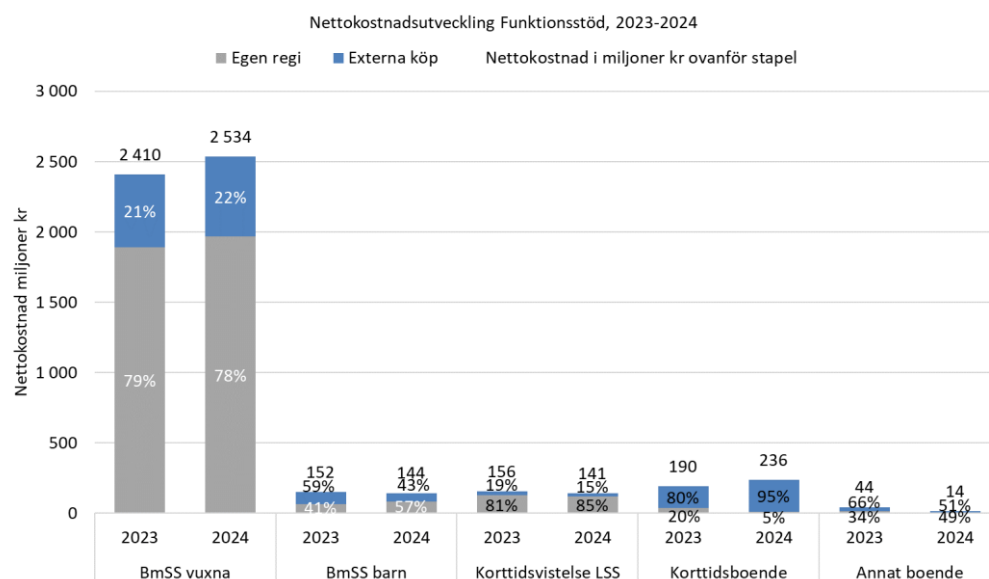
Under året har bland annat ett arbete med att utveckla socialt boende med stöd i egen regi varit i fokus genom att ett verkställighetsuppdrag har tagits fram för vad som ska utföras inom insatserna Socialt boende med stöd, bostad först och nödbistånd i egen regi. En volymprognos för insatserna inom hemlöshetsområdet har tagits fram som lyfter en önskvärd utveckling från att minska socialt boende med stöd och öka bostad först. Volymprognosen kommer att följas upp årsvis framöver. Under 2024 genomfördes två reserverade upphandlingar för insatserna bostad först och delområdet förstärkt kollektivt boende inom socialt boende med stöd.

Ett informationsmaterial som beskriver uppföljningen av aktiviteterna i handlingsplanen har kommunicerats ut till enheterna via kategoriteamet samt enhetschefsnätverket.

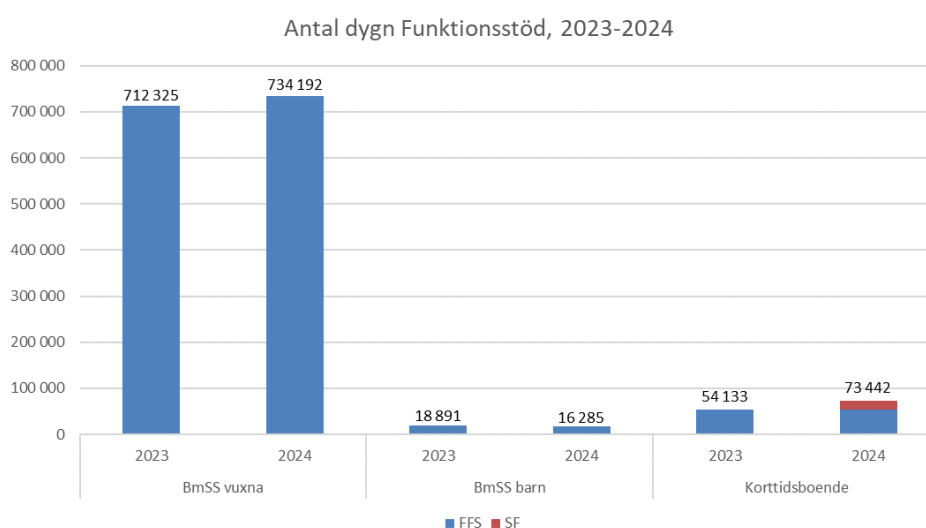
6.4 Kategoriområde Funktionsstöd

I kategoriområde Funktionsstöd ingår delkategorierna BmSS vuxen, BmSS barn, korttidsvistelse samt korttidsboende. Nettokostnaden totalt för kategoriområdet ökade med fyra procent mellan 2023 och 2024 (117 mnkr).

Nedan följer två diagram, ett för nettokostnad per insats och ett diagram för antal dygn per insats som avser dygnsvård. Detta för att sätta kostnaderna i ett sammanhang.

Källa: Nekksus, exkl OH. Procentuell andel egen regi/externa köp beräknas på bruttokostnaden och kan därför inte relateras direkt till nettokostnaden som utgör staplarna i diagrammet. Beräkningen är genomförd på en övergripande nivå utifrån bruttoutfallet i Nekksus, med hänsyn till internt köp och sälj. Underlaget har inte analyserats på detaljnivå och har heller inte validerats av respektive förvaltning, procentsatserna får därför betraktas som ungefärliga.

Källa: Treserva beslutsstöd

Tabellen redovisar antal placeringsdygn för respektive insats för åren 2023 och 2024. Det har skett en ökning av placeringsdygn inom BmSS vuxen och korttidsboende och en minskning av placeringsdygna inom BmSS barn.

BmSS vuxen och barn

Nettokostnaden för BmSS vuxen ökade mellan 2023 och 2024 med 5,1 procent (124 mnkr) samtidigt som nettokostnaden för BmSS barn minskade med 5,3 procent (8 mnkr). Antalet personer med BmSS vuxen har en ökande trend med fler placeringsdygn 2024 än 2023 medan antalet personer med BmSS barn har en minskande trend med färre placeringsdygn 2024 i förhållande till 2023. BmSS bedrivs till stor del i egen regi. Under 2024 har fem nya enheter med sammanlagt 36 platser etablerats. Ytterligare sex lägenheter har därutöver tillkommit genom utökning av antal platser i befintliga BmSS, samtidigt har tio lägenheter avvecklats vilket ger en nettoökning med 32 lägenheter i egen regi. Fördelningen köp av bruttokostnad är samma mellan 2023 och 2024 för BmSS vuxen, för BmSS barn har andelen ökat i egen regi från 41 procent 2023 till 57 procent 2024.

Korttidsvistelse

Nettokostnaden för korttidsvistelse minskade med 9,6 procent (15 mnkr) 2024 i förhållande till 2023. Den 1 oktober 2024 hade 422 personer ett verkställt beslut om korttidsvistelse från förvaltningen för funktionsstöd. Sett över en längre tidsperiod har insatsen (i antal personer) en nedåtgående trend. Antal dygn redovisas inte för insatsen då det inte är möjligt att ta ut säkerställda siffror med nuvarande beslutsstöd.

I redovisning av nettokostnad ingår ej kostnader från de fyra socialförvaltningarna. Detta då kostnader för läger konteras som öppenvård inom socialförvaltningarna och därmed inte går att särskilja från övrig öppenvård.

Korttidsboende

Nettokostnaden för korttidsboende ökade med 24,2 procent (46 mnkr) 2024 i förhållande till 2023. De fyra socialförvaltningarnas kostnader och antal dygn för insatsen har fram till och med 2023 redovisats som socialt boende med stöd. Den ökning som syns 2024, både vad gäller kostnader och antal dygn, härrör därför framförallt till förändrad redovisning. Nettokostnaden var för de fyra socialförvaltningarna 48 mnkr och tillsammans stod de för ca 20 000 dygn 2024. Nettokostnad och antal dygn var för förvaltningen för funktionsstöd i princip oförändrade mellan 2023 och 2024.

Den förändrade redovisningen påverkar också fördelningen av bruttokostnad för köp där andelen av egen regi minskat från 20 procent 2023 till fem procent 2024. Inom insatsen finns ett korttidsboende i egen regi, i princip alla korttidsboende som socialförvaltningarna beslutar om verkställs genom externa köp.

Annat boende

Annat boende inrättades som en egen verksamhetskod 2022, i huvudsak för att kunna särskilja köpen av socialt boende med stöd, vilket tidigare år konterades

som korttidsboende. Från och med 2024 har förvaltningen för funktionsstöd infört andra verksamhetskoder för socialt boende med stöd vilket förklara den minskade nettokostnaden för Annat boende. Kostnader för insatsen socialt boende med stöd som förvaltningen för funktionsstöd haft under 2024 redovisas under kategoriområde vuxen.

Uppföljning handlingsplan inom kategoriplan funktionsstöd

Inför 2024 togs en ny mötesstruktur fram för arbetet med kategoristyrning inom förvaltningen för funktionsstöd. Två så kallade samordningsgrupper, en för behovsförsörjning vuxen och en för behovsförsörjning barn och unga inrättades. Samordningsgrupperna består av olika professioner inom förvaltningen för funktionsstöd samt kategoriledare på Spink. Under året har samordningsgrupperna bland annat arbetat med uppföljning av kategoriplanens aktiviteter och revidering av planen inför 2025.

Åtta aktiviteter inom målområdet *Ökad styrning, kontroll och uppföljning* har under året bedömts som slutförda, ett exempel är att säkerställa arbetet med materialet för Bo rätt (Ja tack rutinen). Inom målområdet *Sund konkurrens* har samtliga sex aktiviteter bedömts som slutförda, ett exempel är att ta fram en hanteringsordning för omhändertagande av möjligheten att reservera upphandling för idéburen välfärd. För målområdet *Sänkt totalkostnad* har två aktiviteter bedömts som slutförda, ett exempel är att utöka antalet platser inom korttidsboende egen regi. Ytterligare nio aktiviteter har bedömts som pågående.

Under hösten har samordningsgrupperna arbetat med att revidera planen inför 2025. Nulägesanalys som bland annat innefattar en kostnadsanalys och behovsanalys per insats har uppdaterats och handlingsplan med strategier och aktiviteter reviderats. Nulägesanalysen visar att cirka 80 procent av förvaltningen för funktionsstöds verksamhet bedrivs i egen regi och att det finns en hög ramavtalsstrohet vid köp av insats. Arbetet med utveckling av insatser i egen regi behöver fortsätta för att möta barn och vuxnas behov, det handlar bland annat om ändamålsenliga lokaler och kompetensförsörjning. Utifrån olika förutsättningar så som ej verkställda beslut, ökade volymer och brist på tillgång till lämpliga lokaler är bedömningen att det fortsatt kommer finnas behov av att komplettera egen regi med köp. Revideringar har gjorts avseende målområden för att fånga in behovsförsörjningsperspektivet och tidigare målområde *Sänkt totalkostnad* har ersatts med målområdet *Rätt insats till rätt kostnad*. Antalet strategier har minskats ned från tio till fem för att göra planen mer överskådlig. Utifrån nulägesanalys och kvarvarande nio pågående aktiviteter har slutligen 14 aktiviteter formulerats.

Arbetet med uppföljning av pågående kategoriplan och revidering av plan har under året förankrats av i kategoriteam och beslut har fattats i kategoriråd. Den samlade bilden är att arbete med kategoriplan i den nya strukturen med samordningsgrupper har lett till framdrift i arbetet.

7 Utveckling IT-stöd

Under 2022 fattade socialchefsnätverket för Göteborgsregionen (GR) beslut om ett treårigt projekt (2023 till 2025) med syfte att utveckla ett gemensamt IT-stöd för leverantörsregister, placering och leverantörsuppföljning. Spink deltar som Göteborgs Stads representant i projektet. IT-stödet har fått namnet PRIIS (Placering, register, inköp i samverkan). Efter projekttiden kommer ägarskapet för IT-stödet att övergå till Göteborgs Stad. GR kommer fortsatt att ansvara för förvaltning och systemutveckling.

Sammanlagt har tio kommuner inom GR, inklusive Göteborgs Stad, valt att gå med i PRIIS. I det gemensamma IT-stödet kommer alla leverantörer av köpt vård och boende inom IFO-FH, för samtliga ingående medlemskommuner, att samlas i ett register. Spink kommer att ansvara för registervården för samtliga leverantörer i registret samt den systematiska leverantörsuppföljningen av utförare som används genom direktupphandling.

Fördelarna med ett gemensamt IT-stöd är att Spink får en större helhetsbild över insatser och prisbild från kranskommunerna. Förutsättningarna för att göra gemensamma upphandlingar med större volym ökar och förutsättningar ges för effektiv verksamhetsutveckling genom uppföljning av leverantörer, stöd för analyser och möjlighet att sammanställa planeringsunderlag. Vidare blir medlemskommunerna starkare som köpare genom samverkan och får därigenom större möjlighet att gemensamt påverka prisbilden. Samverkan förväntas även bidra till att stärka arbetet för att förebygga välfärdsbrott och osund konkurrens.

Utöver ovanstående förväntas det nya IT-stödet minska administration och ge en ökad effektivitet i placeringsprocessen. Detta då flera steg i processen som idag behöver göras manuellt av placeringshandläggarna på Spink automatiseras i det nya systemet.

Enligt nuvarande planering kommer iteration 1, som handlar om register med urvalsfunktion utifrån matchning till rätt placering, att produktionssättas under kvartal 2 2025. Spink kommer då att kunna avveckla nuvarande utförarregister. Planering är att iteration 2, som handlar om placering och hur socialsekreterare skickar in placeringsförfrågningar till Spink, kommer att kunna tas i bruk under hösten 2025. Inför att IT-stödet går i skarp produktion kommer referensgrupper med olika målgrupper så som socialsekreterare, lokala inköpssamordnare och leverantörer att testa stödet.

PRIIS innebär att Spink får ett utökat ansvar för registervård och systematisk leverantörsuppföljning för de nio kommuner, utöver Göteborg Stad, som kommer använda stödet. Som en del i samverkan i samband med införandet av PRIIS kommer Spink att starta upp ett nätverk med lokala inköpssamordnare för samtliga medlemskommuner. Nätverket kommer ledas av Spink med planerad uppstart under våren 2025.

8 Resultaträkning Spink

Resultaträkning	Utfall Jan - Dec 2024	Avv utf- budget ack	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Utfall helår 2023
Verksamhetens intäkter	19 000	-442	19 442	19 441	18 070
Verksamhetens kostnader	-17 640	610	-18 250	-18 249	-17 019
Verksamhetens nettokostnader	1 360	168	1 192	1 192	1 051
Generella statsbidrag och utjämning	-1 192	0	-1 192	-1 192	-820
Resultat	168	168	0	0	231

Utfallet för Spink visar ett positivt resultat på knappt 200 tkr. Överskottet beror i huvudsak på att personalkostnaderna varit lägre än budgeterat.

Socialförvaltningen Sydväst

E-post: spink.info@socialsydvast.goteborg.se

Verksamhetsuppföljning 2024

Enheten Stadenövergripande
kunskapsstöd och utveckling

Innehållsförteckning

Inledning	3
Grunduppdrag	3
Arbetsätt	3
Samverkan gemensamma resurser	3
Återrapportering av uppdrag 2024	4
<i>ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING</i>	4
Kunskapsstöd kopplat till arbete och sysselsättning	4
<i>TRYGGHET OCH STADSUTVECKLING</i>	5
Kunskapsstöd kopplat till heder	5
<i>DELAKTIGHET OCH TILLIT</i>	5
Kunskapsstöd kopplat till trygghet, förtroende och tillit	5
<i>KULTUR, KVALITET OCH EFFEKTIVITET</i>	5
Ny socialtjänstlag	5
Stöd till verksamhetsutveckling genom systematisk uppföljning	6
<i>Digitaliseringsstöd för uppföljning</i>	6
<i>Stöd till verksamhetsuppföljning av utökade hembesök</i>	7
Stöd till verksamhetsutveckling genom olika former av kunskapsstöd	7
<i>Kunskapsunderlag metoder, missbruk och beroende</i>	7
<i>Brukarundersökningar</i>	8
<i>Drogerfarenhetsundersökningen</i>	8
Stärka samverkan mellan forskning och praktik	8
Stöd till att planera förebyggande insatser	9
Utveckling på sikt	9

Inledning

Grunduppdrag

SKU tillhör organisatoriskt socialförvaltningen Centrum och enhetschefen är direkt underställd förvaltningsdirektören. Enhetens uppdrag är att stödja de fyra regionala socialförvaltningarna med syftet att verka för en kunskapsbaserad verksamhet. Verksamheten ska genom sitt uppdrag bidra till socialförvaltningarnas gemensamma målbild om en likvärdig och effektiv socialtjänst med fokus på tidiga insatser för en mer jämlik stad.

Enligt överenskommelse mellan de fyra förvaltningsdirektörerna är enhetens uppdrag att stödja förvaltningarna genom att vara en gemensam resurs för kunskapsstöd och utveckling och arbetar på uppdrag av förvaltningsledningarna utifrån gemensamt identifierade behov. Uppdragen kan handla om att ta fram olika former av kunskapsunderlag, stödja systematisk uppföljning och att leda utvecklingsprocesser.

Enheten består av tolv utvecklingsledare och enhetschef. En av utvecklingsledartjänsterna samfinansieras med de två avdelningarna för stadengemensamma brukarnära resurser som finns inom socialförvaltningen Centrum och har sin tjänst huvudsakligen riktad mot dessa verksamheter. Denna tjänst är inriktad mot utveckling av digitaliseringsstöd för uppföljning.

SKU finansieras genom det kommunbidrag som Socialnämnden Centrum erhåller för de stadenövergripande verksamheter som nämnden har ett ansvar för.

Arbetssätt

De uppdrag enheten arbetat med under året är både av återkommande karaktär, t ex specifika uppföljningar, men också enstaka uppdrag som snarare är av projektkaraktär. Uppdragen genomförs till största del tillsammans med verksamhetsrepresentanter från socialförvaltningarna genom vanligtvis olika former av arbetsgrupper som enheten leder. Avstämningar och återrapporteringar sker i berörda chefsnätverk eller i förekommande fall specifika styrgrupper.

Samverkan sker också med andra förvaltningar och aktörer beroende på uppdragets karaktär.

Samverkan gemensamma resurser

I staden finns fyra gemensamma resurser, G4, för stadenövergripande stöd inom olika områden. G4 består av Enheten för kvalitet (EFK), Samlad placering- och inköpsfunktion (SPINK), Integrerad digitalisering (ID/TID) och SKU.

Tillsammans arbetar vi med utvecklingsfrågor för de fyra socialförvaltningarna utifrån olika aspekter. Under året har G4 haft fokus på att utveckla samarbetet i syfte att vara ett effektivt stöd för förvaltningarna och kunna dra nytta av synergieffekter av pågående utvecklingsarbeten.

Återrapportering av uppdrag 2024

Följande rapportering utgör en sammanfattande beskrivning av de uppdrag som enheten arbetat med under 2024.

Enhetens eget långsiktiga utvecklingsarbete handlar om att de olika kunskapsstöd vi tar fram ska vara så användbara som möjligt och en del i det arbetet handlar om att de också ska vara lättillgängliga. Vi har under året därför arbetat med att skapa en Sharepointyta där alla rapporter, kartläggningar mm som vi har tagit fram läggs in tillsammans med korta beskrivningar av vad rapporten handlar om. Sharepointytan [SKU - Stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling | Social Centrum - Home](#) finns tillgänglig via Digitala navet [Stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling \(SKU\)](#) som alla medarbetare och chefer har tillgång till.

ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING

Kunskapsstöd kopplat till arbete och sysselsättning

Enheten ansvarar för att samordna stadens årliga kartläggning av individer som uppbär försörjningsstöd (V.40-kartläggning). Utöver genomförandet av kartläggningen leder enheten en permanent analysgrupp som har till uppdrag att årligen identifiera gemensamma utvecklingsområden för socialförvaltningarna och Arbvux. Gruppen har under året arbetat med att ta fram underlag kring övergripande behov av gemensamma insatser och förslag på förbättringsåtgärder, där klienter med behov av arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser och hälsorelaterade insatser har identifierats som prioriterade målgrupper. Uppdraget bidrar till att identifiera prioriteringsområden för verksamheter som möter individer i bidragsberoende samt bidrar till att staden erbjuder adekvata insatser anpassade efter behov.

TRYGGHET OCH STADSUTVECKLING

Kunskapsstöd kopplat till heder

Socialnämnden Centrum fick under våren 2024 ett uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram en ny plan för Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det är ett uppdrag som operativt omhändertas av enheten. Vi har i dialog med berörda förvaltningar och stadsledningskontoret under året arbetat med att ta fram förslag till en ny plan som beräknas vara klar hösten 2025. En remissbehandling planeras under våren 2025. Inom ramen för framtagandet av förslag till ny plan omhändertas också uppdraget att utveckla sammanställningarna av statistik över barn och unga som förs ut ur landet på grund av hedersrelaterade anledningar.

DELAKTIGHET OCH TILLIT

Kunskapsstöd kopplat till trygghet, förtroende och tillit

Enheten samordnar deltagandet i SOM-undersökningen i Göteborg tillsammans med en arbetsgrupp som består av en utvecklingsledare trygghet från varje förvaltning. Under hösten 2024 har arbetsgruppen tagit fram rapporter på resultaten från 2023 i syfte att sprida dem och underlätta användning i andra rapporter och underlag. Representanter från arbetsgruppen har haft dragningar av resultaten i förvaltningsledningar, nämnder och i andra sammanhang. Materialet som socialförvaltningarna får från SOM handlar både om trygghet och grannskapsfrågor, men också om medborgarnas förtroende för och attityd till socialtjänsten. Att det finns ett förtroende för socialtjänsten är viktigt för att socialtjänsten ska kunna ge stöd i ett tidigt skede och nå ut med förebyggande insatser. För att få till ytterligare spridning av resultaten anordnade enheten i januari 2025 en halvdagskonferens om förtroendet för socialtjänsten där även andra myndigheter medverkade. Vi har också tagit fram en analyserande rapport om förtroendet för socialtjänsten i Göteborg och som kan utgöra underlag för vidare utveckling av arbetet med förtroende inom socialförvaltningarna.

KULTUR, KVALITET OCH EFFEKTIVITET

Ny socialtjänstlag

Under året har enheten haft stort fokus på omställningen till ny socialtjänstlag. Den nya socialtjänstlagen syftar till att stärka socialtjänstens arbete genom ett ökat fokus på förebyggande insatser, tillgänglighet och kunskapsbaserad verksamhet. Lagen innebär att socialtjänsten ska kunna möta behov snabbare och mer flexibelt.

Under året har socialförvaltningarna bedrivit ett gemensamt förberedelsearbete inför den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft 1 juli 2025. Enheten har uppdraget

att samordna det gemensamma arbetet för socialförvaltningarna. Det finns en pågående samverkan med förvaltningen för funktionsstöd och äldre- samt vård- och omsorgsförvaltningen. Fokus för förberedelsearbetet har varit att göra en läges- och behovsanalys för att identifiera de åtgärder och förändringar som krävs både på kort sikt, inför lagens ikraftträdande, och för att möjliggöra ett långsiktigt förändrings- och utvecklingsarbete i linje med lagens krav. Arbetet har genomförts genom flertalet workshops med medarbetare och chefer. Läges – och behovsanalysen baseras på det stödmaterial som SKR och Socialstyrelsen har tagit fram till kommunerna och rapporteras tillbaka till SKR respektive Socialstyrelsen. Syftet med stöden är att få en nationell bild av läget i kommunerna och de behov som finns. Socialstyrelsen ska också rapportera en samlad analys av kommunernas lägesbilder till regeringen under hösten 2025.

Förutom arbetet med läges – och behovsanalysen pågår även förberedelser i form av att uppdatera rutiner och att ändra mallar i verksamhetssystemet. Arbetet pågår också att med att anpassa verksamhetssystemet så att orosanmälningar för barn blir spårbara. Det pågår också förberedelsearbete för insatser som inte är behovsprövade.

Stöd till verksamhetsutveckling genom systematisk uppföljning

Enheten har under året arbetat med att stödja verksamheternas systematiska uppföljning. Ett urval av det arbete som gjorts är:

Digitaliseringsstöd för uppföljning

Enheten arbetar med att utforma anpassade IT-stöd (Plattform +). Syfte med utvecklingen av IT-stöden är att förbättra förvaltningarnas förutsättningar att arbeta med statistik som ett led i uppföljningsarbetet. Verktyg för datainsamling och verksamhetsuppföljning har tagits genom deltagardriven utveckling för bland annat verksamheterna som arbetar med medling och ungdomstjänst.

Enheten har samarbetat med Socialstyrelsen under året för att utveckla uppföljningsverktyget SÜreg. Med stöd från enheten används nu SÜreg i verksamheterna Barn och unga Nordost samt Kriscentrum för män (våldsutövare). Syftet med uppdragen har varit att stärka den individbaserade uppföljningen i linje med nya socialtjänstlagen.

Enheten har i samverkan med Enheten för kvalitet och verksamhetsrepresentanter utvecklat ett digitalt stöd för tjänstemätning av socialsekreterare inom barn och unga i hela Göteborgs stad. Tjänstemätningen syftar till att ge en överblick av arbetsbelastning och resursfördelning inom socialtjänstens myndighetsutövande barn- och ungaenheter och programmet ger ett digitalt stöd för kartläggningen i syfte att minska det administrativa arbetet med inrapportering och underlätta analyser av resultaten.

Enheten arbetar tillsammans med verksamheten Integrerad digitalisering i Nordost och verksamhetsrepresentanter i ett utvecklingsarbete kring verksamhetsstatistik från verksamhetssystemet Treserva, Beslutsstöd TDW (Treserva data warehouse). Syftet är att underlätta verksamhetsuppföljningar och analyser genom kvalitetssäkrade automatiserade statistikrapporter som hämtar aktuella data ur systemet. Under 2024 har enheten genomfört en konsekvensbedömning av beslutsstödet och arbetet med att färdigställa och kvalitetssäkra rapporten har därefter återupptagits. Pilotlansering av den första rapporten förväntas ske under våren 2025 och har fokus på ekonomiskt bistånd.

TDW kommer underlätta för att göra målgruppsanalyser baserat på verksamhetsdata och samtidigt minska ett krävande administrativt arbete att ta fram verksamhetsdata. Det kommer också underlätta för att utveckla den rapporteringen förvaltningarna gör regelbundet om resultat – och effektmått till att också omfatta graden av återaktualisering, dvs att följa andel individer i nystartade ärenden som har haft ett ärende tidigare.

Stöd till verksamhetsuppföljning av utökade hembesök

Enheten fick under 2024 uppdrag att följa upp utökade hembesök i Göteborg (UHB), en satsning som påbörjades år 2018 i samverkan med Västra Götalandsregionen. I samband med att utökade hembesök nu har gått från projektform till att integreras i ordinarie verksamhet behöver uppföljning säkerställas och samordnas över Staden. Under hösten har SKU ansvarat för den första enkätundersökningen, samt också anordnat en workshop dit deltagande enhetschefer från staden och regionen fått komma och bjuda med sig medarbetare för att diskutera resultaten och undersökningarna.

Stöd till verksamhetsutveckling genom olika former av kunskapsstöd

Enheten har under året arbetat med att stödja verksamhetsutveckling genom olika former av kunskapsstöd. Ett urval av det arbete som gjorts är:

Kunskapsunderlag metoder, missbruk och beroende

Enheten har under året haft ett uppdrag att sammanställa ett kunskapsunderlag kring de metoder som rekommenderas i nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende. Uppdraget är en aktivitet i kategoriplan vuxen. Rapporten bidrar både till socialförvaltningarnas kategoristyrning och till kravet om en kunskapsbaserad verksamhet. Rapporten innehåller dels en kartläggning av vilka rekommenderade metoder som verksamheterna arbetar med i dagsläget och i vilken utsträckning metoderna används – det vill säga hur följsamma verksamheterna är mot riktlinjen. Under arbetet har vissa hinder för följsamhet identifierats, bland annat brister i samsyn och gemensam riktning samt uppföljning av vilka metoder som används i verksamheterna.

Brukarundersökningar

2023 beslutades att göra en översyn av Göteborg stads gemensamma brukarundersökningar inom socialtjänsten. Översynen omfattade både metod för insamling samt undersökningarnas inriktning och innehåll. Syftet med brukarundersökningarna är att ta reda på brukarnas attityder till och erfarenhet av socialtjänstens service i Göteborgs Stad. Underlaget ska kunna följas över tid och användas till förbättringsarbete inom verksamheterna. Enheten har lett en arbetsgrupp som arbetat med detta uppdrag. Arbetsgruppen består av representanter från stadens socialförvaltningar. Under 2024 slutfördes stora delar av arbetet vad gäller upplägget för myndighetsenkäten och en leverantör anlätades för att genomföra enkäten. Det som kvarstår nu innan enkäten kan gå i fält är en konsekvensbedömning. Under förutsättning att den blir färdigställd och godkänd kommer sannolikt enkäten att kunna genomföras under senare delen av vårterminen 2025.

Drogerfarenhetsundersökningen

Var tredje år genomförs Drogerfarenhetsundersökningen (tidigare Drogvaneundersökningen) i samarbete med Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) och Västra Götalandsregionen. Syftet med undersökningen är att genom en enkätundersökning kartlägga skolungdomars erfarenhet av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS). Undersökningen genomförs bland grundskolelever i årskurs 9 och elever i år 2 på gymnasiet. Resultatet utgör ett kunskapsunderlag för folkhälsoutvecklare och ANDTS-coacher i staden som arbetar med förebyggande och främjande arbete i frågor som rör ANDTS, bland annat i skolorna. Förberedelserna för nästkommande undersökning startades höstterminen 2024. Nästa undersökning är planerad att genomföras mellan sportlovet och valborg 2025. Enkätdata kommer tillhandahållas av CAN i juni 2025 och SKU ansvarar för att analysera data och tillgängliggöra resultatet i olika rapporter och presentationer under höstterminen 2025.

Stärka samverkan mellan forskning och praktik

I den nya socialtjänstlagen kommer det finnas en bestämmelse om att verksamheten ska vila på vetenskap och beprövad erfarenhet. Det gör att förvaltningarna bland annat behöver fortsatt utveckla samverkansstrukturer med lärosäten och FoU-miljöer. Sedan några år tillbaka har socialförvaltningarna haft en satsning för yrkesverksamma inom socialtjänsten att gå på forskarstudier på halvtid, "Forskarskola för yrkesverksamma" (FYS). Under året som gått har enheten arbetat med hur stadens satsning på FYS kan förvaltas vidare. Likaså har vi arbetat med att undersöka förutsättningar och möjligheter för socialförvaltningarnas fortsatta utvecklingsarbete för ett strukturerat kunskapsbaserat socialt arbete. En rapport om detta kommer att presenteras under våren 2025.

Stöd till att planera förebyggande insatser

Under året har vi i samarbete med RISE prövat att genomföra målgruppsanalyser på ett urval av förbyggande insatser. Syftet har varit att förbereda oss för kravet i den nya socialtjänstlagen om att kommunen ska planera samtliga insatser inom socialtjänsten. Vårt mål har varit att utarbeta underlag som kan användas i en sådan planering, och då specifikt för olika typer av förebyggande insatser. Inom ramen för projektet har vi beställt engångsuttag av statistik, men om vi ska göra målgruppsanalyser även i framtiden kommer det finnas behov av att ordna löpande försörjning av den statistiken.

Under hösten har vi presenterat några preliminära resultat från arbetet i olika sammanhang, bland annat på Mötesplats IFO. En rapport över arbetet och dess resultat kommer att bli klar under våren 2025.

Några resultat från arbetet:

- Vi träffar bara 17% idag av den potentiella målgruppen för ABC.
- Högskoleutbildade, kvinnor och personer födda i Sverige är överrepresenterade som deltagare i ABC-kurser jämfört med målgruppen. Samma mönster syns för de riktade föräldrastödsprogrammen.

Utveckling på sikt

Genom olika uppdrag har vi identifierat utvecklingsområden som vi internt utgår från i vårt utvecklingsarbete för att öka användbarheten och tillgängligheten i de kunskapsstöd som enheten tar fram, men som också berör socialförvaltningarnas gemensamma utvecklingsbehov. Inte minst i förhållande till det omställningsarbete vi som socialtjänst står inför i samband med den nya socialtjänstlagen.

För att utveckla förutsättningarna för uppföljning och analys inom socialförvaltningarna behöver det finnas en övergripande riktning i arbetet. Ett angeläget område är bidra till att öka förutsättningarna för verksamheternas individbaserade systematiska uppföljning (ISU) vilket är en viktig del i arbetet med kunskapsbaserad praktik och för att kunna höja kvaliteten i våra verksamheter. En viktig förutsättning för detta är att verksamheterna har tillgång till digitala system för att kunna dokumentera och följa upp verksamheten. Likaså att statistik tillgängliggörs på ett enkelt och kvalitetssäkert sätt där beslutsstöd i form av Treserva TDW, är ett prioriterat utvecklingsarbete. Vi ser också behov av stöd till verksamheterna att hantera data och analysera för att kunna omsätta informationen till nytta för verksamhetsutveckling. En tillkommande faktor är att det finns stöd för verksamheterna att hantera informationssäkerhetsfrågorna i samband med uppföljningar.

För att möta den nya socialtjänstlagens krav på planering av insatser av förebyggande karaktär ser vi vikten av att utveckla analyserna av hur många vi bör nå i förhållandet till behovet, likväl som vi behöver utveckla kunskapen om vilka vi når utifrån perspektivet ”träffar vi rätt”. Frågan framöver blir hur en sådan planeringsprocess ska formas och organiseras. Det enheten har gjort under året med att undersöka arbetssätt för att kunna göra jämförande analyser av deltagande och målgrupper i förebyggande insatser kan bli direkt tillämpbart i en planeringsprocess.

Boende och hemlöshet

Center mot hemlöshet, Huldass hus,
Smedjans sysselsättningscenter,
ACT Göteborg, Uppsökarenheten

Årsrapport 2024

Innehåll

1. Inledning	3
2. ACT Göteborg	3
3. Center mot hemlöshet	5
4. Huldass hus.....	6
5. Smedjans sysselsättningscenter	7
6. Uppsökarenheten.....	9

1. Inledning

Socialförvaltning Sydväst och Boende och hemlöshet har ett uppdrag att bedriva socialt boende utifrån stadens behov samt att arbeta strukturellt med Göteborgs Stads hemlöshet - för att förebygga akut hemlöshet och i samverkan med myndighetsutövningen stödja personer utan boende till rätt insatser. Boende och hemlöshet tillhör organisatoriskt socialförvaltning Sydväst, men arbetar på uppdrag av de fyra socialförvaltningarna, förvaltningen för funktionsstöd och äldre-samt vård och omsorgsförvaltningen.

Syftet med årsrapporten är att, till uppdragsgivande förvaltningar, presentera en sammanfattande bild kring de delar inom Boende och hemlöshet som är uppsökande, mötesplatser, sysselsättning och andra verksamheter för personer i hemlöshet för 2024. I denna rapport kommer arbetet från Center mot hemlöshet, Huldass hus, Smedjans sysselsättningscenter, ACT Göteborg samt Uppsökarenheten att beskrivas.

2. ACT Göteborg

ACT Göteborg riktar sig till personer som har komplexa behov relaterade till psykiatriska problem med eller utan skadligt bruk och beroende och som har ett utökat behov av stöd, vilka av olika skäl inte kunnat tillgodose inom ordinarie behandlingsinsatser. Uppdraget innefattar att erbjuda samordnade insatser för individer som är i behov av vård- och stödinsatser från både kommunen och hälso- och sjukvården. Syftet är att underlätta kontakt mellan sjukvård och myndighetinstanser, där målet med insatsen är att individen efter behandling inom ACT har uppnått en stabil situation och kan tillgodose ordinarie vård- och stödinsatser.

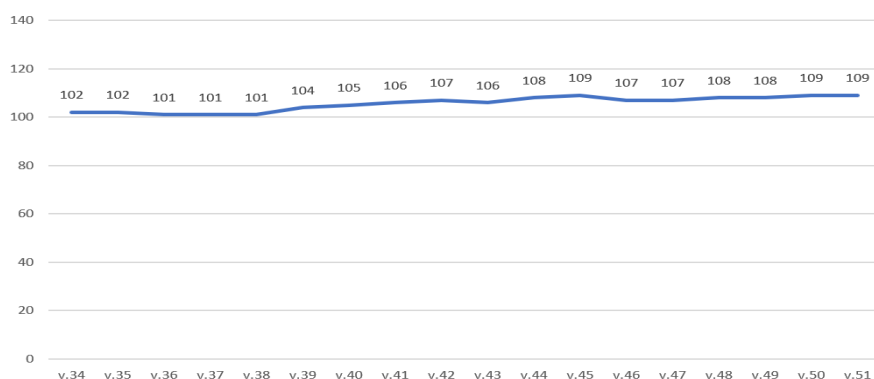
Arbete under året

Sedan 2019 driver Göteborgs Stad och Sahlgrenska universitetssjukhus en gemensam samverkansmottagning. Insatserna riktar sig till personer med samsjuklighet, det vill säga personer som lider av psykisk ohälsa i kombination med skadligt bruk och beroende. Arbetet som bedrivs grundar sig i samordnade, behovs- och individanpassade insatser. ACT möjliggör en väg in till både socialtjänst och sjukvård under samma tak, varpå olika professioner från båda huvudmännens ansvarsområden arbetar tillsammans. Arbetet utförs tvärprofessionellt och i team med en behandlingsansvarig läkare och två Case Managers (en från sjukvården och en från socialtjänsten), vars ansvar är att samordna, utreda, planera, genomföra samt följa upp vården. Det tvärprofessionella arbetet innefattar även psykolog, sjuksköterska, socionom och arbetsterapeut.

ACT Göteborg har sin mottagning på Järntorget, dit brukare kommer för besök och hämtar medicin. Verksamheten arbetar även utifrån uppsökande arbetsformer, då det många gånger kan vara svårt för personer att självständigt ta sig till den stödjande eller behandlande verksamheten. Uppdraget innebär ett aktivt uppsökande arbete av fältsekreterare, som vid behov erbjuder stöd till den enskilde. Bland annat sker besök hos brukare i olika sociala boenden samt öppna verksamheter. Insatserna handlar bland annat om att ta prover, dela ut läkemedel, socialt stöd samt samordningsinsatser. Uppsökande fältsekreterare fungerar som en länk till ACT Göteborg för att förenkla kontakten. Uppsökande fältsekreterare arbetar även i remissteam, där remisser utreds samt

rådgivning. Om sjukvården eller socialtjänsten tror att en person är aktuell för insatsen genomför remissteamet rådgivning och bedömningsarbete utifrån en mall.

I slutet av 2024 skickades en enkät ut till de verksamheter som regelbundet besöks. Resultatet påvisar att det saknas tillräcklig kunskap om vårdinsatser, sjukvårdens organisation samt stöd i att skriva egenremisser på de aktuella enheterna. I enkäten framkommer det att det stöd som fås via ACT Göteborg därför är angeläget. Utifrån detta bedöms det uppsökande arbetet vara effektivt. Via ACT Göteborg är det möjligt att nå individer som riskerar att drabbas allvarligt när behoven inte kan tillgodoses inom ordinarie behandlingsinsatser. Arbetet har skapat en hög tillgänglighet till insatsen och bidrar till att uppnå en högre samordning med sjukvården.

Antal pågående ärenden

Under hösten 2024 har antalet pågående ärenden varit relativt jämnt med 101 ärenden som lägst och 109 som mest. Trenden påvisar en successiv ökning. Det finns stora behov av insatserna via ACT Göteborg. För att möjliggöra för fler brukare att få behandling via ACT behöver målsättningen fortsatt vara att hjälpa personerna vidare till rätt vård och stöd via ordinarie behandlingsinsatser. Under perioden augusti till november 2024 uppgick antal mottagna remisser till 49. Av dessa blev 15 antagna och 34 fick avslag. Nio ärenden har under perioden avslutats enligt planering, det vill säga att individerna uppnått målet med insatsen eller fått det stöd som bedömts varit möjligt. Ärendelängden hos ACT Göteborg varierar, det handlar om allt mellan några månader upp till ett par år. Verksamheten har påbörjat ett utvecklingsarbete, vilket bland annat innefattar att upprätta en kartläggningsmall i syfte att utveckla uppföljningen av statistiska resultat. Detta för att följa effekter av insatserna och kunna redovisa en mer sammanhållen statistik.

Under året har verksamheten arbetat för att stärka samverkan för att tillgodose olika behov och erbjuda varierade möjligheter till stöd. Brukarna på ACT Göteborg erbjuds kontakt med IPS (individanpassat stöd till arbete) inom förvaltningen för funktionsstöd och sysselsättning/arbetsträning genom Smedjans sysselsättningscenter. Detta för att möjliggöra tillgång till arbete. Samverkansarbetet bedöms vara viktigt då en meningsfull sysselsättning har stor påverkan på den psykiska hälsan.

Inom verksamheten är det sju årsarbetare, vilka arbetar som Case Managers. ACT Göteborg är finansierad genom kommunfullmäktiges budget via kommunbidrag, som fördelas till socialnämnd Sydväst. Nämnden tilldelar utifrån detta nämndbidrag till verksamheten för driften, vilket för 2025 uppgår till 3 035 tkr.

3. Center mot hemlöshet

Center mot hemlöshet är en del i arbetet mot att förebygga och minska den akuta hemlösheten. Verksamheten erbjuder en samlingsplats för kunskapsutveckling, information, rådgivning och stöd kring vart personer som lever i, eller möter personer som lever i, hemlöshet kan vända sig till med sina frågor. Målet är att ha flera funktioner på en och samma plats för att underlätta för målgruppen att hitta rätt utifrån sina egna behov av stöd. Verksamheten har även i uppdrag att samordna och utveckla brukarinflytande inom Boende och hemlöshet.

Arbete under året

Center mot hemlöshet driver bland annat en webbsida för besökare, som behöver stöd i olika frågor. På webbsidan är det möjligt att inhämta nödvändig information och kontaktuppgifter till de insatser som finns för hemlösa i staden avseende exempelvis bostad, hälso- och sjukvård, sysselsättning och sociala aktiviteter. Sidan fungerar som en anslagstavla med aktuell och uppdaterad information för personer som på ett eller annat sätt berörs av hemlöshet. Under 2024 har webbsidan uppdaterats för att möta teknik- och säkerhetskrav. Verksamheten har sett att det många gånger är extra svårt att som hemlös orientera sig för att hitta information om vilket stöd som finns att tillgå, varpå verksamhetens arbete är särskilt viktigt för individer som befinner sig i utsatthet.

Varje eftermiddag, måndag till fredag, bedriver verksamheten öppet hus i lokalen på Kronhusgatan i centrala Göteborg. Där erbjuds rådgivning samt vägledning utifrån olika behov. I verksamheten finns det möjlighet att låna publika datorer samt skriva ut och scanna dokument. Stödjande arbete sker vad gäller att skriva ansökningar till olika myndighetsinstanser. Under januari till november 2024 har verksamheten haft totalt 580 besök på öppet hus. Det är en stor andel av de som besöker verksamheten som har någon form av social problematik i form av skadligt bruk och beroende och/eller psykisk ohälsa. Många besökare har även en strukturell problematik, det vill säga svårigheter i att ordna en bostad på ordinarie bostadsmarknad. De allra flesta besökare har sin tillhörighet i Göteborg, men det förekommer även individer som har sin hemvist i andra kommuner.

Vidare är verksamhetens uppdrag att bedriva brukarinflytande både inom Boende och hemlöshet och kring hemlöshet generellt. Detta görs bland annat genom forumet verksamhetsrådet. Där förs brukarorienterade frågor med representanter från brukare, medarbetare och chefer inom Boende och hemlöshet. I verksamhetsrådet möts professionella och personer med erfarenhet av hemlöshet regelbundet för att utbyta information, kunskap, erfarenheter och utveckling tillsammans. Under 2024 har tio möten ägt rum och verksamhetsrådet har varit en viktig remissinsats inför framtagandet av socialförvaltningen Sydvästs funktionsprogram för sociala boenden.

Funktionsprogrammet är det första i sitt slag i Sverige och har tagits fram i samarbetet med chefer och medarbetare i socialförvaltningen Sydväst och brukare som bor i sociala boenden. Det är en vägledning när staden bygger nytt eller hyr in boenden för personer som befinner sig i hemlöshet. I samband med arbetet har verksamhetsrådet arrangerat olika temamöten med workshops vilket möjliggjort ett större brukarperspektiv.

Center mot hemlöshet har upprättat och driver *Hemlöshetspodden*. Podcasten möjliggör att lyssna på samtal med människor om hur det är att leva i hemlöshet och om hur

Göteborg ska bli en stad där alla människor har sin egen bostad. Podcastens syfte är att öka kunskap om hemlöshet. Den syftar även till att ge människor som lever i hemlöshet en möjlighet att dela sina berättelser. Målet är att belysa hemlöshet ur flera olika perspektiv. Det görs bland annat genom forskning, statistik och personliga berättelser från individer som befinner sig, eller har befunnit sig, i hemlöshet. Under året har det producerats sju avsnitt.

Center mot hemlöshet har under året samordnat och deltagit i ett flertal arbetsgrupper och/eller nätverksmöten, däribland arbetsgrupper för strukturellt hemlösa barnfamiljer, EU-medborgare och papperslösa. Arbetet har även fokuserat på att möjliggöra stärkt stöd för personer i akut hemlöshet under vintern. Detta görs genom att, tillsammans med idéburet offentligt partnerskap (IOP), samordna *Vintervilan* där Göteborgs Stad och idéburna organisationer utökar stödet till personer i hemlöshet med målet att ingen ska sova utomhus under vintermånaderna.

Inom verksamheten är det två årsarbetare, vilka arbetar som verksamhetsutvecklare. Center mot hemlöshet är finansierad genom kommunfullmäktiges budget via kommunbidrag, som fördelas till socialnämnd Sydväst. Nämnden tilldelar utifrån detta nämndbidrag till verksamheten för driften, vilket för 2025 uppgår till 2 530 tkr.

4. Huldass hus

Huldass hus är en mötesplats för kvinnor i hemlöshet. Verksamheten har i uppdrag att motivera kvinnor att komma ur sin hemlöshetssituation samt att ge dem en trygg plats och fristad att vara på. Uppdraget innebär att motivera och stötta kvinnor till rätt stöd och insatser för att komma ur sin hemlöshetssituation. Huldass hus erbjuder möjlighet att som kvinna utan fast bostad få sina behov av basal hygien, matintag, trygg social samvaro och sysselsättning tillgodosedda.

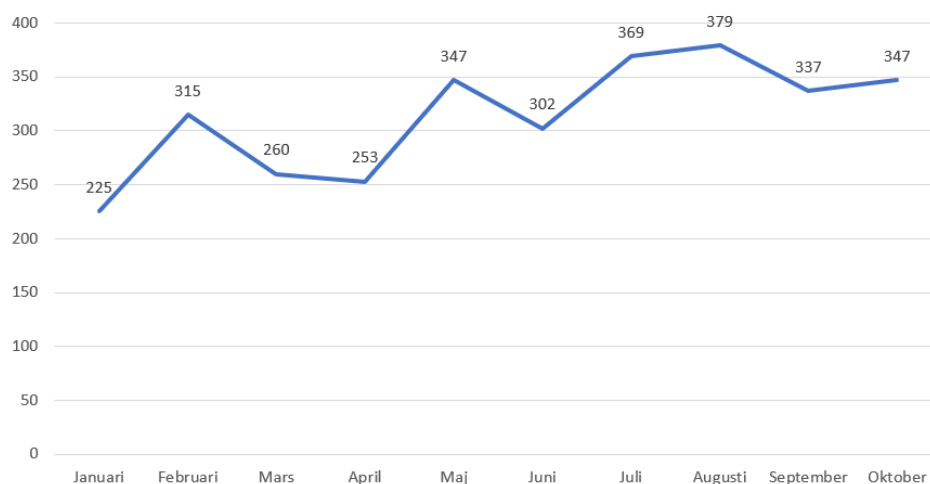
Arbete under året

Huldass hus stödjer kvinnor som befinner sig i en hemlöshetssituation genom att tillgodose deras behov och skapa en trygg och stabil tillvaro. Det är vanligt förekommande att de som besöker verksamheten har ett omfattande behov utifrån psykosocial ohälsa med eller utan pågående skadligt bruk och beroende. Ofta handlar det om kvinnor i akut hemlöshet som har behov av en plats där det är möjligt att lindra akuta behov, så som mat, vila och hygien.

Huldass Hus erbjuder möjlighet att delta i olika aktiviteter, exempelvis friskvård samt skapande verkstad där kvinnorna kan vara kreativa inom textil, måleri och annat hantverk. Aktiviteterna är gratis och ingen anmälan krävs för individen för att vara med och delta. Verksamheten uppdaterar aktiviteterna veckovis. Det finns även möjlighet för individen att genomföra praktik. Tillsammans med personal görs då en planering av schema med sysslor och tider i verksamheten. Huldass hus arbetar med länkningsarbete, vilket syftar till att stödja individen vidare till rätt insatser utifrån individuella behov. Arbetet sker i samverkan med olika aktörer. Verksamheten samverkar bland annat med ACT Göteborg och förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning (ArbVux). Det finns även en upparbetad samverkan med Utan skyddsnät, en ideell förening för kvinnor i utsatthet, vilka under året varit på plats i verksamheten en gång i veckan och erbjuder

olika aktiviteter. Träffarna och aktiviteterna har under 2024 varit välbesökta och kvinnorna uttrycker uppskattning över arbetet som sker tillsammans med Utan skyddsnät. Utifrån detta bedöms samverkansarbetet vara effektivt och skapar ökade möjligheter till motivationsarbete för att stötta individen att uppnå en mer självständig livssituation.

Under året har samverkan med hälso- och sjukvården utökats genom etablerad kontakt med Sahlgrenska universitetssjukhus mobila beroendeteam. Veckovis besöker det teamet, som består av en sjuksköterska och kurator/behandlingsassistent, Huldass hus med målet att göra det enklare för kvinnor i utsatthet att få vård. Samverkansarbetet med det mobila beroendeteamet anses vara värdefullt vad gäller att stötta individer till rätt behandlingsinsats. Kvinnor som kommer till Huldass hus och möter teamet förmedlar att det är positivt att de finns på plats i verksamheten. Under året har det tagits emot 57 besökare. Av dem har 11 personer fått Naloxon samt utbildning i användning och en person har startat behandling utifrån läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO). Arbetet har skapat en högre samordning med sjukvården och bidrar till att behandlingsinsatser i större utsträckning är tillgängliga för kvinnorna.

Antal besökare per månad

Under 2024 har det skett en succesiv ökning av antalet individer som besöker Huldass hus, med 225 besök per månad som lägst och 379 besök per månad som högst. Verksamheten har vid 3575 tillfällen under året varit en plats dit kvinnor i hemlöshet vänt sig till för att få stöd. Under året har verksamheten haft en person i OSA-anställning.

Inom verksamheten är det fyra årsarbetare, vilka arbetar som fältsekreterare. Huldass hus är finansierad genom kommunfullmäktiges budget via kommunbidrag, som fördelas till socialnämnd Sydväst. Nämnden tilldelar utifrån detta nämndbidrag till verksamheten för driften, vilket för 2025 uppgår till 5 534 tkr.

5. Smedjans sysselsättningscenter

Smedjans sysselsättningscenter har i uppdrag att skapa meningsfull sysselsättning samt erbjuda möjlighet för fysisk aktivitet för människor som står långt från arbetsmarknaden. Detta görs kostnadsfritt och individanpassat för personer som är boende inom Boende och hemlöshet. Uppdraget går ut på att vara en lättillgänglig verksamhet, som inte kräver att den föregås av en lägre tids drogfrihet. Målet med verksamheten är att motivera

personerna att välja bättre sociala sammanhang samt att stödet på sikt ska leda till egen försörjning.

Arbete under året

Smedjans sysselsättningscenters stödjer individer att skapa fungerande rutiner och nätverk för att på sikt uppnå egen försörjning och en mer självständig livssituation. Ofta rör det sig om personer som har psykosocial ohälsa med eller utan pågående skadligt bruk och beroende. Verksamhetens arbete sker enligt konceptet 'arbete först'. Inom de flesta verksamheter, som arbetar fokuserat på sysselsättning, krävs ofta att målgruppen ska vara fri från skadligt bruk och beroende i tre till sex månader innan en mer stadigvarande sysselsättning är aktuell. Smedjans sysselsättningscenter har inget krav avseende drogfrihet. Vid återfall i ett skadligt bruk och beroende upprättas en plan för att återkomma i sysselsättning.

Under 2024 har utförda uppdrag inom verksamheten bland annat varit att montera möbler, måla lägenheter, restaurering av utemöbler, borttagning av ogräs på uteplatser, flytt av bohag samt enklare fastighetsskötseluppdrag. Sammantaget har 59 större uppdrag utförts i olika verksamheter. De uppdrag som utförts bedöms vara positiva för individerna, som får möjlighet till ett varierande utbud av meningsfulla arbetsuppgifter. Smedjans sysselsättningscenter arbetar relationsskapande och erbjuder även sociala och fysiska aktiviteter så som biobesök, museibesök och regelbundna besök på träningsanläggning. Detta möjliggör deltagande i olika sociala sammanhang. Att erbjuda ett varierande utbud på arbetsuppgifter och aktiviteter stödjer i rehabilitering och bedöms vara av vikt vad gäller att på sikt få en långsiktig och stadig sysselsättning.

Verksamheten har även i uppdrag att vara ett stöd i kontakten med olika myndigheter, så som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Verksamheten arbetar i samverkan med olika aktörer. Det görs i syfte att stärka uppdraget med att erbjuda stöd utifrån behov för att kunna upprätthålla en stadigvarande sysselsättning. Bland annat samarbetar verksamheten med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning (ArbVux) och har en rådgivande funktion utifrån offentligt skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA). OSA-anställning ger möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag och ska vara anpassad efter individens särskilda behov. Samarbetet är avgörande för att skapa goda effekter för målgruppen och det har genererat möjlighet till självförsörjning för personer, som av olika skäl inte kunnat lösa det på egen hand.

Under 2024 uppgick antal unika individer, som befunnit sig i organiserad och regelbunden sysselsättning inom verksamheten, till 30 personer. Det finns en hög efterfrågan på platser och i slutet av 2024 stod 15 personer i kö. Flera personer har fått en långvarig sysselsättning efter kontakt med Smedjans sysselsättningscenter.

Inom verksamheten är det tre årsarbetare, vilka arbetar som fältsekreterare. Smedjans sysselsättningscenter är finansierad genom kommunfullmäktiges budget via kommunbidrag, som fördelas till socialnämnd Sydväst. Nämnden tilldelar utifrån detta nämndbidrag till verksamheten för driften, vilket för 2025 uppgår till 4 063 tkr.

6. Uppsökarenheten

Uppsökarenheten arbetar med förändringsarbete för vuxna personer som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, akut hemlöshet och motiverar individer till att söka hjälp för att på lång sikt kunna lösa sin boendesituation. Verksamhetens uppdrag är att arbeta med individer som sover ute och att erbjuda dem övernattningsplats. Uppsökarenheten arbetar även med uppföljning av de individer som sovit på övernattningsplatserna och erbjuder stöd i kontakt med och länkning till myndigheter och andra aktörer, med målet att stödet leder till att individerna får en långsiktig boendelösning.

Arbete under året

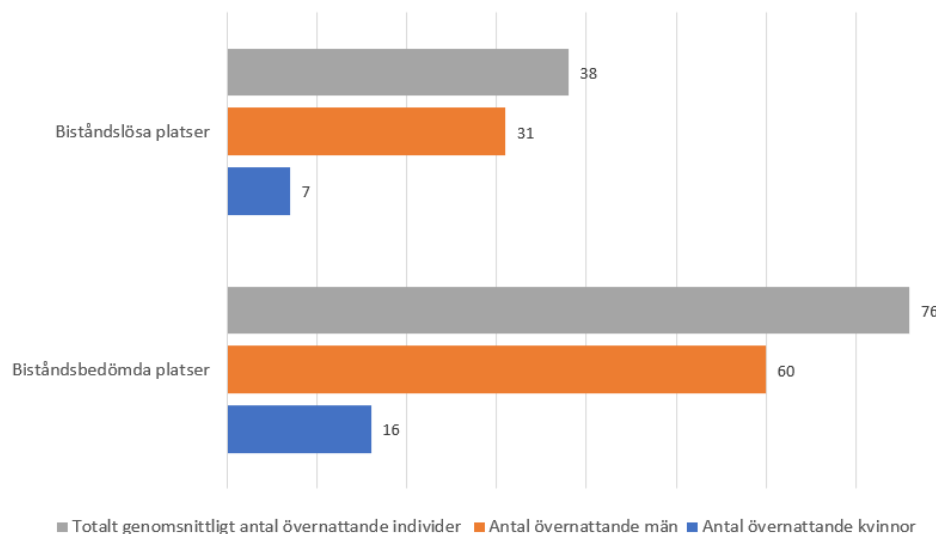
Uppsökarenhetens arbete utgår från Göteborgs Stads hemlöshetsplan och den nationella hemlöshetsstrategin, där målet är att ingen ska bo eller leva på gatan. Verksamheten utgår från lokalerna på Victor Hasselblads gata 41. Där finns 15 övernattningsplatser. Nio av platserna beläggs av socialjouren och sex platser är biståndslösa, vilka beläggs av fältsekreterare 'på fält'. Övernattningsplatserna fördelas en natt i taget.

Verksamheten arbetar aktivt uppsökande för att fånga upp individer som befinner sig i en akut hemlöshetssituation under veckans alla dagar. Fältsekreterarna arbetar motiverande i mötet med personer, som sover ute, för att hjälpa individen i sin situation. Fältarbetet sker samverkansbaserat, bland annat genom idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Räddningsmissionen, samverkan med socialjouren, socialkontor och genom samverkan med vakter där fältsekreterare riktar arbetet dit man vet att det finns personer i hemlöshet. Verksamheten arbetar även uppsökande gentemot EU-medborgare och papperslösa, som befinner sig i staden. Det uppsökande arbetet har gjort det möjligt att förebygga akut hemlöshet genom att nå och erbjuda stöd till personer som befinner sig i stor utsatthet.

Uppsökarenheten arbetar med länkningsarbete, vilket innebär att de stödjer personen till olika insatser utifrån behov och önskemål. Många av de individer som Uppsökarenheten möter har ett behov av stöd i kontakt med myndighetsutövande socialtjänst, liksom andra myndighetsinstanser. Återkommande stödinsatser som utförs av fältsekreterarna är stöd i att förstå myndighetsbeslut och vad som förväntas av den enskilde, stöd i att ta kontakt med hälso- och sjukvården, stöd i att ringa handläggare på socialkontor samt stöd i att fysiskt följa med och delta vid möten på socialkontor. Insatserna bedöms vara effektfulla då det är vanligt förekommande att personerna, efter kontakt med Uppsökarenheten lämnar hemlöshet eller flyttar till en mer stadigvarande boendesituation. Vanligast är att personer flyttar till socialt boende med stöd, men det förekommer även att personer flyttar till Bostad först, bostad med särskild service eller särskilt boende. Några flyttar vidare till andra boendelösningar, såsom inneboendekontrakt eller långtidskontrakt på vandrarhem. Att lämna hemlöshet genom att flytta till ett förstahandskontrakt är ytterst sällsynt.

Verksamheten har under året arbetat i samverkan med olika aktörer i syfte att minska den akuta hemlösheten. I samverkansforum uppmärksammar Uppsökarenheten målgrupper som är i behov av extra stödinsatser utifrån sin hemlöshetssituation. Bland annat genom samverkan med väktare i staden och fältsekreterare för ungdomar har enheten under 2024 uppmärksammat ett flertal individer med tillhörighet i annan kommun som lever i hemlöshet i Göteborg. Vid vissa tillfällen har övernattningsplats erbjudits på Uppsökarenheten, såväl biståndsbedömd plats som biståndslös plats. Tillsammans med

socialjouren arbetar Uppsökarenheten för att stödja personerna tillbaka till sin hemkommun.

Antal övernattande individer per månad.

Belägningsgraden har under 2024 varierat på de biståndsbedömda övernattningsplatserna. Antalet övernattande har under hösten varit fler än under våren. I genomsnitt har 76 unika individer övernattat varje månad på de biståndsbedömda platserna. Av dessa var 16 kvinnor och 60 män. På de biståndslösa platserna har i genomsnitt 38 unika individer övernattat per månad. Av dessa var sju kvinnor och 31 män. Att belägningsgraden var högre under hösten 2024 har en koppling till platsbrist inom området, bland annat till följd av att staden avslutat ramavtal med två externa leverantörer. Detta resulterade i att personer med behov av placering på akutboende eller kollektivt boende ökade i förhållande till de antalet platser som fanns att tillgå. Med anledning av detta togs ett beslut att det skulle vara möjligt för handläggare att placera en natt på Uppsökarenheten i väntan på att kunna verkställa biståndsbeslut.

Uppsökarenheten har under 2024 uppmärksammat att det finns några målgrupper vars behov av stöd inte möts upp fullt ut vad gäller den akuta hemlösheten. Det gäller äldre personer samt personer med funktionsvariation. Under året har man kommit i kontakt med äldre personer som lever i akut hemlöshet i staden och som är i behov av omvårdnadsinsatser. Personerna har erbjudits övernattningsplats på Uppsökarenheten, men utifrån att övernattningsplatserna är en tillfällig lösning för att lindra akut nöd, möter detta inte alla behov. Ytterligare en målgrupp fältsekreterarna möter är personer med funktionsvariation, som lever i akut hemlöshet. Det är ofta lång utredningstid och i väntan finns inga särskilda boendeinsatser att erbjuda utifrån omfattning av behov. Utifrån detta har en ökad samverkan skett med förvaltningen för funktionsstöd och äldre- samt vård- och omsorgsförvaltningen. Samverkansarbetet bedöms vara viktigt och något som gett effekt.

Inom verksamheten är det 14 årsarbetare, åtta arbetar som fältsekreterare, fyra som behandlingsassistent, en samordnande funktion samt en vaktmästare. Uppsökarenheten är finansierad genom Kommunfullmäktiges budget via kommunbidrag, som fördelas till socialnämnd Sydväst. Nämnden tilldelar utifrån detta nämndbidrag till verksamheten för driften, vilket för år 2025 uppgår till 16 467 tkr.

Stadenövergripande verksamhet och uppdrag inom socialförvaltningen Centrum 2024

Innehåll

Inledning.....	3
Verksamhet med särskilt ansvar för samtliga stadsområden.....	4
Socialjouren.....	4
Familjerätten Göteborg.....	7
Familjerådgivning	9
Förvaltarenheten.....	10
Samlad avhopparverksamhet (SAV).....	11
Boutredningsenheten.....	12
Etableringsenheten	13
Samhällsorienterande insatser	15
Statlig ersättning.....	17
Samverkan med civilsamhället.....	19
Uppdrag efter överenskommelse eller enligt avtal.....	21
Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt annan brottsutsatthet	21
Sexuell exploatering, prostitution och människohandel.....	29
Unga i riskzon, kriminalitet och missbruk	32
Vuxna och missbruk.....	37
Kunskaps- och processtöd	40

Inledning

De stadenövergripande uppdragen och verksamheterna styrs på olika sätt beroende på grunden för uppdraget. För merparten av de verksamheter där det finns avtal med andra kommuner och myndigheter, finns också styrgrupper med representanter från avtalsparterna. För de verksamheter som enbart rör Göteborgs Stad sker dialog om verksamheterna i stadens nätverk, såsom avdelnings-, enhets- och förstenätverk. Nätverken har under året tagit ytterligare steg i att skapa strukturer och fördelat ansvar för olika områden, vilket ger än bättre förutsättningar till dialog kring behov och inriktning.

Kategoriplanerna, kategorirådet och de team som finns för att genomföra kategoriplanernas aktiviteter, är socialförvaltningarnas beslutade strukturer för dialog och beslut om vilket utbud socialtjänsten behöver ha för att möta olika behov. I vissa delar har tidsplanen i arbetet anpassats för att harmonisera med förberedelserna för ny socialtjänstlag, då även det arbetet innebär krav på kartläggning av nuvarande insatser och framtida behov. Sammantaget innebär såväl kategoriplansarbetet som förberedelserna för ny socialtjänstlag dialoger och processer som ger staden ett viktigt gemensamt underlag för att utveckla rätt insatser.

Vi har använt oss av resultaten från brukarundersökningar och, i väntan på den gemensamma brukarundersökningen, har egna undersökningar och uppföljningar legat till grund när vi planerar inriktning och omfattning av vår verksamhet. I de fall vi har individbaserad systematisk uppföljning ger det, tillsammans med kvalitetsarbetet i övrigt, oss ytterligare underlag för utvecklingsområden, liksom en god omvärldsbevakning där vi nogsamt följer nationell utveckling, forskning och förändringar i lagstiftning.

Avdelningarna för de stadenövergripande uppdragen och verksamheterna har under 2024 gjort flera anpassningar och förändringar i organisationen för att anpassa verksamheten efter förändrade behov, men också för minskade ekonomiska ramar för stadenövergripande verksamheter samt ökade hyreskostnader, som en följd av utökade uppdrag och nödvändiga åtgärder i fastigheterna. Vi har fortsatt neddragningen av uppdrag kopplade till unga lagöverträdare med mindre omfattande kriminalitet, då den generella ungdomskriminaliteten minskat. Vi har dragit ner bemanningen där efterfrågan har varit lägre. Anpassningarna har hanterat den minskade ekonomiska ramen, men också bidragit till att förstärka Familjerådgivningen och mottagningarna inom relationsvåldsområdet. Vi har genom avtal med bland annat Göteborgsregionen (GR), Jämställdhetsmyndigheten (JÄMY) och Länsstyrelsen i Västra Götalands län kunnat erhålla statliga medel till vissa verksamheter. Vi har ökat resurserna till Socialjouren då vi sett att antalet ärenden har ökat över tid, men också att de har blivit mer resurskrävande genom bland annat en ökning av antalet hembesök. Vi har utökat bemanningen för att inte behöva hantera behoven genom vikarier och övertid, vilket vi tvingats till tidigare. Till följd av minskat flyktigmottagande inledde vi året med att minska verksamheten på såväl Etableringsenheten som Samhällsorienterande insatser. När de ukrainska flyktingarna gavs möjlighet att folkbokföra sig till följd av att massflyktsdirektivet förlängdes av EU så fick vi snabbt utöka verksamheten på de båda enheterna igen från sommaren och framåt. Vi har startat upp ett Welcome House tillsammans med Arbetsmarknad och vuxenutbildning för att skapa en väg in för nyanlända. Under 2025 planerar vi att öppna upp verksamheten för en bredare målgrupp med behov av integrationsinsatser.

Läshänvisning

Följande rapport är en sammanfattande uppföljning av de stadenövergripande uppdrag och verksamheter som är organiserade i socialförvaltningen Centrum. Inledningsvis återges de verksamheter som har ett särskilt ansvar för samtliga stadsområden så som det regleras i socialnämnden Centrums reglemente. Därefter följer, sorterat inom sakområden, de verksamheter och uppdrag som Centrum ansvarar för samtliga stadsområden efter överenskommelse, liksom de verksamheter vars innehåll styrs genom avtal med andra myndigheter och kommuner.

Majoriteten av de stadenövergripande verksamheterna har flera olika delar inom sitt uppdrag: att tillhandahålla stöd till brukare, erbjuda konsultativt stöd till yrkesverksamma och erbjuda kompetensutveckling och utbildningar inom respektive sakområde. Den statistik som redovisas syftar huvudsakligen till att ge en bild över hur många individer vi möter i de stadenövergripande verksamheterna. Då det i uppdragen ingår flera delar, speglar inte den brukarriktade statistiken hur resurserna disponeras i sin helhet.

Verksamhet med särskilt ansvar för samtliga stadsområden

Socialnämnden Centrum ansvarar för följande uppdrag för samtliga stadsområden. Det regleras i nämndens reglemente kapitel 2 § 17.

Socialjouren

Socialjourens uppdrag är att svara för alla typer av förekommande ärenden inom socialtjänstens område för Göteborgs Stad och de 12 kommuner som Socialjouren har avtal med under all tid som socialkontoren håller stängt, det vill säga kvällar, helger och nätter och på annan tid efter överenskommelse. Socialjouren utreder behov, fattar beslut, och utför skyddsbedömningar med stöd av socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Arbete under året

Socialjourens arbete speglar den utveckling som vi ser inom socialtjänsten i Göteborgs Stad. Antalet ärenden har ökat över tid och de har även blivit mer resurskrävande, bland annat genom en ökning av antalet hembesök. För att kunna möta de ökade behoven har vi omfördelat medel inför 2025 för att kunna förstärka Socialjouren, men vi har också gjort en viss förstärkning under 2024. Det gäller det arbete som riktas mot staden, då arbetet gentemot kranskommunerna är intäktsfinansierat.

Vid polisförhör där unga misstänks för brott har socialsekreterare från socialjouren ändrat arbetssätt till att prioritera att närvara fysiskt vid förhör, i stället för som tidigare att närvara per telefon om det bedömdes som enda sätt att kunna delta. Denna typ av insats är något som medfört en påtaglig ökning av arbetsuppgifter på jourtid. Det är ett förebyggande arbete där socialtjänsten tidigt kan erbjuda stöd och hjälp till den unge och dennes familj, men även för att kunna göra bättre bedömningar kring behov och framtida

risker utifrån hur den unge svarar och agerar vid ett polisförhör. Med stöd av dessa insatser ska ordinarie socialsekreterare i stadsområdena kunna få förutsättningar att bättre kunna planera tidiga insatser för unga som riskerar att vara på väg in i kriminalitet. En ny erfarenhet under året, som en del av samhällsutvecklingen, har varit att vi har mött ett antal ungdomar från Göteborg som åkt till Stockholm eller andra som kommit hit för att begå grova brott, där polisen har förhindrat och där vi fått göra LVU-bedömningar och närvara vid förhör.

Vi har fortsatt vårt arbete med fokus på våldsutsatta i nära relation där det finns barn i familjen, genom arbete med Islandsmodellen. I början av året såg vi en nedgång i antalet anmälningar från polis på plats och vi har arbetat med att stärka samverkan med anledning av detta. Vi har bland annat uppmärksammat utbildningsbehov inom polisen, vilket har genomförts och gett positiva resultat. Vi ser nu att antalet påringningar från polis på plats har ökat påtagligt. Under året har vi haft 70 Islandsärenden, där Nordost med 27 ärenden och Hisingen med 21 har haft de största andelarna.

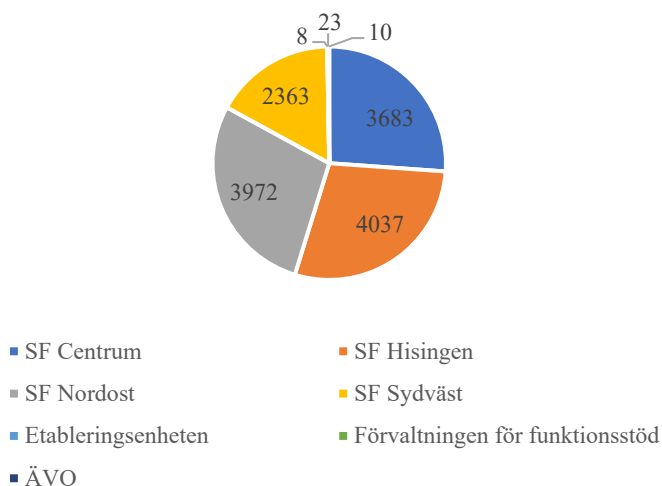
Under året har vi tagit över arbetet med tillhörighetsbedömningar. 2024 hanterade vi 459 ärenden, varav 200 kom till Göteborg. Vi har upplevt att det finns oklarheter i tolkning och tillämpning av rutinen, som kommer att ses över 2025.

Ett annat uppdrag vi tagit över under 2024 är Kompotten, som är en kommunsamverkan för att kunna hjälpa kvinnor som lever i våldsdrabbade relationer att lämna och hitta boende i annan kommun än den egna. Tolv ärenden har blivit hanterade och av de tolv har Göteborg tagit emot ett ärende.

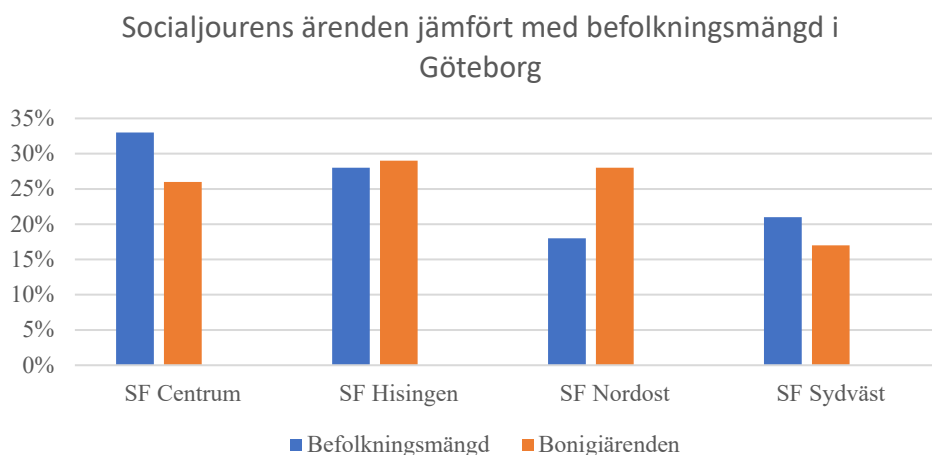
I januari 2024 påbörjade vi enligt överenskommelse med förvaltningen för funktionsstöd jourverksamhet med ärenden gällande förvaltningens målgrupp.

Socialjouren registrerar händelser i ett statistiksystem (Bonigi). En händelse kan innefatta en mängd olika saker som exempelvis en anmälan, ett hembesök, ett besök på kontoret, att beslut fattats om boende, att någon fått rådgivning, att en skyddsbedömning gjorts, att uppföljning gjorts med mera. 2024 gjordes 23 315 registreringar av händelser (jämfört med 26 669 för 2023). Av dessa var 14 096 händelser gällande Göteborgs stadsområden. Motsvarande siffra för 2023 var cirka 17 000.

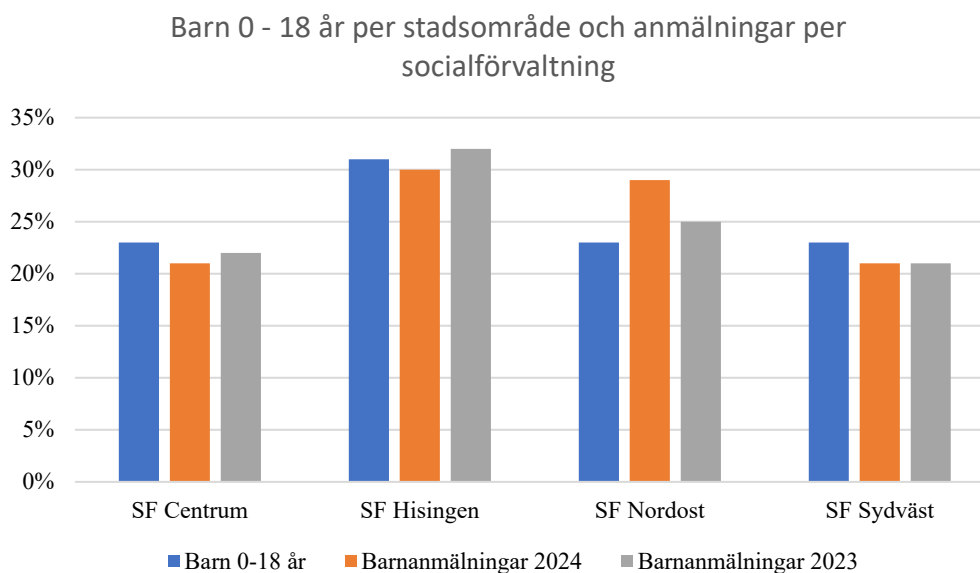
Ärenden (händelser) per socialförvaltning

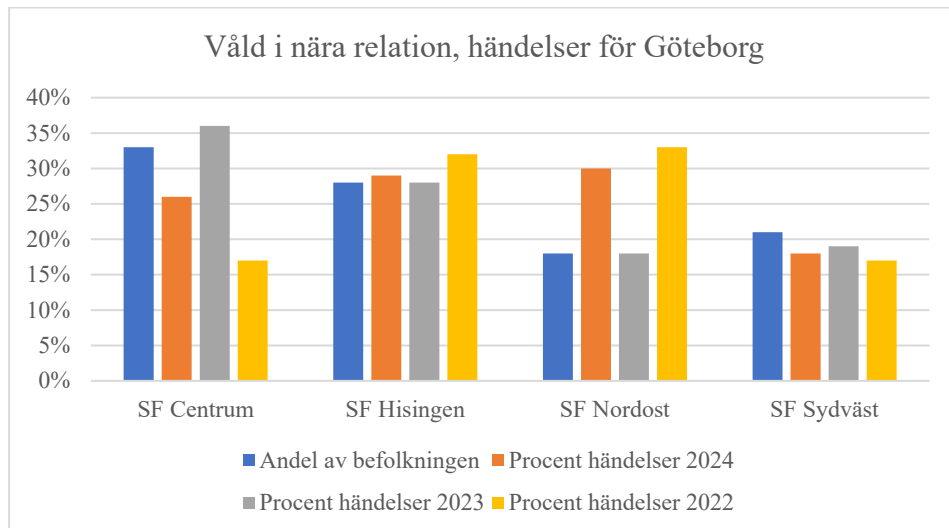
Det kan också jämföras med antalet ärenden i förhållande till befolkningsmängd per stadsområde, där vi exempelvis ser att Nordost har en större andel ärenden än andel i befolkning.

Arbetet med barn och unga har hög prioritet för Socialjouren. Vi har upprättat flest aktualiseringar riktade mot Hisingen vilket också är det stadsområde som har flest invånare i åldersgruppen, medan Nordost har nästan lika stor andel av totalen men en mindre andel av invånare i åldersgruppen. Ärendetypen kriminalitet hos den unge utgör mellan 25 och 35 procent av händelserna som rör unga i de olika stadsområdena.

I vårt arbete mot våld i nära relation ser vi en förändring i fördelning av andel ärenden, framför allt gällande Nordost och Centrum. Händelser avseende Nordost ökade från att utgöra 18 procent år 2023 till 30 procent under 2024. Centrum minskade under 2024 från att utgöra 36 procent år 2023 till 26 procent 2024. Detta ligger närmre hur fördelningen av andel ärenden har sett ut föregående år.

Det område vi fortsatt har flest aktualiseringar och händelser kring är bostadslöshet och missbruk. Av de 1381 händelser som rör missbruk gäller 473 av dem Centrum som har det högsta antalet händelser.

När det gäller händelser som rör boende är det fortsatt Hisingen och Centrum som är mest utsatta med 1014 respektive 985 av de totalt 3392 registrerade händelserna. Frågan om bostadslöshet är komplex fråga som inte Socialjouren eller socialförvaltningarna kan lösa ut på egen hand, utan är något som Staden behöver arbeta vidare med.

Familjerätten Göteborg

Familjerätten Göteborg har i uppdrag att handlägga ärenden inom vårdnad, boende och umgänge, erbjuder och genomför informationssamtal, samarbetssamtal och avtal, fastställer faderskap och föräldraskap, utreder adoptioner samt verkställer tingsrättens beslut om umgängesstöd.

Arbete under året

Under hösten utökade vi vårt arbete med tidiga insatser genom att starta gruppverksamhet utifrån metoden Skilda världar, som vänder sig till barn som har skilda eller separerade föräldrar. Två barngrupper om 5-6 barn i åldrarna 7-9 respektive 10-12 år har haft 10 träffar hos oss. Föräldrarna till barnen har fått ett eget möte för att prata hur de upplever att barnens medverkan. I verksamheten får barnen möjlighet att dela tankar, känslor och upplevelser med andra barn i liknande situation. Vi ser redan nu en god efterfrågan och planerar för fler grupper nästa år.

Vi fortsätter att stärka barnrättsarbetet på Familjerätten. LÖSA! är nu implementerat även i faderskapsärenden, där vi skriver barnbrev enligt metoden. Vi har förbättrat

utredningsmallarna i vårdnadsärenden, för att ytterligare sätta barnet och dess behov i centrum och tydligare koppla vår bedömning till barnkonventionen. Vi har stärkt barns möjlighet till delaktighet och information, bland annat genom att vi har kvalitetssäkrat barnhandlingarna vid adoption, bättre följer upp umgängesärenden, använder bildstöd i föräldraskapsärendena som förklarar ärendets gång och innehåll, samt har förbättrat hur vi pratar med barnen i vissa faderskapsärenden som är särskilt svåra.

Under hösten har det varit en stor efterfrågan på samarbetssamtal och det är en utmaning att erbjuda samtal till alla sökanden i rimlig tid, då utredningar och andra tidsstyrda uppdrag behöver prioriteras. För att komma tillrätta med en del utmaningar gällande samarbetssamtalen har vi under året provat samtalsmodellen BAS-samtal (för föräldrar i hög konflikt) som vi ser ger oss möjligheter att mer fokuserat vägleda och stötta föräldrarna i samarbetssamtalen till hållbara lösningar. Det finnas nu goda förutsättningar att utveckla och förbättra samarbetssamtalen under nästa år och vi tar med de erfarenheter och lärdomar vi har samlat på oss under året.

Familjerätten har under året förberett för lokalbyte har i början av 2025 flyttade verksamheten in i nya (angränsande) lokaler på Olof Palmes plats 3. Lokalbytet föranleddes av brister i tillgänglighet, samt att verksamheten under åren utökats med medarbetare kopplat till tidigare kraftig ökning av ärenden.

Vi kan konstatera att antal ärenden nu stabiliserats och under 2024 sammantaget har varit i nivåer med 2023.

Ärendetyp	2024	2023	Kommentar
Samarbetssamtal	515	522	Sammantaget samma nivå som 2023. Högre inflöde under hösten.
Informationssamtal	710	728	Vi ser positivt på att samtalen är många då vi upplever att de bidrar till att minska antalet ärenden där föräldrar hamnat i tvist (upplysningar, utredningar och remitterade samarbetssamtal).
Upplysningar	339	355	Antalet minskar för fjärde året i rad. Vi tror att det är en effekt av att fler får hjälp med informationssamtal och samarbetssamtal i stället för att gå till tvist, men också att färre skiljer sig pga. försämrad ekonomi.
Vårdnadsutredningar	214	206	Något fler än föregående år men fortsatt på lägre nivåer jämfört över tid, se ovan.
Umgängesstöd	66	60	I nivå med tidigare år.
Avtal	167	177	I nivå med tidigare år. Över tid kan vi se en ökning som vi ser som positiv, då fler föräldrar därmed får chans att själva bestämma utgången för sig och sina barn.
Adoptionsärenden	36	19	En ökning i antal. I nuläget ser vi inte någon specifik orsak till ökningen.
Faderskap/föräldraskap	674	728	Avser antalet barn. Fortsatt på lägre nivåer sedan samboende föräldrar kan fastställa faderskap digitalt, vilket påverkar antalet ärenden hos oss.

Familjerådgivning

Familjerådgivningen ger stöd till par och familjer som behöver hjälp att hantera problem i relation.

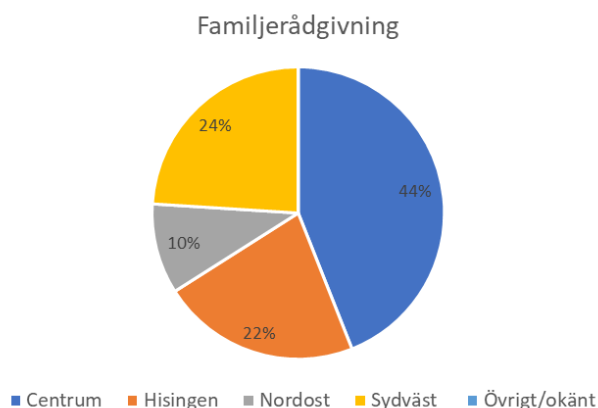
Arbete under året

Att öka tillgången till familjerådgivning har varit en central fråga som vi arbetat aktivt med under lång tid. Den vårdskuld som byggdes på under pandemin innebar att det var nästan ett års väntetid för icke prioriterade ärenden (par utan små barn)

Vi har under året fördelat om resurser och har kunnat förstärka bemanningen i verksamheten. Vi har också genomfört en så kallad reserverad upphandling, där icke vinstdrivande organisationer har kunnat ingå i avtal för att genomföra familjerådgivningssamtal. Det finns nu två andra aktörer, S:t Lukas i Göteborg och Kyrkans Familjerådgivning, som ger familjerådgivning på uppdrag av Göteborgs Stad och därigenom kompletterar vår familjerådgivning. Avtalstiden är två år med möjlighet till förlängning. Vi har vidtagit flera andra åtgärder för att minska kötiden, bland annat infört så kallade ett-samtal som innebär möjligheten att komma på ett samtal inom 1-2 veckors tid. Vi har också förbättrat möjligheten att boka upp fler återbudstider. Sedan 2023 har vi infört digital ansökan, vilket har ökat antalet ansökningar men samtidigt minskat trycket på telefontiden. Resultatet av de samlade åtgärderna är mycket gott, i augusti hade Familjerådgivningen 330 par i kö, i december var antalet 130 par, vilket innebär att de prioriterade par med små barn eller akut kris kan erbjudas tid inom en månad och flertalet övriga inom tre månader. Alla erbjuds möjligheten att få ett så kallat ett-samtal inom 1-2 veckor.

Viktiga samarbetspartners för Familjerådgivningen är socialförvaltningarnas föräldrarådgivare och andra yrkesverksamma i främjande och förebyggande uppdrag.

Familjerådgivningen hade 796 ärenden under 2024, varav 61 fördelades till de externa leverantörerna (693 år 2023). Totalt genomfördes 2849 besök (2556 år 2023), varav 112 besök genomfördes av de externa leverantörerna. Familjerådgivning ska vara avskild från annan socialtjänstverksamhet och är enligt lag inte behovsprövad, utan ska ges till dem som själva söker. De flesta brukarna bor i de mer socioekonomiskt starka områdena i Göteborg.

Förvaltarenheten

Förvaltarenheten arbetar som gode män och förvaltare åt vuxna personer på uppdrag av Överförmyndarnämnden, där det på grund av ärendets komplexitet inte är lämpligt med en förordnad privatperson. Enhetens roll är att samordna stödet till huvudmännen, i samarbete med olika delar av samhället, myndigheter, och anhöriga. Förvaltarenhetens förordnande är indelat i tre uppdrag: att bevaka huvudmannens rätt (till exempel inför myndigheter och domstol), att förvalta huvudmannens egendom och att sörja för huvudmannens person. Förvaltarenheten stödjer också enligt avtal ärenden från ÖFS (Överförmyndare i Samverkan Mölndal, Partille, Öckerö, Härryda och Kungsbacka).

Arbete under året

Under andra halvan av 2024 har det skett förändringar i rutinerna med vår samverkansbank, vilket också innefattar att banken kräver mer delaktighet från huvudmännen nu än tidigare. Det har präglat en stor del av höstens arbete då vi bland annat har fått snabbutreda arbetsrättsliga och lönepolitiska frågor, samtidigt som vi haft fokus på att våra huvudmän inte ska behöva påverkas negativt av förändringarna. Vi har arbetat intensivt med att bygga upp ett förändrat arbetssätt, som ska kunna hantera den nya situationen och den nya strukturen ska vara på plats i sin helhet i början på 2025.

Arbetet med att implementera vårt verksamhetssystem GLENN har fortsatt under 2024. Systemet används nu fullt ut i praktiken, det som återstår är att säkerställa att systemet klarar av att producera årsredovisningar på önskat sätt. GLENN planeras att lämnas över för fortsatt systemförvaltning till Tjänsteförvaltning integrerad digitalisering (TID) under 2025.

Under året har vi identifierat ett behov av tydligare samverkan inom staden kring vissa boendefrågor för våra huvudmän. Vi har inrättat en arbetsgrupp tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd och Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen där syftet är ta fram rutiner för samverkan i ärenden som rör huvudmän med professionella ställföreträdare.

Vi har breddat verksamheten genom ett utökat åtagande gentemot Överförmyndare i Samverkan, Mölndal, Partille, Kungsbacka, Härryda och Öckerö (ÖFS). Vid årsskiftet hade vi 25 huvudmän tillhörande ÖFS. Vi håller på att bygga upp ett team inom enheten bestående av tre förvaltare, som enbart ska arbeta med ärenden tillhörande ÖFS.

Vi har tagit emot fler ärenden från Överförmyndarenheten i Göteborg jämfört med 2023. I december hade vi 250 aktuella ärenden, under 2023 var den siffran 225 aktuella huvudmän. Vi gör bedömningen att vår process att ta emot nya huvudmän har effektiviserats, trots en del problem i form av oplanerad frånvaro och vi har goda förutsättningar att fortsättningsvis uppfylla vårt åtagande gentemot Överförmyndarenheten i Göteborg. Överförmyndarnämnden och socialnämnden Centrum kommer att fatta beslut om en reviderad överenskommelse i början av 2025. Utgångspunkter har varit att skapa hållbara förutsättningar för socialnämnden Centrum att åta sig ställföreträdaruppdrag utifrån behov. Den nya överenskommelsen ska också skapa hållbarhet över tid, stödja tydliga roller i samverkan, goda planeringsförutsättningar samt enkelhet som inte driver administration.

276 Pågående ärenden fördelat på ärendetyp:
Godmanskap: 87
Förvaltare: 177
Delvis Godmanskap/Förvaltare: 12
46 inkomna ärenden under året
17 avslutade ärenden under året

Samlad avhopparverksamhet (SAV)

Samlad avhopparverksamhet (SAV) ansvarar för att handlägga och besluta i ärenden som avser så kallade särskilda avhoppare. I SAV:s uppdrag ingår att tillsammans med de fyra socialförvaltningarna utveckla kunskap, metoder och insatser för målgruppen och i arbetet med avhoppare. SAV ansvarar för stadens avhoppartelefon.

SAV:s uppdrag regleras, utöver i reglemente för socialnämnd Centrum, av Göteborgs Stads riktlinje för arbetet med avhoppare.

Arbete under året

Inflödet till SAV har under framför allt hösten varit lite skiftande. Det beror delvis på en förändring i hur ärenden kommer till oss. Polismyndigheten har under året tillsatt lokala avhopparsamordnare i lokalpolisområdena, som gör en första bedömning av ärenden. Ärenden där det förekommer en hög hotbild och övriga kriterier för särskild avhoppare uppfylls, överlämnas till Polismyndighetens brottsoffer- och personsäkerhetsverksamhet (BOPS), som sedan kontaktar SAV. Vi uppmärksammade inledningsvis att förfarandet innebar ett lägre inflöde och en viss ojämnhet i bedömningarna. Inflödet har under senare delen av året åter ökat, men vi behöver fortsatt följa upp konsekvenserna av förändringen för att säkerställa likvärdighet i bedömning och hantering av ärenden. Vi har också uppmärksammat att Polismyndighetens nya nationella handbok och stadens riktlinje för arbetet med avhoppare i vissa delar är motstridiga och ser därför gemensamt över hur vi kan hantera svårigheterna det medför. Arbetet med detta är en del av processen med att ta fram en särskild bilaga till den övergripande överenskommelsen mellan Göteborgs Stad och Polismyndigheten Storgöteborg, men kan också innebära behov av att revidera stadens riktlinje för avhoppare.

SAV fortsätter tillsammans med övriga socialförvaltningar och stadsledningskontoret, att utveckla stadens arbete med målgruppen genom att ta fram metod- och handläggarstöd. Tydligt är att staden gemensamt behöver se över ansvarsfördelningen gällande särskilda och vanliga avhoppare, liksom stöd och insatser till barn och unga under 20 år som är inblandade i gängrelaterad brottslighet.

En viktig och aktuell fråga framöver är också att se över hur vi kan omhänderta och stärka stödet till anhöriga. Vi gör det dels genom ett samarbete med socialförvaltningen Nordost som genomför ett projekt kring anhörigstöd. På sikt behöver vi också se över förutsättningarna att bevilja insatser till skydd för anhöriga, som söker skydd utan att det är kopplat till pågående avhopparinsatser.

Staden har förbättrat sitt stöd till personer som vill lämna kriminalitet, men det kan fortfarande vara en svårighet för målgruppen att hitta rätt väg in till socialtjänstens stöd

och förutsättningarna att möta målgruppens behov varierar inom förvaltningarna. Polisens förändrade organisering för arbetet har medfört ytterligare otydlighet. En åtgärd för att öka likvärdigheten är pågående arbete med gemensam metodhandbok för avhopparärenden, liksom de bilagor till stadens överenskommelse med Polismyndigheten avseende det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

SAV har cirka 30 pågående placeringar. Sedan verksamhetens start har cirka 45 procent fullföljt sin insats. Bland de övriga har några på egen hand fortsatt sitt avhopp, några avtjänar fängelsestraff och några har avbrutit sin insats.

Boutredningsenheten

Boutredningsenhetens uppdrag är att enligt ärvdabalken förvalta och avveckla dödsbon där avlidna saknar anhöriga, samt att förrätta dödsboanmälan för dödsbon där tillgångar saknas. Verksamheten har enligt begravningslagen ett sekundärt ansvar för att alla avlidna i kommunen blir begravda. Enligt lag (2015:417) om arv i internationella situationer har enheten ansvar för att provisoriskt omhänderta egendom. Vi ger även råd och stöd till anhöriga, boenden, hyresvärdar och andra i frågor kring avveckling av dödsbo. Verksamhetens uppdrag omfattar även handläggning kring ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen för begravningskostnader.

Arbete under året

Verksamheten har under året totalt haft 616 pågående ärenden gällande dödsboanmälan, 83 ärenden gällande provisorisk förvaltning, 187 ärenden gällande rådgivning och 46 ärenden enligt begravningslagen.

I tabellen nedan anges antal ärenden gällande ekonomiskt bistånd för begravningskostnader per stadsområde, sammanlagt pågående för 2024.

Antal ärenden gällande ekonomiskt bistånd för begravningskostnader	
Centrum	106
Hisingen	95
Nordost	125
Sydväst	74

Under 2024 har enheten gjort en organisatorisk förändring, vilket inneburit chefsbyten och flytt av lokaler. Vi har påbörjat arbete med flera processer, som att utreda eventuella hembesök i dödsboanmälningsärenden och att få till stånd en form av brukarundersökning.

Vi har arbetat med att utveckla uppföljning och att identifiera förbättringsområden utifrån det. För de processer som inte är styrda av socialtjänstlagen har vi fokus på att knyta internkontroll till relevanta lagar och praxis. För ekonomiskt bistånd för begravningskostnader har vi tagit fram en form av fördjupad ärendegranskning som kommer att implementeras under 2025.

Etableringsenheten

Etableringsenhetens fyra målgrupper är egenbosatta nyanlända (EBO), anvisade nyanlända enligt bostättningslagen som har bott på anläggningsboende under asyltiden (ABO), anvisade kvotflyktingar samt anhöriga till ensamkommande barn. Gemensamt för Etableringsenhetens målgrupp är att alla precis eller nyligen har fått uppehållstillstånd, är flyktingar eller anknytningsfamiljer till flyktingar och har rätt att delta i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Enheten har i uppdrag att hantera ekonomiskt bistånd för målgruppen, säkerställa att barnfamiljer och ungdomar upp till 20 år får de insatser de har rätt till, se till att nyanlända med helt nedsatt prestationsförmåga erhåller lämpliga rehabiliteringsinsatser samt att samverka med Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Västra Götalandsregionen samt andra myndigheter och aktörer som berörs av etableringsreformen.

Ekonomiskt bistånd

Etableringsersättningen syftar till att göra nyanlända självförsörjande under etableringen. Tiden fram till utbetalning av etableringsersättningen, det så kallade glappet, är lång och fler blir beroende av försörjningsstöd under en längre tid. Etableringsersättningen har inte höjts sedan införandet 2010 medan bland annat riksnormen för försörjningsstöd, hyreskostnader med mera har ökat, vilket leder till att allt fler inte blir självförsörjande och behöver kompletterande ekonomiskt bistånd under etableringstiden. Etableringsenheten arbetar även med ett fokus på ekonomisk rådgivning med syfte att den enskilde får förståelse för sin ekonomi och med vägledning mot självförsörjning.

Socialpedagogiskt stöd till kvotflyktingar

Etableringsenheten har kvotvägledare som arbetar med socialpedagogiskt stöd till kvotflyktingar. Det innebär att erbjuda kvotflyktingar praktiskt stöd samt vägledning i situationer som individerna till en början inte klarar på egen hand på grund av att de är nya i landet. Stödet syftar till att så snart som möjligt kunna påbörja sin etablering i Sverige och få förutsättningar att uppnå självständighet. Arbetet syftar till att ge hjälp till självhjälp genom vägledning och stöd. I början ligger fokus på att upprätta kontakt med myndigheter som Migrationsverket, Skatteverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Det socialpedagogiska stödet omfattar kvotflyktingens första sex månader i landet men kan förlängas vid behov.

Introduktionsstöd till anknytningsfamiljer

Introduktionsstödet syftar till att avlasta den ensamkommande ungdomen genom att stötta de nyanlända föräldrarna att få kontakt med aktuella myndigheter och barnomsorg för att kunna påbörja sin etablering. Vi arbetar även socialpedagogiskt och integrationsfrämjande för dem utan nätverk och med mer behov av stöd, exempelvis genom att få hjälp att hitta i staden och få stöd till olika fritidsaktiviteter.

Arbete under året

Under 2024 har vi haft 608 pågående ärenden och avslutat 198 ärenden. Vi har genomfört åtta insatser inom kvotvägledning, 20 insatser gällande introduktionsstöd och 63 insatser gällande boenderådgivning.

Den stora förändringen under året är att vi har tagit emot en ny målgrupp som huvudsakligen utgörs av ukrainska flyktingar. EU beslutade i juni 2024 att förlänga Massflyktsdirektivet vilket innebär att personer med uppehållstillstånd enligt Massflyktsdirektivet har varit i Sverige i minst två år kunde folkbokföra sig. Efter folkbokföring får dessa personer möjlighet att delta i Etableringsprogrammet och få tillgång till samma ersättningar som övriga nyanlända. För dem som är i behov av ekonomiskt bistånd innebär det att de ansöker hos etableringsenheten.

En konsekvens av detta är att vi med kort varsel har fått anpassa verksamheten för att hantera en förväntad ökning av nya ärenden. Förvaltningen har rekryterat fem socialsekreterare samt en förste socialsekreterare för att kunna hantera tillströmningen av ärenden och vi ser ett behov av ytterligare socialsekreterare i början av 2025.

Den 1 november 2024 trädde en lagändring i kraft vilket innebär att individer med uppehållstillstånd enligt Massflyktsdirektivet och som har varit i Sverige i minst ett år ska folkbokföra sig. De som folkbokfördes efter 1 november har inte samma rätt till socialförsäkringsförmåner, exempelvis bosättningsbaserade ersättningar som barnbidrag, bostadsbidrag och äldreomsörjningsstöd. Det har medfört utmaningar med bland annat högre kostnader för ekonomiskt bistånd, men också komplexitet i ärenden som att individer inom samma familj kan omfattas av olika regler beroende på tidpunkten när de har blivit folkbokförda.

Totalt antal pågående ärenden Massflyktsdirektiv	
Juli	23
Augusti	84
September	103
Oktober	134
November	170
December	207

Welcome House

Förvaltningen driver i samverkan med Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen Welcome House, som syftar till att effektivisera och underlätta etableringsprocessen för nyanlända i staden genom samverkan mellan förvaltningarna och genom att samla relevanta insatser på en och samma plats. Under 2024 har vi invigt Welcome House Drop-in, vilket innebär att samhällsvägledare dagligen finns på plats för vägledning till nyanlända. Vid olika tillfällen under veckan erbjuder vi även studie- och yrkesvägledning, boendevägledning och stöd i hälsorelaterade frågor genom Flyktingmedicinsk mottagning. Sedan oktober bemannar även Arbetsförmedlingen en gång i månaden. Under året har vi även utvecklat och målgruppsanpassat karriärvägledning i grupp samt anställt en föreningsvägledare som arbetar i insatsen ”inkludering genom föreningslivet” för att matcha nyanlända med föreningar.

Under året har vi haft totalt 2539 besökare på Welcome House Drop-in. Merparten av besöken har gällt vägledning av samhällsvägledarna. Vi ser att antalet besök till studie- och yrkesvägledare samt boendevägledare har ökat under hösten, vilket troligen har ett samband med att individer med uppehållstillstånd enligt Massflyktsdirektivet har påbörjat etableringsprogrammet.

Welcome House kommer att övergå till permanent verksamhet i april 2025 efter att projektiden är slut och då också öppnas upp för en bredare målgrupp med behov av integrationsinsatser.

Samhällsorienterande insatser

Samhällsorienterande insatsers huvudsakliga målgrupp är vuxna nyanlända med uppehållstillstånd som är folkbokförda i kommunen och även kranskommunerna inom GR. Vi ger nyanlända stöd i att komma in i det svenska samhället genom:

- kurser om hur det svenska samhället fungerar
- andra riktade utbildningsinsatser
- stöd i individärenden genom samhällsvägledare

Samhällsorienterande insatser ansvarar för den samhällsorientering som personer som nyligen fått uppehållstillstånd eller anhöriginvandrat har rätt till enligt lagen om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare. Den lagstadgade samhällsorienteringen omfattar 100 timmar och omfattar åtta teman. Den hålls på deltagarnas språk.

Arbete under året

I arbetet med samhällsorientering har ett av våra fokus under året varit insatser i enlighet med *Göteborgs Stads handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025*. Det gäller bland annat att invånare i särskilt utsatta områden som har behov av men inte tidigare tagit del av samhällsorientering ska erbjudas och motiveras att delta i kursen. Som ett led i att erbjuda stöd och skapa en tillit har vi arbetat för att finnas på fler ytor och i fler sammanhang där målgruppen finns.

En del i satsningen är en klass som vi kallar för *Samhällsorientering Extra* i samverkan med socialtjänstens försörjningsstödsenheter. Kursen riktar sig till personer som socialtjänsten bedömer vara i behov av samhällsorientering. Det är dock en fortsatt låg grad av anmälningar till kursen. Samhällsorientering är en insats som på lång sikt kan stärka individer att bli självförsörjande men det är också en insats som kräver många timmar i form av lektioner. Vi upplever att det kan uppstå en målkonflikt mellan att delta i den här typen av insatser och andra som snabbt kan leda till självförsörjning. Att bryta segregation är en komplex fråga som ställer krav på olika parter samverkan.

Under hösten har vi inlett ett samarbete med Arbetsmarknad och vuxenutbildning. Samarbetet innebär att de utrikes födda individer som är inskrivna på Kompetenscenter som bedöms vara i behov av kunskaper om det svenska samhället kommer att gå kurs i samhällsorientering. Innehållet i kursen kommer till viss del att anpassas för att möta deltagarnas behov, då de befunnit sig i Sverige under längre tid än ordinarie målgrupp.

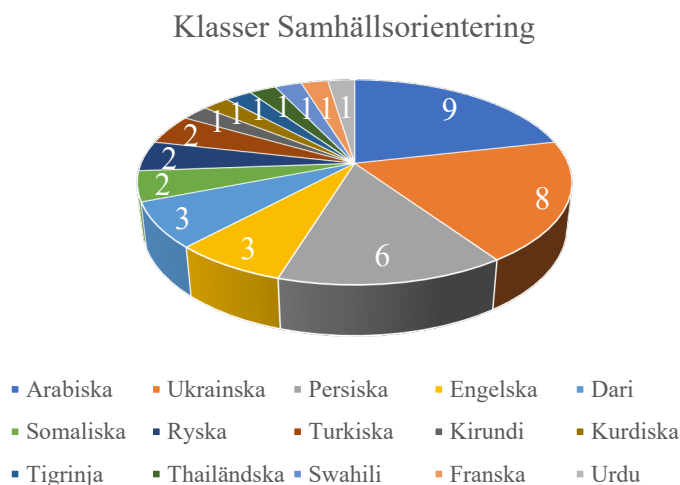
Under året har vi utvecklat samarbetet med kommunala aktörer och civilsamhället i Nordost, Sydväst och Hisingen för att erbjuda föräldraskapsstöd till utrikes födda personer. Vi har främst besökt befintliga verksamheter där målgruppen finns och hållit i workshops med målgruppen utrikes födda på olika teman. Det har handlat om samverkan mellan skola och föräldrar, barns behov och utveckling samt ungdomar och kriminalitet. Vi ser att en avgörande faktor för att nå utrikes födda personer är att etablera ett samarbete med de aktörer som har upparbetat ett förtroende för målgruppen och bedriver verksamhet dit de kommer. Under våra workshops har vi informerat om möjligheten att gå kursen *Förälder i Nytt Land*.

Under året har vi arbetat med projektet *Starka föräldrar* som har resulterat i nytt innehåll och kursmaterial till *Förälder i Nytt Land*. Det nya innehållet har särskilt fokus på hedersnormer, föräldrastrategier samt ungdomar och kriminalitet och bedöms kunna bidra till att stärka skyddsfaktorer och motverka riskfaktorer för de familjer vars föräldrar genomgår kursen. De nya temana har ett tydligare fokus på föräldrars ansvar och på hur hedersnormer påverkar barns uppväxtvillkor. Upplägget ger även föräldrarna en ökad förståelse för risker som finns för barn och unga att hamna i kriminalitet och hur man som förälder kan bidra till att förebygga det. Materialet, vilket innefattar handledarmaterial och ett uppdaterat deltagarmaterial, beräknas bli klart under första kvartalet 2025 och kommer att implementeras i ordinarie kurs i *Förälder i Nytt Land*. Arbetet har stärkt oss i att det är viktigt att prata om frågor som kan upplevas som känsliga. Vi behöver fortsätta belysa hur hedersnormer försvårar och i vissa fall omöjliggör ett likvärdigt deltagande i samhällslivet. Det gör vi genom att sätta hedersnormer i relation till barns rättigheter, kvinnors rättigheter, maskulinitetsnormer, utbildningsval, relationer och fritidsintressen.

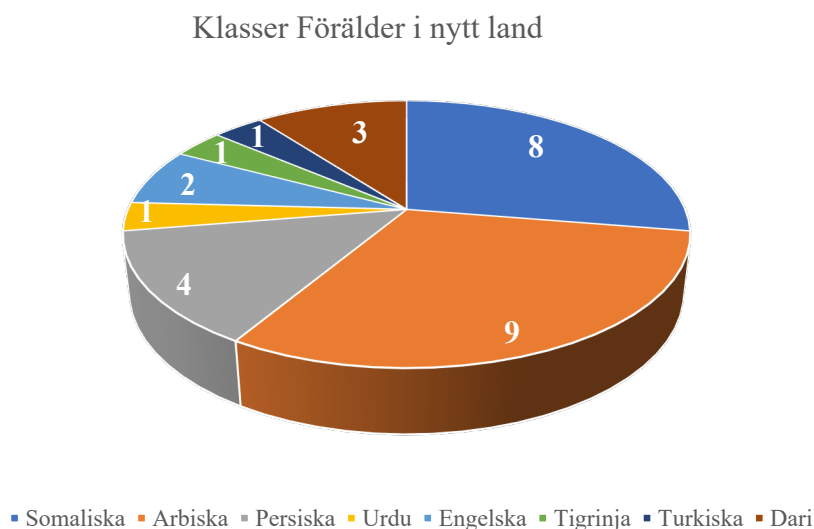
Inom våra utbildningsinsatser för nyanlända har vi sedan tidigare arbetat med kompetenshöjande insatser mot antisemitism, bland annat i samverkan med Segerstedtsinstitutet. Vi fortsätter det arbetet men har också breddat det genom att lyfta frågor om rasism mellan invandrargrupper, hur dessa kommer till uttryck och hur vi kan hantera dem. Vi har bland annat genomfört ett processmöte med fokus på rasism mellan målgrupper, för att synliggöra hur rasism kan ta sig uttryck, vilka rasistiska föreställningar vi kan stöta på i vår verksamhet och hur vi kan bemöta rasistiska och intoleranta föreställningar. Till våren har vi planerat utbildningstillfällen om antisemitism och icke-demokratiska värderingar i samarbete med Segerstedtsinstitutet som bedöms kunna stärka verksamhetens förmåga att hantera frågor om rasism och antisemitism med våra kursdeltagare.

Vi har hållit 15 klasser i Digital kompetens på ett antal olika språk.

Under året har vi startat 42 klasser i samhällsorientering med 722 deltagare.

Vi har hållit 29 klasser i kursen Förälder i nytt land med 168 deltagare.

Statlig ersättning

Statlig ersättning bevakar, handlägger och administrerar Göteborgs Stads rätt till statlig ersättning för mottagna, asyl-och tillståndssökande flyktingar och andra skyddsbehövande. I uppdraget ingår också att företräda staden i besvärssärenden där Staden och staten (Migrationsverket) inte kommer överens, för att säkerställa att staden erhåller berättigad ersättning. Tillsammans med enheten Samverkan med civilsamhället administrerar vi i enlighet med nämndens reglemente (kap 2 §13) statsbidrag som rör fler än en nämnd inom socialtjänstövergripande frågor i de fall ansvaret inte ligger på annan nämnd.

Arbete under året

Vi hanterar tillsammans med enheten Samverkan med civilsamhället administration och samordning av statsbidrag som rör fler än en nämnd, inom socialtjänstövergripande frågor. Dessa statsbidrag betalas ut från Socialstyrelsen, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd samt Brottsförebyggande rådet.

Under 2024 hanterade verksamheten drygt 328 miljoner kronor för stadens räkning. Migrationsverket ersätter Göteborgs Stad genom ett drygt tiotal schabloner och över 30 ansökningsslag som vi handlägger genom ett komplext förfarande. Under 2024 uppgick antalet ansökningar till cirka 1 000 (att jämföras med 1 200 för 2023 och 750 året innan) där vi återsökte kostnader för de sex socialförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, grundskoleförvaltningen, förskoleförvaltningen, exploateringsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen och överförmyndarnämnden.

2024 års belopp är en ökning med knappt fyra procent jämfört med året innan, trots att schablonbelopp har sänkts och Migrationsverket har blivit mer restriktiva i sin tolkning av ersättningsförordningarna. Ökningen kan delvis förklaras med att antalet skolelever med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet har varit fortsatt högt. Den största delposten av de 328 miljoner kronorna är etableringsschablonen som utgör 136 miljoner kr. Här märks en ökning i och med nya regler för massflyktingars möjlighet att folkbokföra sig. Schablonen för massflyktingar på boenden som staden ordnar enligt fördelningstal uppgick till knappt 80 miljoner kr, vilket är oförändrat från föregående år. 36 miljoner kr utgjorde ersättning för asylsökande barn och elever i förskola och skola, inklusive massflyktingar. Det är en ökning jämfört med föregående år. Stödinsatser för nyanlända stod för 29 miljoner kr, vilket också är en ökning som delvis förklaras av att ett stort antal ärenden har prövats i domstol. Nytt för 2024 är att ersättningen är jämnt fördelad mellan schabloner och ansökningar. Tidigare har andelen som utgörs av schablon varit avsevärt större. Detta kan förklaras av högre ersättning inom främst skolansökningarna, men även av ett sänkt schablonbelopp för ensamkommande barn och unga.

Under 2024 prövade förvaltningsrätten knappt 70 ärenden som har överklagats av verksamheten. Merparten av ärendena gäller var gränsen går för kostnadsansvaret mellan Göteborgs Stad och Migrationsverket gällande insatser inom stöd och hjälp i boendet och stödinsatser enligt *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade* (LSS). I samtliga ärenden hade dock merparten av kostnaderna säkerställts genom dialog med Migrationsverket. Eftersom förvaltningsrätten ansåg att lagstiftaren ”inte haft för avsikt att inskränka vilka kostnader som ska ersättas” har vissa kostnader beviljats. Andra har avslagits med motiveringen att en förutsättning för att rätt till ersättning ska föreligga är att kommunen visar det direkta sambandet mellan varje enskild individ och dess kostnad. Verksamheten arbetar med att utveckla och effektivisera sina arbetssätt som en följd av den nu avslutade rättsprocessen. Parallellt ser vi hur Migrationsverket skiftar synsätt i nya frågor. Vi ser en farhåga i en snävare regeltolkning som riskerar att urholka rätten till ersättning. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är informerade och vi har inlett dialog med andra storstadskommuner för att kunna dela erfarenheter och synliggöra problematiken.

Samverkan med civilsamhället

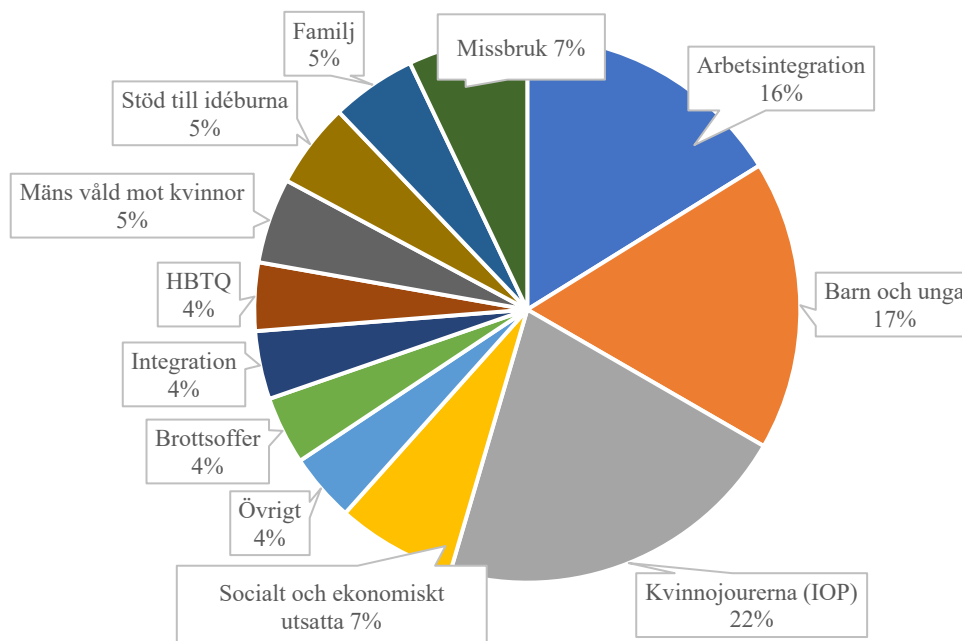
Förvaltningen handlägger och följer upp föreningsbidrag till civilsamhällesorganisationer med stadenövergripande verksamhet och studieförbund samt arbetar med att skapa förutsättningar för staden att samverka med civilsamhället. Samma verksamhet har också ansvar enligt nämndens reglemente (Kapitel 2 § 13) att administrera och samordna statsbidrag som rör fler än en nämnd inom socialtjänstövergripande frågor, i de fall ansvaret inte ligger på annan nämnd.

Arbete under året

Vi fördelar verksamhetsbidrag till stadenövergripande verksamheter inom socialtjänstens område (ej funktionsstöd), exempelvis till:

- Kvalificerat socialt stöd till utsatta målgrupper
- Förebyggande och främjande arbete för att stärka mer jämlika levnadsvillkor
- Arbetsintegrerande sociala företag
- Opinionsbildande och kunskapsspridande arbete inom olika sakområden

Verksamhetsbidrag 2024 uppdelat på område

För 2024 fördelade vi 53 421 tkr i verksamhetsbidrag till 85 verksamheter. I december 2024 beslutade socialnämnden Centrum att fördela 55 527 tkr i verksamhetsbidrag till 84 verksamheter för 2025.

Förvaltningen beviljar bidrag i enlighet med stadens gemensamma riktlinje för bidragsgivning. I handläggning av ansökningar gör vi en bedömning som ser till målgruppens behov, vilka andra insatser som finns i samhället och hur väl organisationen

och verksamheten fungerar. Vi ser även till organisationens förmåga till egenfinansiering och utrymme i den ekonomiska ram som finns för uppdraget. Cirka en tredjedel av det stadenövergripande verksamhetsbidraget till civilsamhället går till verksamheter riktade till barn, ungdomar eller familjer. Finansieringen omfattar mest finansiering för selektiva insatser, men i vissa fall även indikerade insatser på individnivå. Syftet med bidraget är arbete med utsatta grupper, inte universella insatser.

Under 2024 betalade vi också ut 2 112 657 kronor i utvecklingsmedel till 14 organisationer. Det kan fördelas kopplat till olika sakfrågor och områden som är politiskt prioriterade. Förvaltningen gör kontinuerligt analyser av de behov som finns och om vi identifierar ett prioriterat område, så kan utvecklingsmedel beviljas för särskilda satsningar. Utvecklingsmedel kan också beviljas till civilsamhällets organisationer utifrån de behov som de själva identifierat, exempelvis för oförutsedda händelser, för att stimulera nya projekt eller satsningar eller med syfte till lärande om organisering och samverkan.

Vi handlägger också fördelning av Stadens bidrag till studieförbund för folkbildningsverksamhet. 2024 fattade nämnden beslut om att fördela 28 200 tkr till nio studieförbund för folkbildningsverksamhet. Under 2024 antog nämnden en ny modell som följer Folkbildningsrådets rekommendation för kommunal bidragsgivning, som ska börja användas 2025.

I maj fattade socialnämnden Centrum och idrotts- och föreningsnämnden beslut om möjligheten att fördela föreningsbidrag till organisationer inom civilsamhället som arbetar med delningsekonomi och cirkulär ekonomi. Genom att stötta den här typen av verksamhet bidrar vi till klimatomställningen genom att minska behovet av nykonsumtion. Många organisationer som har sökt bidraget har verksamhet som bidrar till hållbar utveckling genom att reparera, dela, ge eller få. Under året beviljade förvaltningen sammanlagt 496 712 kronor i bidrag. För 2025 har nämnden beviljat bidrag till föreningar som arbetar med delning av leksaker, delning av kulturutrustning och med att främja samåkning. Detta sker ofta i samverkan med staden och andra civilsamhällesorganisationer.

En del av vårt uppdrag faller också inom ramen för att samordna vissa stadenövergripande uppgifter. Det gäller samordning av stadens arbete med Överenskommelse om samverkan mellan civilsamhället och Göteborgs Stad. Under året har vi tillsammans med stadsledningskontoret arbetat med kommunstyrelsens uppdrag att revidera och uppdatera Överenskommelsen, vilket kommer att delredovisas i början på 2025.

Vi har gjort en kartläggning över hur de olika bidragsgivande förvaltningarna arbetar med handläggning för att identifiera möjligheter till att arbeta mer likvärdigt, kunna lära av varandra och gynnas av att ta fram gemensamma rutiner. Vi kommer att arbeta vidare med frågan med berörda förvaltningar under 2025.

Vi har tagit fram en vägledning för IOP (Idéburet offentligt partnerskap) som finns tillgänglig på digitala navet och i början av året kommer vi att hålla i två utbildningar runt IOP för jurister i staden.

När det gäller bidrag till arbetsintegrerande sociala företag har vi under året haft fokus på att gå igenom de juridiska ramarna för bidragen tillsammans med förvaltningens jurist och stadsjuristerna, för att skapa en större tydlighet i vad vi kan bevilja bidrag till.

Vi driver civilsamhälleskollegium som är ett forum för tjänstepersoner som i sin roll samverkar med civilsamhället. Vi har haft tre halvdagsträffar med tema samverkan med studieförbund, äldre vuxna (organisering och samverkan) och delaktighet. Vi har även organiserat en halvdagsutbildning om normer och diskriminering med stöd av civilsamhällesorganisationen Antidiskrimineringsbyrån Väst.

Uppdrag efter överenskommelse eller enligt avtal

Socialnämnden Centrum har, enligt nämndens reglemente kapitel 2 § 19, i uppdrag att efter överenskommelse tillhandahålla insatser och kunskapsstöd för samtliga stadsområden samt samordna vissa stadsövergripande uppgifter. Nämnden har också, utifrån kommunfullmäktiges uppdrag eller egna beslut, ett antal verksamheter som styrs genom avtal med andra myndigheter och kommuner.

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt annan brottsutsatthet

I slutet av 2023 inledde vi en översyn av det stadenövergripande stödet till målgrupperna inom relationsvåldsområdet. Syftet med översynen har varit att hitta en organisering av arbetet som kan möta aktuella behov inom målgrupperna med målsättningar att öka tillgängligheten för olika målgrupper till våra samtalsmottagningar, samt skapa goda förutsättningar för samarbete och samverkan både internt och med andra parter. Målgrupperna är både våldsutsatta och våldsutövare och i översynen ingår att ha ett fokus på särskilt utsatta grupper eller grupper som är svåra att nå.

Utvecklingsarbetet är tydligt kopplat till arbetet inom kategoriplan, omställningen till ny socialtjänstlag och handlingsplanen mot våld i nära relationer och har pågått under hela 2024. Vi har sammanfört de två samtalsmottagningarna för vuxna personer berörda av våld i nära relationer (kriscentrum för kvinnor respektive män) i gemensam enhet, vi har medarbetare som delar sin tjänst mellan de två uppdragen och vi planerar för att kunna samlokalisera mottagningarna under 2025. Det ger sammantaget bättre förutsättningar för synergieffekter, kunskapsutbyte och bättre nyttjande av resurser. Det skyddade boendet heter nu Kriscentrums skyddade boende, för att tydliggöra att boendet vänder sig till en bredare målgrupp, såsom våldsutsatta män, hbtqi-personer, personer med funktionsnedsättning i behov av personlig assistans, äldre i behov av hemtjänst och våldsutsatta med många barn.

I det stadenövergripande stödet inom våld i nära relationer har vi också socialsekreterare som arbetar i samverkan med polisens Brott i nära relation. Funktionen söker upp frihetsberövade föräldrar och vuxna med barn i hushållet, men även våldsutsatta personer utan minderåriga barn, för att informera och erbjuda och hänvisa till det stöd som finns att

få. Man säkerställer också att socialtjänsten får behövlig information, genom samtycke eller utifrån anmälningsskyldighet.

Förvaltningen samordnar det operativa arbetet inom det IOP-avtal som de fyra socialförvaltningarna har ingått med elva ideella kvinnojourer. Syftet med partnerskapet är att stärka och bredda stödet för målgruppen våldsutsatta och skapa förutsättningar för mer tidiga insatser, samt stärka samverkan mellan kommunen och de ideella organisationerna. Parterna har varit aktiva under året och arbetar för att stärka fyra områden: råd och stöd, skyddat boende, barn och unga samt kompetensutveckling. Inom ramen för partnerskapet har vi, utifrån ny lagstiftning för skyddat boende, kunnat hjälpa åt med tillståndsansökningar och nya avtal gällande skyddat boende, samt etablera ny rutin för placeringar inom dessa. Vi har inventerat behov av kompetensutveckling hos parterna, liksom vilket stöd som finns att tillgå för barn och unga. Styrgruppen för partnerskapet kommer att besluta om arbetets fortsatta inriktning i början av 2025.

Vi har arbetat vidare med de förslag på åtgärder som har identifierades i en workshop kring socialförvaltningarnas gemensamma uppdrag att stärka stödet till personer som utövar våld i nära relation. Utifrån detta har vi tagit fram förslag till screeningfrågor som nu prövas i en pilot i socialförvaltningen Nordost. Vidare har vi färdigställt och genomfört en ny utbildning om våldsutövare och vi har lyft in våldsutövarperspektiv tydligare i övriga utbildningar om barn och våld i ungas relationer samt kompletterat basutbildningen med egen del om våldsutövare.

Viktiga styrdokument för prioritering och utveckling inom de stadenövergripande verksamheterna är Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program, handlingsplan mot våld i nära relationer samt kommande plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Barnahus

Barnahus regleras genom avtal med Västra Götalandsregionen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och nio kranskommuner.

Barnahus är till för barn och unga 0–18 år och deras familjer, när barnet misstänks ha blivit utsatt för sexuella övergrepp, misshandel eller kvinnlig könsstympning eller misstänks ha upplevt våld i nära relation. I Barnahus samverkar socialsekreterare, polis, åklagare, barnläkare, barnpsykolog för att på bästa sätt möta barnet och dennas familj under rättsprocessen och i vissa fall också efter processen.

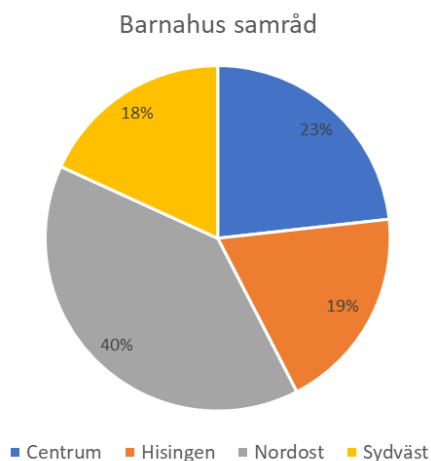
Arbete under året

I samverkan med övriga socialförvaltningar stärker vi upp stöd och behandling till barn som utsätter andra barn för sexualiserat beteende/våld eller har varit utsatta för sexuella övergrepp. Under hösten har vi genomfört kompetenshöjande insatser riktat till förvaltningarnas medarbetare inom både myndighet och utförare. Vi har därefter följt upp satsningen som ett steg i att stödja i implementering och för att gemensamt identifiera vad som krävs för att vi ska kunna vidmakthålla kompetensen i staden. Det avser bland annat skapande av nätverk och arbetsgrupp, gemensam handledning och organisering av arbetet. Arbetet kommer att fortsätta nästa år.

Barnahus ingår nu i Allmänna Barnhusets satsning kallad Fjärde rummet, som är en nyligen framtagna modell för stöd och behandling till brottsutsatta barn som blir aktuella på Barnahus. Modellen skall säkerställa att målgruppen får det stöd och den rehabilitering de behöver och har rätt till. På grund av interna förändringar fick vi pausa arbetet till tillfälligt under hösten men planerar att återuppta det i januari 2025.

Under 2024 har vi haft något färre barn som fått stödinsatser på Barnahus jämfört med tidigare år. Vi tror att orsaker bakom minskat inflöde kan ha att göra med att stadsområdena nu har större möjlighet att erbjuda egna stödinsatser vilket minskar behovet av centralt samordnade insatser. Vi har också haft hög personalomsättning på Barnahus vilket har försvårat det utåtriktade arbetet och vi har inte kunnat nå ut med information om vilket stöd vi har att erbjuda i samma utsträckning som tidigare. Antal barn i samråd har ökat något jämfört med föregående år. Ombyggnation av lokaler som har pågått under året, är nu klar. Polisen har nu fler förhørsrum, vilket kan omhänderta fler samråd och krisstöd till barn som kommer på förhör.

Barnahus har genomfört 442 samråd (432 år 2023) och gett stöd i 30 barnärenden (30 år 2023).

Fördelning av Göteborgs Stads 298 samrådsärenden. Därutöver har 144 samråd genomförts för avtalskommuner.

Kriscentrums skyddade boende

Kriscentrums skyddade boende har i uppdrag att erbjuda skyddade boendeplatser för våldsutsatta personer och deras barn. Då Kriscentrums skyddade boende (tidigare Kriscentrum för kvinnor) har utökats med ytterligare lägenheter kan vi erbjuda skyddat boende till en bredare målgrupp, såsom personer med funktionsnedsättning i behov av personlig assistans, äldre i behov av hemtjänst, hbtqi-personer och våldsutsatta med flera barn.

Arbete under året

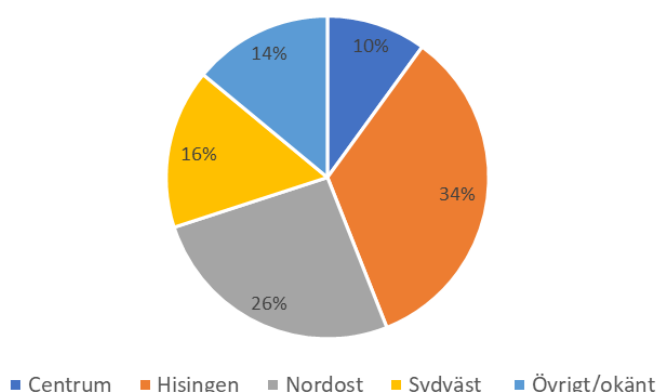
I Kriscentrums skyddade boende har vi arbetat för att implementera de nya bestämmelserna för skyddat boende som infördes i april 2024. Vi har sedan tidigare ett tydligt barnrättsperspektiv i verksamheten. Vi har nu ytterligare förbättrat våra rutiner och

processer för barnens tid i boendet och vilket stöd och aktiviteter vi erbjuder barnen under vistelsetiden. Vi har vi förbättrat arbetssätt och metoder så att barnen får adekvat information och ges möjlighet till delaktighet. Vi erbjuder BRA-samtal (barns rätt som anhöriga), traumamedveten omsorg (TMO) och Trappan-samtal till barn i boendet. Vi har haft ett samarbete med familjevårdsteamet på Hisingen för att tillsammans utveckla arbetet med ärendedokumentation för de barn som placeras i skyddat boende.

Efter att det inledningsvis, efter att den nya lagstiftningen om skyddat boende trädde i kraft, var en betydande nedgång i antalet boendeplaceringar med barn, har det under hösten varit en uppgång i antalet barn. Vi behöver dock fortsatt följa utvecklingen och bättre anpassa vårt statistiksystem för att kunna följa eventuella konsekvenser av lagstiftningen.

I det skyddade boendet har 81 personer (72 år 2023) bott under 2024. Beläggningsgraden uppgick till 82 procent, vilket är lite lägre än vanligt. Det beror delvis på att vi försökt få lägenheterna för särskilda sårbara målgrupper att de nyttjas av avsedd målgrupp men vi har haft mycket få sådana förfrågningar. Vi behöver fortsatt informera om vår möjlighet att erbjuda skyddat boende till en bredare målgrupp för att särskilda behov bättre ska uppmärksammas vid förfrågningar till SPINK.

Kriscentrums skyddade boende

Kriscentrum för kvinnor – samtalsmottagning

Kriscentrum för kvinnors samtalsmottagning vänder sig till personer som utsatts för och utövat våld i nära relationer, samt till anhöriga. Samtalsmottagningen erbjuder individuella samtal och gruppverksamhet.

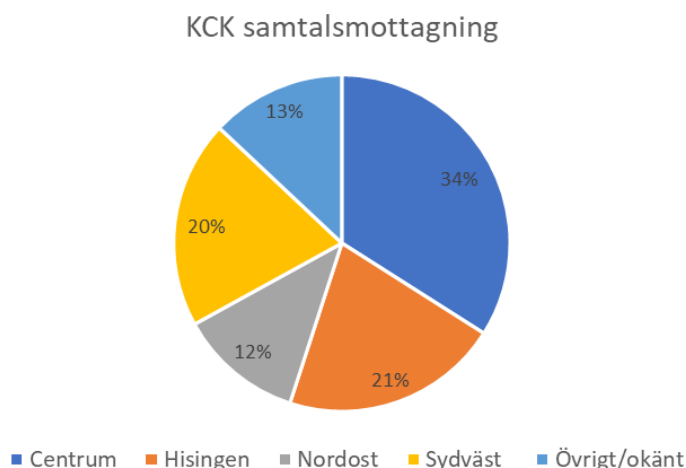
Arbete under året

Även på Kriscentrum för kvinnors samtalsmottagning har vi i mötet med de vuxna stort fokus på berörda barns situation. Vi fortsätter arbeta för att stödja de vuxna i föräldraskapet och att hjälpa till så att barnen får det stöd som de behöver för att leva ett liv fritt från våld.

Vi har högt inflöde till samtalsmottagningen och vi har under året arbetat med olika åtgärder för att öka tillgängligheten. Vi försöker också på olika sätt att nå grupper vi idag inte når eller upparbeta samverkan med andra aktörer som möter aktuella grupper. Det avser bland annat yngre våldsutsatta personer men också personer ur hbtqi-gruppen.

Likaså behöver ett ökat fokus på våldsutövare också inkludera kvinnor som utövar våld. Idag söker väldigt få kvinnor stöd hos oss för att de själva har utövat våld i nära relation.

Kriscentrum för kvinnors samtalsmottagning har träffat 477 personer (560 år 2023) och genomfört 2051 besök (2253 år 2023). Under föregående år hade vi ett relativt högt inflöde. Under 2024 har vi haft personalförändringar samt genomfört förändringar i insatsens första skede i syfte att kunna ge ett bättre stöd anpassat de behov målgruppen ofta har inledningsvis. Förändringarna, som bland annat innebär mer utförlig rådgivning på telefon, kan till del förklara minskningen i antal personer vi träffat för samtal under året jämfört med föregående år.

Kriscentrum för män – samtalsmottagning

Kriscentrum för män vänder sig till män med vålds- eller relationsproblematik. Det gäller både utövare och utsatta för våld i nära relation. Samtalsmottagningen erbjuder individuella samtal och gruppverksamhet.

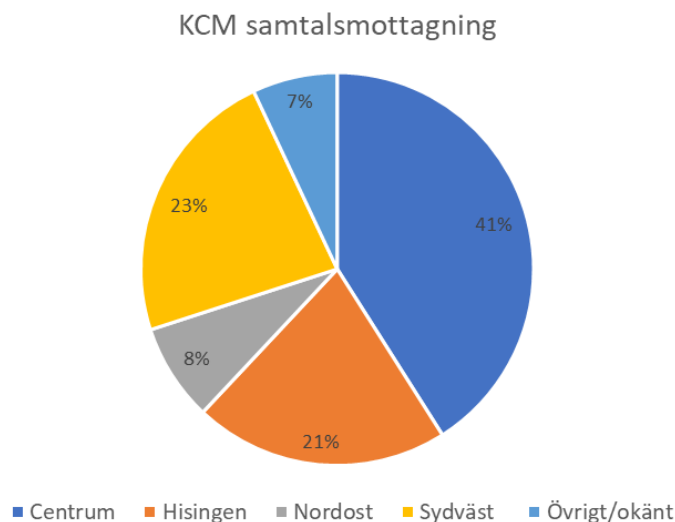
Arbete under året

Minskningen av resurser kopplade till avvecklingen av Utvägs boende har inneburit att vi har fortsatt väntetid till samtal på Kriscentrum för män och vi arbetar för att minska kötiden och öka tillgängligheten, bland annat genom att vi har omfördelat resurser och på så sätt kunnat påbörja att utöka antalet samtalstider. Den pågående översynen av relationsvåldsuppdragen är en viktig del i det arbetet.

Båda kriscentrums samtalsmottagningar har inlett ett utvecklingsarbete för att arbeta med individbaserad systematisk uppföljning kring de individer vi möter. Vi ingår tillsammans med ett tiotal andra kommuner i ett projekt som leds av Socialstyrelsen och som syftar till att inhämta kunskap om resultaten av de insatser som erbjuds våldsutsatta och våldsutövare. I projektet har vi deltagit i arbetet med att ta fram formulär som vi nu ska pröva i individarbetet under nästa år.

Kriscentrum för män har också under året inlett samarbete med Umeå universitet kring forskning om socialtjänstens hjälp och stöd till män som utsatts för våld i nära relation. Förhoppningen är att projektet kan bidra till att förstå och förklara förutsättningar och processer som har betydelse för socialtjänstens insatser till våldsutsatta män. Intervjuer med både män som utsatts för våld och personal kommer att genomföras nästa år.

Kriscentrum för män har träffat 265 personer (340 år 2023) och har genomfört 1857 besök (2112 år 2023). I samband med att vi år 2023 avvecklade Utvägs boende (på grund av låg efterfrågan), minskades personalstyrkan med den tjänst som var kopplad till boendeuppdraget. Det har medfört minskad kapacitet, vilket är en förklaring till minskad tillgänglighet.

Regionalt stödcentrum heder

Regionalt stödcentrum heder startade i januari 2022 på uppdrag av Göteborgs Stads kommunfullmäktige och regleras genom avtal med Västra Götalandsregionen, Polismyndigheten och elva kranskommuner. Centret bemannas av socionomer, barnmorska samt polis och erbjuder information och stödsamtal till personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, samt konsultation, vägledning i enskilda ärenden, utbildning och kompetensutvecklade aktiviteter till yrkesverksamma.

Arbete under året

Majoriteten av de vi möter på Regionalt stödcentrum heder är flickor och kvinnor, över hälften är barn och unga 0-21 år.

Behovet av kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck hos yrkesverksamma är stort och Regionalt stödcentrum heder har haft ett fortsatt stort inflöde av förfrågningar om kompetenshöjande insatser, utbildningar och konsultationer, framför allt från övrig socialtjänst och skola. För att ytterligare öka tillgängligheten och kapaciteten att erbjuda utbildning, metodstöd och kunskapsspridning har vi tillsammans med GR tagit fram ett digitalt upplägg av metodstöd. Det bygger på ett interaktivt webbaserat verktyg där yrkesverksamma kan följa ett ärende och välja olika alternativa vägar beroende på situation. Utbildningen vänder sig till socialtjänst, skola och sjukvård och har fått ett mycket positivt mottagande. Vi tar nu fram ett utbildningsmaterial som riktar sig till elever och arbetar med en handledning för lärare att använda i dialog med eleverna.

Vi erbjuder därutöver bland annat basutbildningar, uppdragsutbildningar och utbildning i Patriark och handläggning av hedersärenden. Vi har tagit fram ett material med kortfrågor för att upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck. Syftet är att socialtjänsten snabbt ska kunna upptäcka indikatorer på hedersrelaterat våld och förtryck hos barn och unga.

Materialet har vi tagit fram i samråd med fler enheter inom barn och unga i staden och i regionen och testas nu av flera verksamheter.

I december anordnade vi heldagskonferensen "*Små barns utsatthet för våld och hedersrelaterat våld och förtryck*" för yrkesverksamma inom förskola och socialtjänst. Konferensen handlade om hur vi kan bemöta och arbeta förebyggande i verksamheter som möter små barn och innehöll presentation av metoder och verktyg för att bemöta och ha dialog med föräldrar. På konferensen deltog ca 400 deltagare.

Regionalt stödcentrum heder har sedan tidigare ansvarat för samordning av Resursteam heder som har sin placering i respektive stadsområde. Det har funnits utmaningar med samordning av de lokala resursteamerna då arbetet utförs på olika sätt. Det har under 2024 förts dialog mellan ansvariga avdelningschefer och enhetschefer kring fortsatt hantering. Under våren 2025 kommer fortsatt organisering att beslutas.

Regional stödcentrum heder har gett stöd till ca 100 personer, genomfört 475 stödsamtal, och 41 samråd samt genomfört 68 kompetenshöjande insatser (utbildningar) för sammanlagt 2397 deltagare. (Verksamheten införde nytt statistikverktyg i början av året, vilket gör att statistiken inte går att jämföra samt att årets statistik saknar en månad.)

Verksamhetens uppdrag är omfattande och sträcker sig över ett stort geografiskt område. Vi behöver fortsätta att aktivt och kreativt arbeta för att nå ut med information om det stöd vi erbjuder, både till yrkesverksamma och till individer.

Både stödet till personer och utbildningarna fördelas enligt avtal, där hälften finansieras och används av staden och hälften av kranskommunerna.

Stödcentrum för brottsutsatta

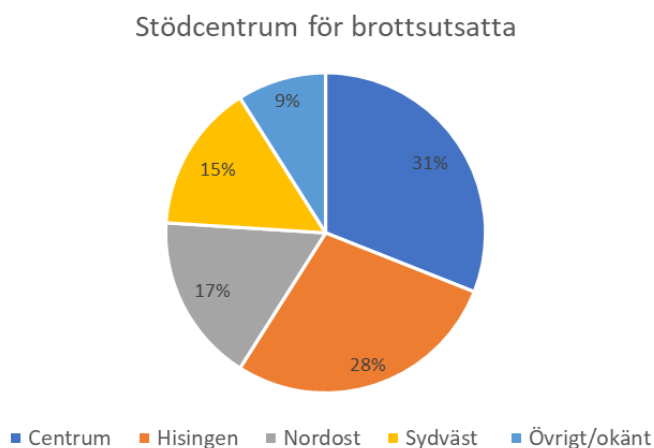
Stödcentrum för brottsutsatta vänder sig till personer som har blivit utsatta för eller bevittnat brott, samt till anhöriga. Stödcentrum erbjuder individuella samtal och gruppverksamhet samt stöd i kontakt med andra myndigheter.

Arbete under året

För personer som varit utsatta för brott är en viktig faktor i återhämtningen att bli erbjuden stöd, oavsett om man tackar ja till stödet eller inte. Med den vetskapen har vi under en längre tid arbetat uppsökande gentemot personer som vi vet har utsatts för brott, genom att följa upp polisanmälningar eller utifrån uppgifter från andra aktörer som kommer i kontakt med brottsutsatta personer. Vi fortsätter arbeta aktivt för att nå ut med information både till samverkanspartners och allmänhet om möjligheten att få stöd som brottsutsatt och som vittne och arbetar på olika sätt för att nå grupper som vi inte når i stor utsträckning. Vi har bland annat anpassat information som riktar sig till barn och unga, söker aktivt upp de barn och unga som tackat ja till att bli kontaktade av brottsofferstödjande verksamhet samt skapat en informationsfilm riktad särskilt till unga. Vi kan nu se ökning av gruppen barn och unga som söker stöd. Därutöver har vi på olika sätt vidtagit åtgärder för att nå även andra identifierade grupper som vi ser söker stöd i lägre utsträckning, såsom personer med annat modersmål än svenska, personer utsatta för sexualbrott och hbtqi-personer, exempelvis genom kontakt med organisationer som företräder dessa målgrupper.

Vi får in väldigt få ärenden som avser vittnen och konstaterar att lagen om stöd till vittnen dessvärre inte har fått något vidare genomslag då vi tror behovet är större än vad vi möter. Troligtvis erbjuder inte polisen stöd till de vittnen som de kommer i kontakt med och vi arbetar för att informera polis och genom samarbete med Socialsekreterare i samverkan med polis.

Stödcentrum för brottsutsatta har träffat 579 personer (459 år 2023) och genomfört 1687 besök (2059 år 2023).

Kompetenscentrum Våld i nära relation

Kompetenscentrum för våld i nära relationer erbjuder utbildningar och stöd till medarbetare i Göteborgs Stad och sju avtalskommuner. Utbildningarna riktar sig till den som i sitt arbete möter personer som kan vara utsatta för våld i nära relationer.

Arbete under året

Kompetenscentrum våld i nära relation erbjuder utbildning med olika fokus och innehåll (utsatta, utövare, barnrättsperspektiv, unga och partnervåld med mera) och vi tar fram nya utbildningskoncept utifrån behov och efterfrågan, bland annat om våld i nära relationer bland hbtqi-personer. Kompetenscentrum våld i nära relations utbildningar har ett tydligt förebyggande och barnrättsperspektiv där man lyfter vikten av tidiga insatser, att upptäcka och synliggöra våldet och hur våldsspiraler kan brytas. Intersektionella perspektiv har tydliggjorts i utbildningarna generellt i syfte att ge bättre förutsättningar att stödja sårbara grupper.

Vi fortsätter stärka samarbetet mellan våra stadenövergripande kompetenscenter och utförarverksamheter och kan erbjuda allt fler utbildningar med nära koppling till erfarenhet från klientarbetet, om bland annat ny lagstiftning för skyddade boenden och hur det är att arbeta med barn i skyddade boenden, att samtala med barn och vuxna med erfarenhet av våldsutsatthet utifrån ett material som Rädde barnen har givit ut samt förändringsarbete med personer som utövar våld i nära relation. Därutöver utvecklar vi fler digitala utbildningskoncept för att öka tillgängligheten till kompetensutveckling och har under året erbjudit fler digitala utbildningar, lunch- och frukostföreläsningar. För att säkerställa utbildningarnas kvalitet och aktualitet utvärderas utbildningarna löpande och uppdateras utifrån Socialstyrelsens rekommendationer, aktuellt forskningsläge, lagstiftning och styrande dokument. Omvärldsbevakning är därför en viktig del i arbetet.

Kompetenscentrums utbildningar och övrigt utbud är efterfrågade och används av samtliga socialförvaltningar.

Kompetenscentrum våld i nära relation har under 2024 genomfört 59 kompetenshöjande aktiviteter i form av uppdragsutbildningar, öppna utbildningar, konferens och föreläsningar. Sammantaget deltog 2127 personer.

Sexuell exploatering, prostitution och människohandel

Det är stor efterfrågan från yrkesverksamma, i både staden och andra kommuner, på kunskapsstöd och konsultation inom områdena sexuell exploatering, prostitution och människohandel. Under 2024 beslutade kommunfullmäktige att ge de stadenövergripande specialistverksamheterna i uppdrag att vara kompetenscentrum för stadens förvaltningar och bolag i frågor kring människohandel, prostitution och sexuell exploatering. Vi har förstärkt och organisatoriskt sammanfört berörda verksamheter i samma enhet för att på så sätt skapa förutsättningar för att ta emot uppdraget. Vi har påbörjat planering för genomförandet, vilket kommer att fortsätta under 2025.

Mikamottagningen, KAST och Regionkoordinatorer mot människohandel har i ett tidigare projekt i samverkan med Länsstyrelsen tagit fram ett metodstöd för arbetet mot sex mot ersättning och sexuell exploatering för att bidra till att öka kunskapen hos professionella och att fler utsatta upptäcks och får rätt stöd och hjälp. Under 2024 har projektet fortsatt med spridning och implementering av metodstödet samt uppföljande kontakt med kommuner runt om i länet. Vidare har vi tagit fram ett metodstöd särskilt riktat till barn och unga, med bland annat kortfrågor som stöd för att aktörer, såsom myndighetsutövande socialtjänst, i ett tidigare skede ska kunna upptäcka barn och unga som utsätts för sexuell exploatering och våld. Vi planerar för lansering i början av 2025.

För att nå och ge stöd till personer som befinner sig i gatumiljön och personer utsatta för människohandel är den samverkan med ideella aktörer som vi har byggt upp betydelsefull. Där ser vi tydligt hur kommunen och ideella aktörer kan komplettera varandra för att nå grupper som för offentlig verksamhet är svåra att nå.

Viktiga styrdokument för prioritering och utveckling inom de stadsgemensamma verksamheterna är Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program, vilket under 2024 kompletterades med åtgärder för att förebygga och motverka sexuell exploatering, prostitution och människohandel.

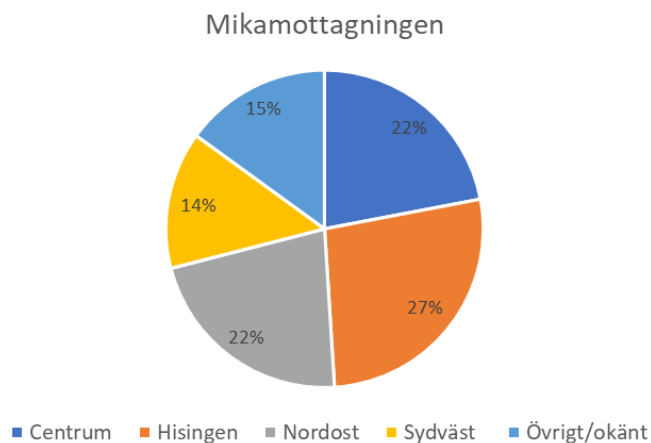
Mikamottagningen

Mikamottagningen vänder sig till personer som har erfarenhet av sexuell exploatering, såsom sex mot ersättning, sexuellt självskadebeteende eller som varit utsatt för människohandel för sexuella ändamål. Även anhöriga kan ta kontakt. Erbjuder individuella samtal och gruppverksamhet. Arbetar också uppsökande samt kunskapsspridande.

Arbete under året

Debutåldern för erfarenhet av sex mot ersättning och annan sexuell exploatering är mycket låg och den sexuella utsattheten för unga på olika webbsidor har ökat. Mikamottagningen har under lång tid arbetat aktivt för att nå fler unga personer och en framgångsfaktor är att göra det i samverkan med andra aktörer som vänder sig till målgruppen unga. Utöver tidigare samarbete med stadsområden har vi under året stärkt samverkan med Mini-Maria, Mini-Marias resursmottagning och ungdomsmottagningarna i syfte att upptäcka och ge stöd till unga som är eller riskerar att bli sexuellt utsatta. Det metodstöd särskilt riktat till barn och unga, inklusive kortfrågor för upptäckt, som Mikamottagningen har tagit fram, blir ett viktigt verktyg för att nå fler utsatta unga.

Mikamottagningen har träffat 161 personer (143 år 2023) och genomfört 1744 besök (2152 år 2023).

KAST

KAST vänder sig till personer som har köpt sex och/eller har ett sexuellt missbruksbeteende, samt till anhöriga. Erbjuder individuella samtal. KAST arbetar även med kunskapsspridning.

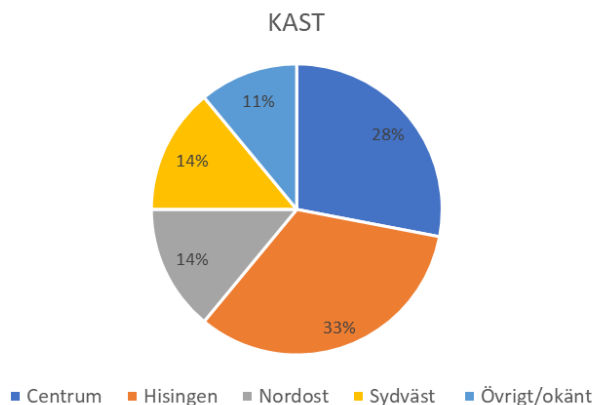
Arbete under året

KAST är ett litet uppdrag med 1,5 årsarbetare.

KAST deltar i Göteborgsregionens (FoU i Väst) forskning om bedrivs nationellt vid flera KAST-mottagningar. (Projektet är en fortsättning på de tidigare studierna där KAST:s verksamhet har deltagit i.) Syftet är att ta reda på klienternas upplevda effekt av behandlingarna och som underlag används formulär som har sitt ursprung ur de formulär som KAST tidigare har tagit fram och som används inför, vid avslut och efter

samtalskontakt. Under 2025 kommer resultatet där de samlade erfarenheter av att arbeta med målgruppen sexköpare och personer med tvångsmässigt sexuellt beteende beskrivs.

KAST har träffat 61 personer (jmf 51 under 2023) och genomfört 481 besök (500 år 2023).

Regionkoordinatorer mot människohandel alla ändamål

Regionkoordinator mot prostitution och människohandel regleras i avtal med Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, som också finansierar de två tjänster som arbetar med uppdraget. Koordinatorerna har i uppdrag att erbjuda konsultation till yrkesverksamma, informera om och administrera tryggt återvändande för de som inte har uppehållsrätt i landet, i viss mån erbjuda stöd till utsatta, samt utgöra en samordnande funktion i länet och koordinera insatser mellan berörda aktörer och myndigheter. Regionkoordinatorer ingår i Nationellt metodstöd som leds av Jämställdhetsmyndigheten och där Länsstyrelserna samordnar regionala grupper.

Arbete under året

Under året har Regionkoordinatorerna tagit emot 50 nya ärenden (38 år 2023). Av dessa ärenden tillfrågades nio personer om tryggt återvändande och fem personer valde att gå vidare med programmet, vilket är en betydande ökning jämfört med tidigare år. Tryggt återvändande är en central del i arbetet med att stötta personer utsatta för människohandel och som vill återvända till sina hemländer under ordnade och säkra former. Det innebär omfattande praktiskt och administrativt stöd, ofta i samverkan med olika myndigheter och organisationer.

De personer som misstänks vara utsatta för människohandel som Regionkoordinatorerna kommer i kontakt med förmedlas oftast via Polisen, Migrationsverket och ideella organisationer. Det är sällan de söker själva till socialtjänsten eller andra myndigheter för hjälp. Ett stort antal insatser har genomförts i samarbete med andra myndigheterna på Center för arbetslivskriminalitet (AKC) och har skett på olika arbetsplatser och inom lika branscher såsom industrier och tjänstesektorn. En välfungerande samverkan med andra myndigheter och organisationer som möter målgruppen är därför avgörande för att vi ska kunna träffa utsatta och erbjuda stöd. Det handlar om samverkan avseende ärenden men också samverkan på en mer strategisk nivå för att uppnå förändringar som gör det möjligt att skapa rutiner för att skydda och hjälpa utsatta på sikt.

Ett sätt att stärka samverkan är genom Center för arbetslivskriminalitet (AKC) där Regionkoordinatorerna, tillsammans med Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten, Skatteverket, Försäkringskassan, Migrationsverket och Åklagarmyndigheten arbetar mot arbetslivskriminalitet, däribland människohandel och exploatering. Regionskoordinatorernas uppdrag är att ha fokus på utsattheten vid människohandel kopplat till socialtjänstens uppdrag. Under det gångna året har ett omfattande utvecklingsarbete genomförts på AKC, med målet att förbättra samverkan och samarbetet mellan de nio myndigheter som är involverade. Detta har inneburit en kontinuerlig anpassning av rutiner och arbetsmetoder för att möta de utmaningar och behov som uppstår i det gemensamma arbetet.

Unga i riskzon, kriminalitet och missbruk

Vi arbetar aktivt med att stödja alla socialförvaltningar i frågor som rör ungdomar och missbruk och drogekunskap, unga lagöverträdare, handläggning av LUL-ärenden och utformandet av ungdomskontrakt etcetera. Det görs genom utbildningar, konsultationer och även genom att hålla i strukturerna för dialog och erfarenhetsutbyte. Vi har också i uppdrag i att erbjuda utbildningsinsatser och former för samverkan även med andra aktörer såsom polis, kriminalvård och grund- och gymnasieskolorna. Genom att vi tillsammans med stadsområdena bygger strukturer för samverkan, bedriver gemensam metodutveckling och anordnar utbildningsinsatser för gemensam kunskapsbas, skapar vi bättre förutsättningar i arbetet och större likvärdighet i insatserna riktat till ungdomar och unga vuxna.

I syfte att nå ökad likvärdighet, träffsäkerhet och effektivitet i de ungdomskontrakt som döms ut till unga som begår brott, har vi under året slutfört vårt arbete med att skapa och implementera ett handläggarstöd för utformning av ungdomskontrakt. Handläggarstödet används nu av socialsekreterare i hela Göteborg och vi har fått feedback från samtliga socialförvaltningar, tingsrätt och Åklagarmyndigheten, att detta har fungerat väl i praktiken. Vi har påbörjat ytterligare ett uppdrag att tillsammans med representanter från stadsområdena om att dels skapa ett liknande handläggarstöd för myndighetsutövande socialsekreterare gällande yttrandeutredning, dels uppdatera stadens rutin för arbetet med unga lagöverträdare.

Under året har vi initierat ett samarbete med övriga socialförvaltningar för att gemensamt sätta fokus på och utveckla ANDTS-arbetet. Ett särskilt uppdrag och riktade resurser i den kompletterande budgeten i maj har förstärkt arbetet under hösten. Vi har bildat ett nätverk med samordnarna för ANDTS-frågor och genomfört en pilot för att implementera utbildnings- och nätverksmetoden ANDTS-coach. Parallellt har vi förberett för en större drogförebyggande informationskampanj, tagit fram dialogmaterial och ny webbsida för ANDTS-frågor som lanseras under våren 2025.

Ett par av enheterna inom avdelningen bemannar också gemensamt en föräldratelefon. Dit kan föräldrar, anhöriga och andra vuxna kan vända sig med oro och frågor kring en ungdom och då få råd och hänvisning till adekvat verksamhet.

Tillsammans med utbildningsförvaltningen har vi, utifrån SSPF-modellen, tagit fram en särskild samverkansmodell för ungdomar i riskzon för kriminalitet och missbruk som går i gymnasieskolan. Burgårdens gymnasieskola har varit med i arbetet och även fungerat som pilotskola. Vi har tillsammans förbättrat de brister och riskområden som vi

inledningsvis identifierade. Det handlar om bland annat om behov av tydligare ansvarsområden och kontaktvägar, förstärkt arbete i övergången från grundskola och gymnasieskola och förtydligande av regler för sekretess och informationsutbyte. Vi har även förbättrat interna processer inom de olika aktörernas organisationer. Pilotarbetet har avslutats men kommer att följas upp under våren 2025. I januari kommer vi att inleda arbetet med att implementera samma modell på Lindholmens gymnasieområde.

Viktiga styrdokument för prioritering och utveckling inom de stadsgemensamma verksamheterna är Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program, Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen, Göteborgs Stads riktlinje för arbete med avhoppare, Göteborgs Stads riktlinje för arbetet mot våldsbejakande extremism och radikalisering.

Sammantaget har vi tillsammans i staden tagit stora kliv i både samverkan och metodutveckling vad gäller arbetet med personer i eller i riskzon för kriminalitet. Vi har nu flera samverkansform och nätverk för att utbyta kunskap och erfarenheter och har förutsättningar att koppla samman olika delar av processen. För att omhänderta gemensamma aktiviteter i handlingsplan mot gängkriminalitet har vi startat en särskild grupp inom enhetschefsnätverket barn och unga.

Socialekreterare i samverkan med polis

Socialekreterarna i samverkan med polis arbetar uppsökande tillsammans med polisen, för att i ett tidigt skede fånga upp unga som varit inblandade i kriminalitet, missbruk, varit utsatta för brott eller befinner sig i riskzon.

Arbete under året

Socialekreterarna i samverkan med polis har en viktig funktion i arbetet med att motverka att unga börjar begå brott och vistas i kriminella miljöer. Genom möjligheter att fånga upp tidigt, genomföra orosamtal och samverkan med stadsområdenas socialtjänst och polis, genom bland annat SSPF och LUL-samverkan kan stödet till målgruppen förbättras.

Vi har LUL-samverkan kring unga lagöverträdare i alla områden, även om mängden ärenden och önskemålen från stadsområdena skiljer sig. Socialekreterare i samverkan med polis finns med i både SSPF- och SIG-sammanhang och samverkan fungerar väl. Vi arbetar också aktivt för att nå unga personer som utsatts för brott, för att kunna ge stöd, informera om rättsprocessen och hänvisa till ytterligare stöd, såsom Stödcentrum för brottsutsatta.

Socialekreterarna i samverkan med polis har under lång tid arbetat för att fler flickor i riskzon ska uppmärksammas och få stöd och antalet flickor vi träffar ökar för varje år. Även inom ramen för SSPF-samverkan uppmärksammas flickor på ett annat sätt än tidigare. Vad gäller flickors delaktighet i brott ser vi på lokalpolisområdena en tendens att flickor ofta begår allvarliga brott i grupp, såsom misshandel, men även stöld. Dock uppmärksammas de inte alltid av rättsväsenet på samma sätt som unga killar.

Under 2024 har socialekreterarna träffat 615 personer, varav 562 är under 18 år.

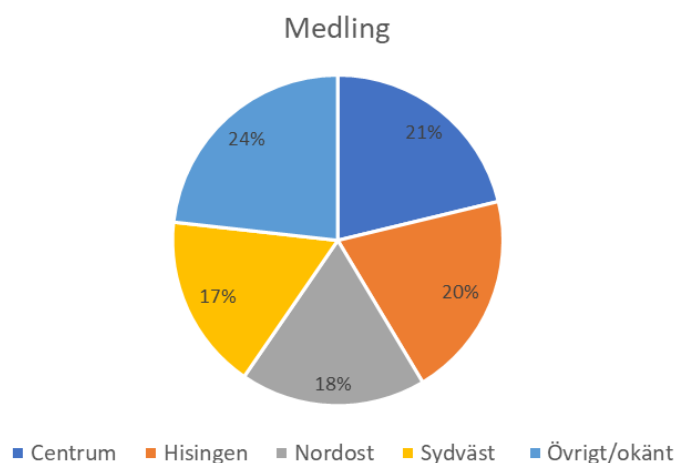
Medlingsverksamhet

Medlingsverksamheten erbjuder medling vid brott som begåtts av barn och unga mellan 12 och 21 år. Vid medling får unga gärningspersoner möjlighet att samtala med den brottsutsatte och förstå konsekvenserna av brottet. Medling kan minska negativa följderna för både gärningsperson och brottsutsatt.

Arbete under året

Vi får fortsatt in färre antal förfrågningar om medling jämfört med tidigare år. Det finns sannolikt kopplingar till att ungdomsbrotten generellt har minskat i antal. Det är också avgörande att polisen informerar om möjligheten till och erbjuder medling, varpå samarbetet med polisen är viktigt. Färre ungdomar erkänner brott de är misstänkta för, vilket också spelar in. Medlingsuppdraget är numer inkluderat i Stödcentrum för brottsutsatta, vilket gör verksamheten mer flexibel till förändrat behov mellan målgrupper och mindre sårbar för förändringar.

Medlingsverksamheten har fått in 53 ärenden (59 år 2023).

Övrigt avser ärenden från avtalskommuner.

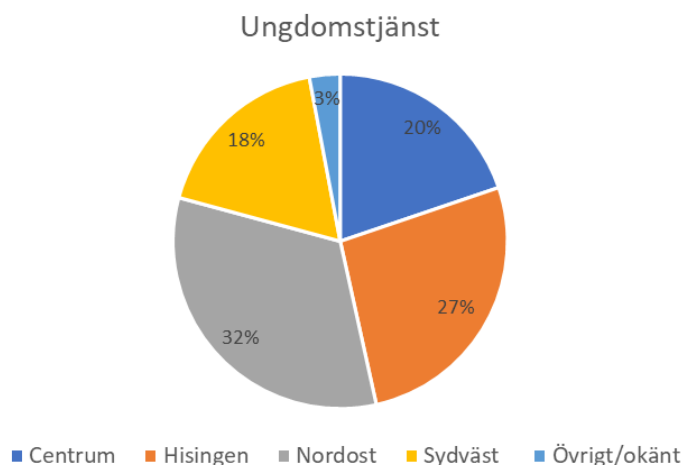
Ungdomstjänst

Ungdomstjänst stödjer ungdomen att genomföra den lagstiftade påföljden ungdomstjänst, genomför brottsförebyggande samtal med ungdomen samt rekryterar arbetsplatser.

Arbete under året

Under 2024 har vi, efter flera år av minskning, sett en liten ökning av antal ungdomar som döms till ungdomstjänst. Vi kan också se att medelåldern bland ungdomarna har sjunkit. En slutsats av detta kan vara att äldre ungdomar begår allvarligare brott där det inte är aktuellt med ungdomstjänst som påföljd. Under året har vi börjat ett nytt arbetssätt i våra samtal för att stärka ungdomens egen motivation och ansvarstagande att fullfölja sin påföljd. Vi kan konstatera att det har blivit allt svårare att rekrytera nya arbetsplatser och vi tror att det har att göra med en ökad oro hos allmänheten att ta emot ungdomar i kriminalitet i sin verksamhet.

Ungdomstjänst har fått in 79 ärenden (71 år 2023).

Övrigt/okänt avser tre ärenden från Mölndal Stad som Ungdomstjänst hanterar genom avtal.

Resursteam vid våldsbejakande extremism och radikaliserings

Resursteam vid våldsbejakande extremism och radikaliserings är en stödjande och lotsande funktion till individer oavsett ålder, anhöriga och medarbetare i staden vid oro kring individer i våldsbejakande extremism. Erbjuder konsultation, stöd och utbildningsinsatser inom området.

Arbete under året

Resursteamet består av en koordinator för våldsbejakande extremism och radikaliserings. Mycket samarbete sker med stadsledningskontorets funktion för frågorna, liksom med andra kommuner. Under året har det varit en ökad efterfrågan på konsultation, utbildningar och stöd utifrån våldsbejakande extremism, från både socialtjänsten och framför allt skolan. Vi har arbetat för att omhänderta de förbättringsområden i stadens arbete mot våldsbejakande extremism, som framkom i årets revision. Bland annat har vi tillsammans med stadsledningskontoret tagit fram ett digitalt informationsmaterial och utbildningsmoduler, som kommer att lanseras under 2025.

Mini-Maria

Mini-Maria vänder sig till ungdomar upp till 21 år med drogrelaterade problem samt till deras anhöriga, och erbjuder individuellt samtalsstöd, medicinska insatser, förebyggande arbete, föräldrautbildningar och ungdomskontrakt. Mini-Maria har tre mottagningar, i Centrum/Väster, på Hisingen och i Nordost, samt Resursmottagning i anslutning till mottagningen i Nordost. På mottagningarna arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare.

Mini-Marias verksamhet regleras i avtal med Västra Götalandsregionen och bedrivs i samverkan mellan kommunen (genom socialförvaltningen Centrum) och hälso- och sjukvården.

Arbete under året

Under året har vi fortsatt utveckla arbetssätt och former för Mini-Maria Resursmottagning. Mottagningen, som startade upp som ett pilotprojekt för att kunna möta ungdomar med omfattande problematik och i behov av en sammanhållen vård, vänder sig till unga 14-21 år som har problematiskt substansmissbruk samt psykisk ohälsa (samsjuklighet). Verksamheten har utvärderats och resultatet som presenterades under våren innehåller både en kvantitativ analys och kvalitativ bedömning baserat på upplevelser och uppfattningar från medarbetare, samverkansaktörer och ungdomar och närstående.

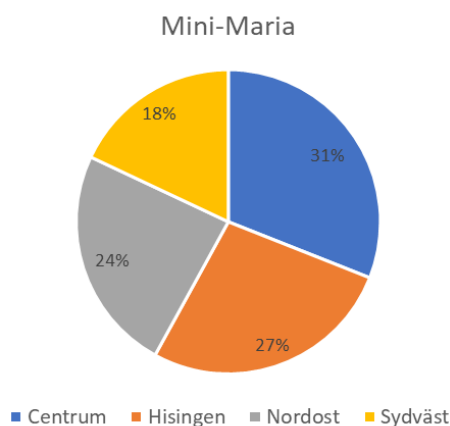
Resultatet visar på en väl fungerande mottagning där ungdomar med en omfattande fysisk, psykisk och sexuell utsatthet i kombination med ett utbrett substansbruk erbjuds ett sammanhållet och anpassat stöd som av olika skäl inte tillgodoses i ordinarie vårdssystemets basmottagningar. Resursmottagningen kompletterar ordinarie Mini-Mariamottagningar och utökar utbudet av insatser och stöd till en målgrupp med komplexa behov. Bland framgångsfaktorerna som de unga och närstående uppger är en behandling med hög grad av lyhördhet och delaktighet för de unga, vilket skapar motivation och bättre förutsättningar till förändring och till att bryta ett substansberoende. Bland utvecklingsområdena som utvärderingen lyfter är behovet av stöd till sysselsättning eller studier som ett steg vidare från Resursmottagningen eller ordinarie Mini-Maria mottagningarna.

Resursmottagningen permanentades under året och det har varit ett stabilt inflöde till mottagningen.

Inflödet till Mini-Marias basmottagningar är fortsatt lägre än för några år sedan. (De tyngre ärendena som kräver mer insatser ingår numer i Resursmottagningens målgrupp, så full jämförelse mellan åren är inte möjlig.)

Det finns flera möjliga förklaringar till lägre inflöde, såsom minskad droganvändning bland ungdomar, högre tolerans (för framför allt alkohol och cannabis) bland vuxna och att ungdomar har ökade möjligheter att få stöd i stadsområdenas resursenheter. Även antalet vårdnadshavare har minskat mer än väntat. Vi kommer öka vårt arbete att nå anhöriga under nästa år.

Mini-Maria har träffat 439 ungdomar (479 år 2023) och 323 anhöriga (536 år 2023) och genomfört 3622 besök (4523 år 2023).

Vuxna och missbruk

Enheten för alkohol-, spel- och drogproblem består av Behandlingsgruppen för drogproblem, Respons alkoholrådgivning och Spelberoendeteamet. Vi har som uppdrag att arbeta för att minska riskbruk och missbruk i staden. Våra tre mottagningar är samtalsmottagningar, där vi utgår från den sökandes behov och beslutar om lämplig stödform tillsammans med den som önskar stöd. Vi möter även anhöriga och närstående.

Behandlingsgruppen vänder sig till personer som är över 20 år som använder droger eller har missbruk av alkohol och vill förändra sin situation. Även anhöriga och familjer med vuxna eller minderåriga barn är välkomna. Grunden i arbetet är individuella samtal, par- och familjesamtal men det finns också olika typer av gruppverksamhet.

Respons alkoholrådgivning vänder sig till personer över 20 år som på något sätt är berörda av alkoholproblem. De som har egna alkoholproblem har prioritet, men vi möter också anhöriga och vuxna som har vuxit upp i hem med missbruk. De flesta som besöker Respons alkoholrådgivning har en livssituation med arbete eller studier och ordnat boende. Utöver individuella samtal erbjuder vi par- och familjesamtal och olika typer av gruppverksamhet. I familjesamtalen kan även minderåriga barn vara med.

Spelberoendeteamet vänder sig till invånare över 18 år som har ett överdrivet och problematiskt spelbeteende om pengar. Inriktningen är kognitiv beteendeterapi (KBT). Även anhöriga och familjer med såväl vuxna som minderåriga barn erbjuds hjälp och stöd.

Arbete under året

Fler personer har besökt Respons alkoholrådgivning under 2024 än tidigare år, men att vi har haft färre genomförda besök än föregående år. Det kan bero på att fler klienter önskar glesare kontakt, ibland med hänvisning till att de inte har haft råd att gå oftare. Från 2025 kommer Respons utifrån ett uppdrag i kommunfullmäktiges budget att införa avgiftsfri alkoholrådgivning. Spelberoendeteamet har en viss ökning i antal besökare men minskning i besök, medan Behandlingsgruppen för drogproblem hade färre besökare, men fler genomförda besök i jämförelse med 2023.

Mottagningarna har arbetat mycket med tillgänglighet under året. Exempelvis har de olika teamen avlastat varandra för att korta väntetider. Alla behandlare på Respons har lagt till extra konsultationstider för att möta behovet. Spelberoendeteamet har utökat sin bemanning, för att kunna erbjuda fler besökstider för klienter men också för att stärka anhörigarbetet. Även Behandlingsgruppen har arbetat aktivt för att inte låta personer vänta i mer än en vecka på nybesök och med telefontider för daglig tillgänglighet. När klienter har svårt att ta sig till mottagningen erbjuder vi också möjlighet till digitala möten.

Efter förra årets sammanslagning och flytt av lokaler för Behandlingsgruppen ser vi att det fortsatt inte inneburit någon geografisk snedfördelning, utan vi möter fortfarande klienter från samtliga stadsområden. För Respons finns det fortsatt en viss snedfördelning mellan stadsområden, även om vi kan se att andel besökare från Hisingen har ökat ser vi att vi bör nå fler klienter från stadsområdet.

Behandlingsgruppen har besökt en mängd olika verksamheter med koppling till bland annat socialtjänst, universitet, bostadsbolag och kulturverksamheter för att informera och utbilda.

Under året har samtalsmottagningarna i samverkan med Visuellt kommunikation genomfört workshops och målgruppsanalys för att ta reda på hur den nuvarande informationen uppfattas av målgruppen och ta in förbättringsförslag. Det har bland annat resulterat i ny hemsida, informationsfilmer och ett digitalt kontaktformulär för att underlätta en första kontakt.

Vi har börjat att undersöka möjligheter till att använda digitala lösningar för att underlätta för klienter, exempelvis gällande tidsbokningar och mötespåminnelser.

Vi har fortsatt att utveckla det relationsskapande arbetet i behandlingskontakterna. Även om behandlingen är manualbaserad så utformas den i samarbete mellan behandlare och klient. Behandlare och klient gör kontinuerligt utvärderingar tillsammans, för att se vilka delar i behandlingen som de ska lägga störst fokus på.

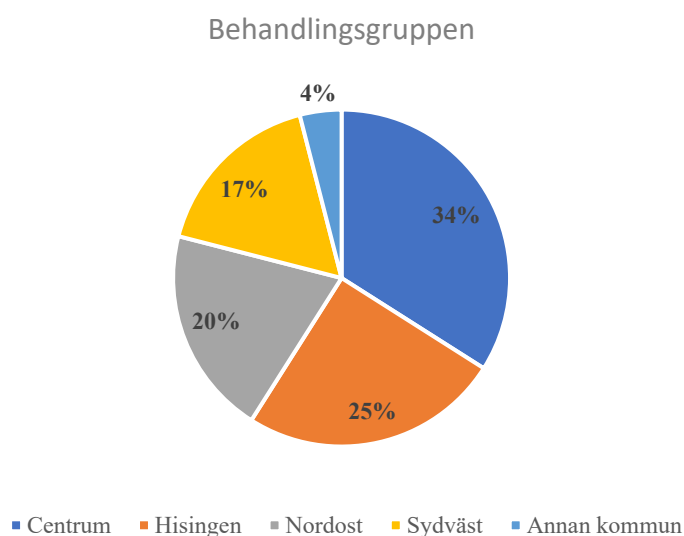
Utöver individuella samtalskontakter erbjuder vi också möjlighet till gruppbehandling. Respons alkoholrådgivning har under året genomfört en omgång av gruppbehandling utifrån AHA-metoden, ett återfallspreventivt program, med inslag av meditation. Vi har också utarbetat och testat en ny gruppbehandling, *Återfallspreventiv grupp med hälsofokus*. Den har tagits fram med syfte att deltagarna med stöd av varandra ska kunna arbeta för hälsosamma vanor och relationer och i det minska risken för att återfalla till problematiskt alkoholanvändande. Under hösten har vi också provat en ny insats som vi kallar Samtalsträffar, vilket innebär att klienter kan gå på Samtalsträffar utifrån olika teman, men att det inte sker som en sluten grupp. Insatserna utvärderas för att vi ska kunna erbjuda insatser som passar klienternas behov. Ett fortsatt arbete framåt är målgruppsspecifika grupper utifrån behov som vi har identifierat i verksamheten.

För personer med missbruksproblem kan insatser utifrån behov innebära behandling, men också att stärka andra delar av livet. Behandlingsgruppen arbetar med IPS (individanpassat stöd till arbete) där 22 av 30 personer kommit ut i studier eller arbete under året. Arbetet har skett med stöd av en arbetsspecialist och har också innefattat en hög grad av samverkan, bland annat med funktionsstödsförvaltningen, Arbetsmarknad och vuxenutbildning, Finsam, och arbetsförmedlingen. För att öka motivation och delaktighet för den enskilde och för att nå arbetsgivare, har vi också själva gjort arbetsgivarrundor för att hitta praktik- och arbetsplatser.

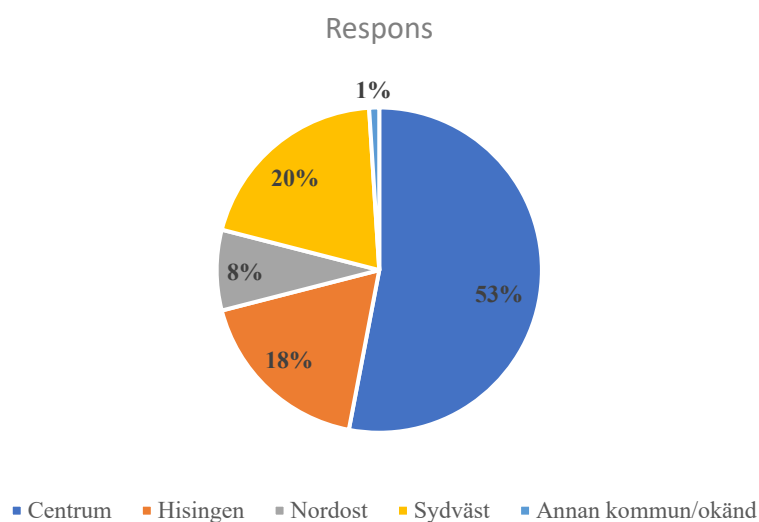
Vi arbetar fortsatt med att utveckla arbetet för att synliggöra barn som växer upp i en miljö där det förekommer missbruksproblem. Våra olika team arbetar alla med att införa barnperspektiv och barnens perspektiv i alla behandlingskontakter där det finns berörda barn. Vi har erbjudit BRA-samtal (Barns Rätt som Anhörig) till barn med syfte att undersöka barnens situation och behov av stöd. Det har varit en låg efterfrågan på detta, men vi kommer ändå fortsatt att erbjuda insatsen.

Vi har också fortsatt arbetet med att stötta anhöriga till personer med missbruksproblem, medarbetare på bland annat med anhöriggrupper där utvärderingar har visat på goda resultat. Vi har fortsatt stärkt kompetensen i familjeorienterad missbruksbehandling. All personal på Respons och spelberoendeteamet är utbildade i IBCT (Integrative Behavioral Couple Therapy), en KBT (kognitiv beteendeterapi) metod för att arbeta med par.

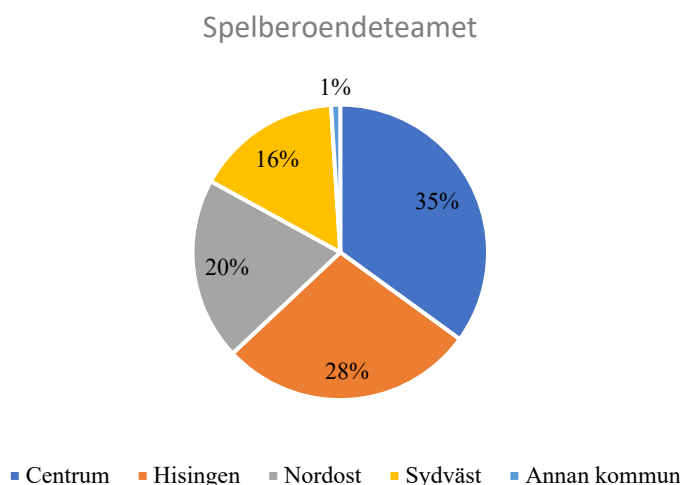
Behandlingsgruppen för drogproblem har under perioden 1 december 2023 till 30 november 2024 träffat 838 individer, haft 6271 besök av personer med missbruksproblem och 960 besök av anhöriga.

Respons alkoholrådgivning har under perioden 1 december 2023 till 30 november 2024 träffat 538 individer, haft 2385 besök av enskilda/par/familjer med fokus på egna missbruksproblem och 774 besök med fokus på anhöriga.

Spelberoendeteamet har under perioden 1 december 2023 till 30 november 2024 träffat 167 individer, haft 726 besök av personer med missbruksproblem och 9 besök av anhöriga.

Kunskaps- och processtöd

I de stadengemensamma uppdragen som vänder sig till brukare ingår också ett utåtriktat uppdrag i form av konsultationer, information- och utbildningsinsatser. Därutöver har vi uppdrag som renodlat inbegriper utbildningar och kunskapsstöd. I de stadengemensamma uppdragen finns också samordningsuppdrag av vissa stadsövergripande uppgifter.

Enheten för trygghetsskapande insatser

Enheten har i uppdrag att samordna och erbjuda kompetens- och processtöd inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Enheten arbetar huvudsakligen med följande:

- Implementera och utveckla GVI-strategin (Gruppvåldsintervention) – uppdrag från kommunfullmäktige 2021. Arbetet har fortsatt inom ramen för Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen.
- Samverkan med Fryshuset och Skyddsvärnet som regleras i IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) – avser Pop In-lokalen på Gustav Adolfs torg och trygghetsskapande och uppsökande arbete genom Skyddsbussen och Fryshusets mobila team.
- Samverkan med kvinnojourer genom IOP-avtal – syftar till att stärka och bredda stödet och skapa förutsättningar för mer tidiga insatser till våldsutsatta samt stärka samverkan mellan kommunen och de ideella organisationerna. (*Se mer under Våld i nära relation, hedersrelaterat...*)
- Samordning av SSPF (samverkan socialtjänst, skola, polis och fritid) riktat till gymnasieskolorna. (*Se mer under Unga i riskzon, kriminalitet och missbruk.*)

Arbete under året

Genom IOP-samverkan (idéburet offentligt partnerskap) med Skyddsvärnet och Fryshuset når vi fortsatt ett stort antal utsatta unga personer i Pop In-lokalen på Gustav Adolfs torg, där också förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning är en viktig part. Allt fler yngre personer söker hjälp i lokalen, cirka 40 procent är mellan 17-23 år. Många har fått stöd till kortare eller längre sysselsättning, utbildning, bostad, sammanhållen vård för psykiska ohälsa och/eller missbruk och juridisk hjälp. Under året har Pop In inlett ett samarbete med KAA (kommunalt aktivitetsansvar) för att nå unga som inte går i gymnasiet. Samarbetet har inneburit att ett 20-tal unga i målgruppen har fått stöd på olika sätt.

Uppdraget att implementera, utveckla och förvalta GVI-strategin sker i samverkan med de fyra socialförvaltningarna, stadsledningskontoret, polisen och frivården. Tillsammans har vi upprättat olika forum för det operativa arbetet, beskrivit ärendegång och process samt tagit fram stöddokument för genomförande av custom notification (individuella samtal med personer som identifierats vara en del av de kriminella strukturer som driver våldet).

Vi arbetar också för att involvera civilsamhället på olika sätt. Representanter från lokalsamhället var inbjudna till som åhörare och talare till årets call-in, som vi genomförde under våren, då grupperingar från tre stadsområden kallades in. Bedömningen är att de justeringar som gjordes efter förra årets call-in bland annat ledde till ett bättre urval av kallade individer, att budskapet framkom på ett tydligare sätt, att publiken var bättre förberedd och att merparten av både publik, talare och de kallade deltog aktivt i det påföljande minglet med alla deltagare. Vi har nu inlett planeringen av 2025 års call-in.

Utifrån att allt fler unga utför det grova våldet i kriminella miljöer finns det behov av att nå även dem med GVI-budskapet. Under hösten har vi i samverkan tagit fram ett arbetssätt för genomförande av custom notifications för personer under 18 år som vi beräknar kunna starta med efter årsskiftet.

Kompetenscentrum Främjande och förebyggande i sociala frågor

Kompetenscentrum främjande och förebyggande i sociala frågor erbjuder utbildningar och konsultationer till yrkesverksamma som arbetar med barn och unga i Göteborg. Syftet är att bidra till ökad kunskap och stödja det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inom områden som sexualitet, samtycke och relationer, droger och spel om pengar.

Arbete under året

Kompetenscentrum Främjande och förebyggande stödjer övrig socialtjänst men också skolor och övriga välfärdsförvaltningar med utbildningar och kompetenshöjande insatser inom det sociala området. Under året har vi utbildat i bland annat risk- och skyddsfaktorer, fokus på tidig upptäckt, orosanmälan, trygg fritid, hbtqi-frågor, sexuell och reproduktiv hälsa, samt drogförebyggande kunskap för verksamheter som arbetar med ungdomar.

”Prata med föräldrar” är ett material och en metod för att nå målgruppen utrikesfödda föräldrar och syftar till att skapa interkulturell tillitsskapande dialog. Vi har erbjudit en öppen heldagsutbildning för yrkesverksamma vid flera tillfällen under året. Vi har delat upp materialet med tydligare riktning till medarbetare som möter föräldrar med yngre barn respektive föräldrar med äldre barn. Barnkonventionen lyfts som grund i utbildningen och barnrättsperspektiv är en egen modul. Vi genomförde en spridningskonferens under hösten och har även utbildat utbildare i andra förvaltningar. Nytt för i år är också att vi har kompletterat flera utbildningsuppdrag med uppföljande utbildningstillfällen efter en tid, vilket har inneburit en fördjupad förståelse och en ökad möjlighet till implementering.

Kompetenscentrum Främjande och förebyggande har under 2024 genomfört 69 kompetenshöjande aktiviteter i form av utbildningar och föreläsningar. Sammantaget deltog 3034 personer.